

Mordovin Maxim

A Petki család és Marosszentgyörgy*

Melléklet

---

* Megjelenés helye: *Öreg tölgyfák árnyékában. Tanulmányok Marosszentgyörgyről*. Szerkesztette Nemes Gyula, Lector Kiadó, Marosvásárhely, 2015, 173–220.

A Petki család marosszentgyörgyi birtoklásához kapcsolódó kiadatlan iratok

1622. május 4. Bánffyhunyard, Bethlen Gábor újadománya marosszentgyörgyi Tóth Mihály és neje, Petki Erzsébet részére

Torma-lt. Inv. 143, f. 9.

Nos Gabriel Dei Gratia Electus Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Sclauoniae, Ramae, Seruiae, Gallitiae, Cumaniae, Bulgariaeque REX. Transsylvaniae Princeps et Siculorum Comes etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit Universis. Quod nos benignum atque condignum habentes respectum praeclarae semper fidei fidelitatisque fidelium item seruitiorum Generosi Michaelis Totth de MaroszentGeörgy Agazonum nostrorum supremi magistri, et Sedis Siculicalis Maros Capitanei fidelis nobis sincere dilecti, quae idem ab initio statim auspiciatissimi huiusce Principatus nostri Transsylvanici usque ad haec Electae Hungariae et Maiestatis Nostrae Regiae tempora de quidem post longas bellorum rempestatis Dei praepotentiae benignitate. Iam pacatiora tranquillaque in quibuslibet expeditionibus nostris bellicis extra hoc Regnum etiam Nostrum Transsylvaniae remotioribus in regionibus et provincijs foeliciter gestis, Communae Patriae charissimae bonum et permansionem spectantibus, necnon rebus et haud exigui momenti negocijs, fidei industriaeque suae concreditus, continui lateri nostro adhaerendo, ac in Aula nostra diuersa praecipuaque functionis suae munia gradatim subeundo. Post habitis saepe saepius quibusuis suis domesticis, non curatis fortunarum expensarum rerumque suarum ut nonnunquam in praelio contingere solet, jactura et dispendio, nec vitae, quae nil charius, discrimine formidato, tam aduersis quam secundis fortunae flatibus maiestati nostrae, et huic Regno Nostro Transsylvanniae digna cum nouinus sui laude, animique summa alacritate constanter et fideliter exhibuit impenditque in hisce etiam, tam intra, quam extra aula nostra quibus praetitularis ad praesens fungitur officijs gratum se nobis reddidit, pari uel majori zelo eadem seruitia sua obsequentissima ipsum exhibiturum deinceps quoque minime diffidente. Totalem igitur et integram possessionem Koronka¹ dicta, cum curia nobilitari ibidem praedysque integris Waczman² et Kis Ernie³ vocitatis totales item et integras portiones possessionarias in Karaczionffalwa,⁴ HagimasBodon,⁵ Czireffalwa,⁶ ibidem cum duarum rotarum

---

¹ Koronka (Corunca), Maros megye.

² Vácmány, elnéptelenedett falu Koronka és Balavásár között, Maros megye.

³ Kisernye, 1661-ben a tatárok által elpusztított falu Székelybós határában, Maros megye.

⁴ Nyárádkarácsony (Crăciunești), Maros megye.

⁵ Hagymásbodon (Budiu Mic), Maros megye.

⁶ Cserefalva (Stejeriș), Maros megye.

molendino super fluuio Nyárad erecto et territorio eiusdem Czireffalwa. Item Czibaffalwa,⁷ Illendffalwa,⁸ Folyffalwa,⁹ FelseoAdorian,¹⁰ KaposztasZentMiklos,¹¹ Szent Lazlo,¹² Szenttrontas,¹³ Szent Leörincz,¹⁴ Moniar,¹⁵ Szent Gericze,¹⁶ Mogioros,¹⁷ Ikland¹⁸ et Kebele Zent Iwan,¹⁹ sic dictis possessionibus omnino in sede siculicali Maros. Item in possessione Mezeő Sali²⁰ appellatque et comitatu Thordensi existentis et habitas in quarum quidem omnium quieto et pacifico dominio idem Michael Toth unacum Generosa domina Elizabetha Petkő consorte sua, a tempore adeptionis et conseruationis earundem bono iure perstitisse, et sese etiam ad praesens persistere asseritur, literis solummodo nostris et literalibus instrumentis superinde sufficientibus et necessariis destituti perhibentur. Totum item et omne jus Nostrum Regium, si quod nos in ysdem, possessione videlicet, curia nobilitaris, praedys, molendino, territorioque et portionibus possessionariis in proallegatis sede Siculicali Maros et comitatu Thordensi existenti, etiam aliter qualitercunque haberemus aut eadem et idem nostram ex quibuscunque causis, uys, modis et rationibus concernerent collationem et dispositionem, simul cum cunctis earum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, foenetis, syluis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque, promontorys, aquis, fluuys, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis. Generaliter uero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quouis nominis uocabulo uocatis, sub suis ueris metis et antiquis limitibus existentibus, ac ad easdem et idem de iure et ab antique spectantibus et pertinere debentibus, praemissis tamen sicut praefertur stantibus et se habentibus. Memoratis Michaeli Toth ac Elizabethae Petkő, consorti suae, ipsorumque haeredibus et posteritatibus, primum quidem masculini, ijs uero (quod Deus benigne auertere uelit) deficientibus uel forte non existentibus etiam foemini sexus uniuersis, nouae nostrae donationis titulo clementer dedimus donauimus et contulimus, jmo damus, donamus et conferimus, iure perpetuo et irreuocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam saluo iure alieno harum

⁷ Csiba vagy Csibafalva (Ciba), Maros megye.

⁸ Ilencfalva, Ilendfalva, ma: Lukailencfalva (Ilieni), Maros megye.

⁹ Folyfalva (Foi), Maros megye.

¹⁰ Nagyadorján (Adrianu Mare), Maros megye.

¹¹ Káposztásszentmiklós (Nicolești), Maros megye.

¹² Nyárádszentlászló (Sănavasii) Maros megye.

¹³ Szentháromság (1764-ig: Szentrontás; Troița), Maros megye.

¹⁴ Kísszentlőrinc (Lăureni), Maros megye.

¹⁵ Monyár – nem azonosítható, Maros megyei település.

¹⁶ Szentgerice (Gălățeni), Maros megye.

¹⁷ Nyárádmagyarós (Măgherani), Maros megye.

¹⁸ Ikland (Iceland), Maros megye.

¹⁹ Kebeleszentiván (Ivănești), Maros megye.

²⁰ Mezősályi (Șaulia), Maros megye.

nostrarum uigore et testimonio literarum mediante. Quas nos in formam priuilegij nostri redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportatae. Datum in Oppido Banffy Huniad die quarta Mensis Maÿ Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Uigesimo Secundo.

1664. május 14. Gyulafehérvár. Petki István és felesége, Bárci Borbála megerősítése birtokaiban

Kornis-lt. Inv. 233, f. 1.b.-2.

Michael Apafi Dei Gratia Princeps Transsilvaniae Partium Regni Hungariae Dominus etc. Siculorum Comes etc.

Nos Michael Apafi etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus [etc.]. Quod cum nos inter eximias Regum Principiumque virtutes nunquam extremo loco munificium esse ponendum existimaverimus, quia tam in omnibus et singulis fidelibus nostris communis justitiae aequilibrio et merito videlicet rerum gestarum penderare quoscunque divinitus majoribus ornatos virtutibus, erga nos Patriamque nocundum praestita officia, resque eximie gestas, largissimo Principalis munificentiaeque nostrae dono prosequi non praetermiserimus, quo exemplo ali tanquam stimulo virtutis aemulatricis in spem meliorem erecti erga nos et Patriam nostram studiis ferventioribus conciterentur. Inter quos cum praecaeteris erga nos et Regnum hoc nostrorum Transylvaniae sinceritas spectabilis a generosi Stephani Petki de Királyhalma, Consiliarii nostri intimi, nobis sincere dilecti. Totales itaque et integras portiones possessionarias in possessione Nyoszoly²¹ in Dobocensi, Bóly,²² Kok,²³ Tóh[át],²⁴ Detrehen²⁵ et Mezőkapus²⁶ in Tordensi Comitatus, item possessionem Benefalva²⁷ in sede siculicali Maros, quae per complures Annos a fisco nostro legitime possessae per manus praedicto fidei nostro Stephano Petki donatae fuerant. Nec non portiones possessionarias in possessionibus Szopor,²⁸ Aranykút²⁹ et Tótháza³⁰ cum curia nobilitari ibidem combusta, quae per defectum Generosi quondam Stephani Sulyok de Szopor ad fide cum devolutae esse perhibentur, ac Csettelke,³¹ Fráta³² et

²¹ Noszoly (Násal), Kolozs megye.

²² Mezőbó (Boian), Kolozs megye.

²³ Mezőkók (Pádureni), Kolozs megye.

²⁴ Mezőtóhát (Táureni), Maros megye.

²⁵ Alsó- és Felsődetrehem (Tritenii de Jos és de Sus), Kolozs megye.

²⁶ Mezőkapus (Căpușu de Câmpie), Maros megye.

²⁷ Benefalva, ma Unirea néven Marosvásárhely városrésze.

²⁸ Mezőszopor (Soporu de Câmpie), Kolozs megye.

²⁹ Aranykút (Aruncuta), Kolozs megye.

³⁰ Tótháza (Crișeni), Kolozs megye.

³¹ Csehtelke (Vișinelu), Maros megye.

³² Magyarfráta (Frata), Kolozs megye.

Báld³³ din Colosiensis qua praementionato Stephano Sulyok ac Generosae Dominae Barbarae Bárci tunc ipsius nunc vero Generosi Fidelis nostri Stephani Petki consorti a fisco collatae per certam ejusdem donatariae fassionem marito ipsius toties fato Stephano Petki datae sunt in sic dictis portionibus suis possessionariis in praelebata possessione et comitatibus sedeque siculicali existenti habitas totum item et omne jus nostrorum Regium. [f.2.] Si quod in eisdem portionibus possessionarias curia nobilitari et possessione etiam aliter qualitercunque existeret et haberetur aut eadem et idem nostram ex quibuscunque causis, viis et modis et rationibus concernerent collationem, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pasenis, campis, faenetis, sylvis, nemoribus, montibus, alpinis, vallibus, vineis vinearumque, promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, aquarum decursibus, molendinis et eorum locis; generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis ad easdem et idem de jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub suis veris metis et antiquis limitibus existentis memorato Stephano Petki haeredibusque et posteritatibus ipsius utriusque sexus universis gratiose in perpetuum dedimus, donavimus et contulimus, imo damus, donamus et conferrimus jure perpetuo et irrevocabiliter tenere utere possidere pariter et habere salvo jure alieno harum nostrarum pendentes et authentici sigilli nostri munimine roboratarum vigore et testimonio literarum mediante. Quas nos in formam privilegii nostri redigi faciemus dum nobis in specie fuerint reportatae. Datum in civitate nostra Alba Julia die decima quarta Mensis Maj, Anno Domini Millesimo sexcentesimo sexagesimo quarto. In inferiori earum margine subscriptum erat Michael Apafi etc. a dextra Joannes Bethlen Cancellarius etc. Quarum quidem literarum collationum sive Donationalium tenorem nosque usque praesentibus literis nostris verbotenus inseri et inscribi facientes memoratis exponentibus iurium suorum uberiores futurum ad cautelam necessarius ad relationem praefati Petri Incédi literarum nostrarum secretiorum conservatoris in transumpto literarum nostrarum sub sigillo nostro authentico sine diminutione et augmento variationeque aliquali extradandas duximus et concendendas. Datum in Civitate nostra Alba Julia die vigesima sexta mensis Novembris Anno Domini Millesimo sexcentesimo septuagesimo tertio. Lecta.

1666. június 19. Marosszentgyörgy, Petki István keresete a marosszentgyörgyi udvarház kifosztása ügyében

Kornis-lt. Inv. 327, f. 13-14.

f. 13.

In Anno praesenti 1666 die 19 junij in possessione Marosszentgyörgy

---

³³ Báld (Balda), Maros megye.

Levata causa Generosi Domini Stephani Petki seniore de Királyhalma, supremi comitis comitatus de Küköllő, nec non supremi Capitanei sedium siculicalium Csík, Gyergyó et Kászon ut Actor contra providos Georgium Kis, Nicolaum Kerekes juniorem, Georgium Boné, Michaellem Nagy, Michaellem Döme, Thomam Kenéz, Michaellem Molnár, Georgium Tóth, Georgium Tordai, Joannem Gágyi, Georgium Szántó, Stephanum Gágyi, Nicolaum Medra, Nicolaum Kerekes, Nicolaum Szőke, Laurentuim Tordai, Joannem et Andream Takács de Marosszentgyörgy, et Joannem Ambrus et Michaellem Ambrus de Marosszentanna, jobbagiones Generosi actoris utriusque in sede Maros commorantes.

Actor per procuratorem Stephanum Gaspar praemissa protestatione dicit: Ilyen actiom vagon az I[nctus] ellen, hogy az elmúlt veszedelmes időben, nem tudatik mire való gondolatjokból, ezen marosszentgyörgyi udvarházamtól jóvaimat hordtak, tékozlottak és máig is magoknál manuteneálják, melyeket kívánok juxta continentiam articuli, cum aestimatione et minoris potentiae restituáltatni, mindazoktól, kik hűttel nem voltak kötelesek, az kik pedig hűtösök voltak, úgymint Boné Mihály, Farkas István, Boné György, Nagy Mihály, Ambrus Mihály fiai János és Mihály, Tóth György ezek az miket elpraedáltak, úgymint hűtös emberek lévén, s mindeddig is hírre nem adták, kívánom a' jure fide fragusoknak pronounciáltassanak, és úgy büntetődjenek mint olyan hamis hűtűek. Az bonomuk penigh, mik legyenek, literis relatorii kesz vagon comprobalni. De reliquis protestatur.

Deliberatum az Ambrus Mihály fiai részéről. Constál ugyan, hogy ezeknek atyjok Ambrus Mihály az Dominus Actornak akkori bírása volt, s bizonyos jóvait, bonumit mind maga szekerén s mind az béres szekereken hordotta, s vitette ~~de nem constál hová~~ Vásárhelyre, de hogy maga házához vitette volna, s ott maradtanak volna, s holta után is gyermeki kezében maradának volna, vagy most is valami azokban ott volna, az nem constál. Azért az Ambrus Mihály fiai in sua seorsim et sigillatim juráljanak azon, hogy az D. terrestris elvitt és elpraedaltatott jovaiban az atyjokról reájok nem maradt, most is nincsen. Azon hitt alatt másutt is azokban valamit ha tudnak lenni, tartozzanak megmondani.

Deliberatio az Boné Mihály részéről. Inferálják világosan, hogy az D. jóvainak elpraedálásának idején az a' Boné Mihály hűtös nem volt, azért in ea parte absolvaltatik, az mi bonumokat penig ő is az D. A. jovaiban elpraedált, azokat iuxta regni articuli tartozik megadni cum poena minoris potentiae. [f. 13.v.]

Deliberatio ex parte György Boné sic est facta: Noha az Dominus Actornak hűtös embere és darabantja volt, az disturbiumos időben s nemhogy Ura jóvainak praedálója lett volna, sőt inkább másoktól is oltalmazni kellett volna kötelessége szerént, de az akkori praedáló időhöz képest nem oltalmazhatta az Ura jóvait, hanem mi hol mi reménség alatt ő is nyúlt holmi jóhoz – úgymint vasas kerékhez, rézfazékhoz és több jóvaihoz. Mely elvitt jókot hogy az eddig Ura ellen eltitkolta s meg nem adta ennyi idő alatt, cum poena minoris potentiae tartozik megadni mindazokat. S mivelhogy hűtös is volt, s

mintegy hűtlenségben is hozta magát, ez cselekedeti miatt 7-ed magával sibi similibus mentse el magát, hogy akármi úton-módon az Úrtól elpraedáltott jókban kezéhez mentenek és jutának, megadja, annak igaz valora szerént. Másoknál, ha mit az felett tudná is, megmondja, másoknak is ha elidegenített volna valamit, mindazokról is. Ex parte Michaelis Nagy etiam idem est iudicium ut supra Deliberatio; ex parte Stephani Járkos sic est facta. Mivel az Dominus Actor ez ellen semmit nem comprobálhat jovainak elpraedálása felől, et per hoc simpliciter absolvietur ab impetione Domini actoris.

Ex parte Tóth György desertur, usque ad decisionem causae.

Ezeken kívül az több perben forgó személyek is seorsim in sua persona, ki-ki iuramentuma szerént, az elvitt jót tartozzék megadni, juxta articulum, cum poena minoris potentiae.

Tóth Mihály mpria

Michael Köpeczi de Jedd mpria

et Simon Nagy de Vadad mpria

[f. 14.]

Anno 1666 die 12 Julij. Az deliberatio szerént, amiképpen adjudicáltak volt Boné Györgyöt és Nagy Mihályt külön-külön tizenharmadfél forintom sigilatim, és amely ugyan adjudicatajok volt, mind hűtösek voltak, hogy fide fragumban ne incuráljanak seorsim septimo sese juráljanak sibi similibus, hogy amint őket a' vallók kiadták ítélni, italon kívül való egyéb allidentiaikat, vasas kerekeken, rézfazék és rézmozsáron kívül, semmit el nem vittek, sem el nem idegenítettek, sem titkon, sem nyilván, sem másnál nem tudnak semmit is lenni. Hűtököt disponálák mi előttünk, külön-külön, heted-heted magokkal és az deliberatio szerént az tizenharmadfél forintot és három vasas kerekekért négy-négy forintot, mához 15-töd napra az Úrnak ő Kegyelmének T.N. Petki István Úrnak deponáljanak, alioquia cum duplo, hanem praestálnak.

Andreas Apor mpria

Blasius Kósa mpria

1668. október 17. Marosszentgyörgy. Petki István utasításai a marosszentgyörgyi udvarbírónak, Deák Andrásnak

A 120 Acta Miscellanea, 7. csomó, 13. tétel, f. 508-509.

[f. 508.]

1668 Marosszentgyörgyi Udvarbírónak, András Deáknak adatott Instructio.

Instructio pro Egregio Andrea Literati Provisore Spectabilis ac Generosi Domini Joannis

Petki de Királyhalma, Curiae et Bonorum Marosszentgyörgyiensis cum ad re pertinentis, in Anno 1668. die 17. Octobris.

1. Mindenek felett, minden névvel nevezendő dolgokban és állapotokban, az Úrfihoz ő Kegyelméhez, igaz és tökéletes léssen, ha mi kárát ő Kegyelme eszében veszen, teljes tehetsége szerint mindenkben igyekezi eltávoztatni és annak ellene állván, meg is orvosolja.

2. Minden névvel nevezendő, kezében forgó jövedelmekről és keze 's poroncsolatja által való expensákról, igaz és hűtelese regestrumot csináljon, azt igazán felírjon, és azokban hová, mi, hol szorgalmatos gondot viseljen, hogy gondviseletlensége mia kár ne legyen, és annak idejében számot is adhasson.
3. Az jószágban forgó dolgoknak eligazításában barátságot, atyafiságot, jóakaratot, annál inkább peniglen ajándékot ne nézzen, hanem igaz jó lelkiismerete szerint ítélvén meg az dolgot, igazságát is, kinek-kinek az szerint szolgáltatassa ki, ezt penig jól meglássa, hogy nem csak egy vagy két ember informatiójából, hanem bizonyosságokból menjen végben.
4. Mivel peniglen itt derekasban az pénzbeli proventus bor korcsomárlásból [!] szokott bejönni, arra szorgalmatos gondja legyen, hogy az korcsomáltatás szokott ideiben meg ne szűnjék. Az hordóknak megmérésekor maga is oda vigyázzon, csak az Bíróra ne bízza. Annak árát jó idein felszedje, hogy restanciában ne maradjon, és odaadhassa, ahová az Úrfi poroncsolja.
5. Mind őszi, és tavaszi vetésekre szorgalmatos gondja legyen úgy, hogy mindenek felett mentől többet vetethet, jó gondviselés alatt vetessen. Az földeknek megszántásakor úgy vigyázzon, hogy gondviseletlensége mia az vetéskor ne legyen az magnak káros helyre való vetése, az rossz és vaskos szántás mia. Az őszi vetéshez mindenkoron oly idein kezdessen, hogy Szent Mihály nap előtt három-négy nappal azelőtt el végeztesse. Az tavaszi vetést penig az hó lévén igyekezze el vettetni, azt penig nem az holdnak újságára, hanem töltére és fordulására igyekezze végben vinni, hogy a' mia is kára az Úrfinak ne következék. Mind őszi és tavaszi gabonát igyekezék mentől többet vettetni. [f. 508.v.] Az őszi és tavaszi vetéseknek új árban mezőről való betakarítására jó alkalmas és száraz üdőt válasszon, arra olya szorgalmatos gondja legyen, az asztagoknak rakásában kára az Úrfinak ne következék.
6. Az füvekre szorgalmatos gondot viseljen, az mely helyeket be kell kerteltetni, jó idein bekerteltessen, nagy tilalom alatt tartsa, az kiket rajta kaphat, megbüntesse; kaszálásnak ideje eljövén – kaszáltassa, és jó alkalmas üdőben buglyájában gyűjtven egyben is rakassa.
7. Mind az itt való, 's mind az szentannai jószágban lévő ház után lévő szántóföldeket és réteket szorgalmatosan igyekezze felcircularni és végére menjen. Ha különben nem lehetne – poroncsolattal is kikeresse és azokról regestrumot tartson. Azon földek közül, ha némelyiket Vásárhelyi uraimék vagy más idegenek bevetnének, arra nagy szorgalmatos gondja legyen, hogy én számomra dézsmáltassa meg.

8. Az erdőre szorgalmatos gondja legyen mind itt, mind Hétbükkön, mind pedig az Agárdi zálogos erdőre. Ha kiket az erdőben talál, kik hír nélkül fát vágnának le, azokat külön-külön tizenkét forintra megbüntesse és marhájokat, szekereket az Udvarházhoz behajtatván, hírem nélkül ki ne adjon. Ha kinek az Úrfi ő Kegyelme poroncsolatjából fát adna is, jól meglássa, káros helyt ne adjon, kiváltképpen az vásárhelyieknek, nem az alsó, hanem az felső résziben adjon, hogy az erdő annál inkább ne pusztíttassék eziránt is.
9. Ménesekre, tehén barmokra, sertés marhákra, egy szóval minden néven nevezendő lábas marhákra szorgalmatos gondja legyen, szaporodására is vigyázzon, hogy gondviseletlensége mia azokban kár és fogyatkozás ne essék.
10. Mivel peniglen csintalanság nélkül egy jószág sem lehet, kiben csintalan és gonosz ember ne találtassék. Azért valaki tizenkét forinton feljül érő marhát lop, az Úrfi híre nélkül senkit meg ne büntessen, hanem annak büntetése felől ő Kegyelmetől várjon. Azon alól hat forintig, ha ki lop cum fl. 12// büntesse; hat forinton alól három forintig, ha ki lop, cum fl. 6//- büntesse. Azon alól, ha ki lop, nem pénzzel, hanem pálcával, 's veréssel büntesse. Vért ha ki téssen, cum fl. 4// büntesse. Mezei hatalomért cum fl. 6//-, udvaron tett hatalomért cum fl. 12// büntesse. Kalodaváltság az Úrfi emberétől den. 25, idegen emberétől egy forint. Az bírságoknak harmada penig magáé az tisztartóé, két részét adminisztrálja az Úrfi, ahová poroncsolja. [f. 509.]
11. Az jószágra penig oly szorgalmatos gondot viseljen, hogy ez is rossz maga forgolódása miatt ne pusztíttassék, hanem mentől rendesebben és helyesebben alkalmaztassa szolgálatjokat, hogy az dolog is el ne múltjék, egy mindazonáltal.
12. Bírót, kolcsárt, darabantokat, béreseket, Majornét fenyítékben tartson, ha ki annak módja 's rendi szerint tisztiben el nem jár, megfenyítse; és ha érdemli – meg is pálcázza; és ha mi oly dologban tapasztaltatnak, jó idein az Úrfinak értésére adja az dolgot, hogy azokat meg is büntethesse érdeme szerint.
13. Az itt való és szentannai malmokra, és molnárokra szorgalmatos gondja legyen. Az malom gátjait jó idein megköttesse, az molnárokra oly vigyázása legyen, hogy az Úrfiat miatta kár ne kövesse. Az molnárokat gyakorta megintse és az molnokra is vigyázzván, ha mi fogyatkozás érthet és eszében vehet, azt megorvosolja.
14. Ha oly becsületes emberek az udvarháznál megszállanak, azoknak illendő gazdálkodással legyen úgy, hogy az úrfi becsületi meg ne sértődjék, mindazonáltal részegséggel ideit ne töltse, hanem kinek-kinek állapotja

szerint gazdálkodjék. Ha kik szolgarendek közül idejönnek, ki-ki mint érdemli, az szerint praemendája kiadassék.

15. Az szegényeket üresen ki ne bocsássa az udvarháztól, hanem ki-ki a' minemű alamizsnára érdemes, az szerint adasson, sőt, az igen szegénynek búzát is adasson, érdeme szerint.

1676. február 8. Segesvár, a Petki család leányági örökségének eligazítása

Kornis-lt., Inv. 233, f. 1-1.v.

[f. 1.]

Mű ez alatt megírt dologban közülfogott bírák, kik vagyunk, tudniillik keresdi Bethlen Gergely, hídvégi Nemes János és zabolai Mikes Kelemen, mindhárman a mű Kegyelmes Urunk ő Nagysága Méltóságos Táblájának hűtös Assessori. Adjuk tudtára mindeneknek, az kiknek illik, tenore praesentium, quo din hoc Anno praesenti 1676 die vero 8 Mensis Februarii, mikoron volnánk Fejér vármegyében, Segesvárott, Bángér utcában, erkedi Mihály Kovács házánál, ab una erkedi Kovács Bálint, ab altera Kötélverő János vicinusában, jövének mű előnkben ilyen becsületes két fél személyek, úgymint egyfelől T.N. királyhalmi Petki János Uram, másfelől T.N. sepsiszéki, kőröspataki Kálnoki Sámuel, bardócszéki, vargyasi Dániel Péter, kézdiszéki, alsócsernátoni Domokos János és sepsiszéki, szentiványi Henter Benedek Uramék, felségek [!] Kálnoki Sámuelné Lázár Erzsébet, Dániel Péterné Nagy Sophia, Domokos Jánosné Petki Judit, Henter Benedekné Petki Borbála Asszonyéknak képekben legitime sub sigillo authentico emanáltatott ő Kegyelmeknek adatott elégséges plenipotentiájokkal és münköt ez ide alább való dologban, kezek beadásával megbírálván, tőnek mű előttünk ilyen örökös meg állandó compositiót és alkalmat vagy transactiót. Az miképpen praetendálván a fenn specificált személyek leányágon való jussokat ugyan feljebb említett Petki János Uram kezénél lévő jószágokhoz, mely jószág felől törvényt is indítottak volt ő Kegyelmek. Mű azért, feljebb említett személyek akarván ő kegyelmek között eziránt is az atyafiságos szeretetet confirmálni, ő Kegyelmek is meggondolván a törvénynek bizontalan kimenetelét, mű is intvén ő Kegyelmeket az atyafiságos alkalomra, feljebb megírt Petki János Uram az atyafiakkal ez ide alább megírt punctumok szerint conveniálának, noha azon jószágok közül nem illetenek volna leányágot mindenütt.

Pro totali excontentatione Fejér vármegyében, Felső-, alsógezési³⁴ és Mártontelkén³⁵ lévő, mostan Petki János Uramtól bíratott egész portiókot, Torda vármegyében, Héttükkön,³⁶ Detrehen³⁷ és Kokban³⁸ lévő portióját és Doboka vármegyében

³⁴ Felső- és Alsógezés (Ghijasa de Sus és Ghijasa de Jos), Szeben megye.

³⁵ Martontelke (Motiş), Szeben megye.

³⁶ Héttükk (Habic), Maros megye.

Nyoszolyban³⁹ [!] mostani vetések Petki Uramtól Nyoszolyhoz bíratott egész portiókkal együtt, mindezeket pedig mindennemű pertinentiákkal együtt odaengedett Petki János Uram. Ezen kívül azon jószágokról ha mi levelei, melyek praecise csak azon specificált jószágokról vadnak, in originibus odaadja, ha melyek miatti in paribus, melyek közül, ha kik itt vadnak mindjáraست kézbeadja. Ha melyek nincsenek, azokat post expirationem termini ad bis quindenam kézbeadja. Az mely leveleket Petki Uram az atyafiaknak kiad, mikor ő Kegyelme kívánja, az atyafiak ő Kegyelmeinek tartozzanak ad transsumendam hüt szerint odaadni, mivel ő Kegyelme is hüt szerint adta oda. Mivel pedig Torma Jánosné Asszonyom Petki Anna Asszony most nem perlett a több atyafiakkal együtt. Petki Urammal azért ha mely jószágot pro contentatione adna ő Kegyelme Torma Jánosné Asszonyomnak, Torma Jánosné Asszonyomnak defectusán az nem szál az atyafiakra, hanem csak Petki János Uramra és maradékira, ezen kívű [!] az mely portiókot most de praesenti bír Csíkba, Nyoszolyban, Szombattelkén⁴⁰ és Czentében,⁴¹ mivel Petki János Úr hütöt deponált arról, hogy az néhai Tholdalagi Mihályné néhai Petki Erzsébetnek ha mi jóvai maradtanak volna post expirationem praesentis termini ad bis quindenam, Szentgyörgyön [ti. Marosszentgyörgyön] maga házánál, Bodoni György és Bálintit Zsigmond Uramék praesentiájában ad communem divisionem elérhöz. Ugyanakkor tartozzék ő Kegyelme az az néhai ifjabbik Petki István Uram, néhai Cseffei László Uramtól reámaradott bonumokat is hasonlóképpen ad communem divisionem elérhözni a gyöngyön hűl [!], melyet Petki Uramnak engednek az atyafiak. Az mely jószágokat peniglen most Petki Uram az atyafiaknak adott, ha azon jószágból ő Kegyelme más jószágba telepített, vagy ment volna, ide nem értvén béres, szolga és nőtelen legényeket, azok maradjanak oda e converso. Ha az atyafiaknak adott jószágban is, hasonlók találkoznak, azok is maradjanak oda, ide nem értvén más ember földire bujdosott jobbágyokat. [f. 1.v.]

A csíki arbitratióban ha mi mindeddig is in effectum nem ment, azokat mindjáraست első alkalmatossággal ő Kegyelme effectuálják: a lázárfalvi⁴² udvarházhelyből részek szerint az atyafiakot contentálja a zsögödi⁴³ határon lévő földekből Petki Uram. A zsögödi jószághoz ha mi praetensiojok lehetett volna, azt az atyafiságtól viseltetvén, condonálák Petki Uramnak. Ha kik penig ő Kegyelme közül ezen contractust violálnák in poenam decretalis calumniae convincáltassék, melyet virtute hujus

³⁷ Alsó- és Felsődetrehem (Tritenii de Jos és de Sus), Kolozs megye.

³⁸ Mezőkók (Pădureni), Kolozs megye.

³⁹ Noszoly (Năsal), Kolozs megye.

⁴⁰ Erdőszombattelke (Sămboieni), Kolozs megye.

⁴¹ Cente (Țentea), Beszterce-Naszód megye.

⁴² Lázárfalva (Lăzărești), Hargita megye.

⁴³ Csíkzsögöd (Jigodin), Hargita megye.

contractu exequaltathasson a megálló fél a meg nem álló félen azon vármegye és szék tisztei által exclusis omnibus juridicis remediis processibus.

Melynek megállására és erősségire mű, feljebb megírt bírák, adtuk ez mű hitünk szerént való pecsétés levelünköt. Datum Anno die locoque supranotatis. Correcta per eosdem.

Bethlen Gergely

Nemes János

Mikes Kelemen

1694. november 16. Kerelőszentpál, Haller János végrendelete

Matskási-lt., f. 63-77.

[f. 63.]

Nos Georgius Bánffi de Losoncz Transylvaniae et Partium Regni Hungariae eidem annexarum Gubernator, Comitatum Colosiensis et Dobocensis Comes, nec non Civitatis Kolozsvár Capitaneus ubique Supremus. Damus pro memoria significantes quibus expedit universis tam praesentibus quam futuris. Quod Spectabilis ac Magnificus Joannes Haller de Hallerkő, coram nobis personaliter constitutus, matura primum intra se deliberatione praehabita, consideratisque et perpensis tam fragilitate humana, quam senili et provecta sua aetate, eaque ad mortem jam procliviori, ob hoc animo itaque voluitans, ut conjugem charissimam, filios filiasque, totam denique posteritatem suam, quam ex Dei optimi maximique beneficio ex lumbis his propriis progenitos habet, in optimo ac meliori statu post mortem suam relinquere posset, tam vivae vocis suae oraculo nobis retulit, quam in scriptis manu [f. 64.] sua propria nobis exhibuit Testamentariam suam dispositionem Hungarico idiomate conscriptam, petens nos solita cum instantia, ut nos praefatam suam exhibitam dispositionem literis nostris inscribi, et sub sigillo judiciali jurium suorum uberiore futuam ad cautelam necessariam extradari facere dignaremur. Cujus Testamentariae dispositionis Hungarico idiomate tenor sequitur hoc modo:

Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, Ámen.

Munkáimnak kezdete és folytatója és jó vég mindenkben Te légy, én Istenem, kibem nékem minden reméségem. Ne állj el mellőlem mindvégig, mert holott Atyámmá lettél, és az Úr Jézus Krisztus által engem fiadnak fogadtál, én már minden dolgaimban nagy bizodalommal folyamodom hozzád, én Uram, Atyám és Istenem.

Noha ennek előtte is egy idővel tettem volt rendelést utolsó dolgaimról, utat mutatván maradékimnak, holtam után mihez tartsák magokat tőlem maradt jószágocskám és jóvacskáim iránt, de mivel akit a' Nagy Isten kiterjesztett vala, szent akaratójából meg szorított 's kevesített; a' világ és ő Felségének ítéletiből igen megrostált, kevés értékemet is meg sokallván, jó részint kiforgatott mind jószágomból, mind belső keresetemből, kiért is áldom az én Istenemet, hogy nem felejtkezett el én rólam, hanem sanyargatott mind bűnes fiát. Annak felette, látván most a' világnak felháboródását, mind a' Kereszténység, mind a' Pogányság között való fegyverkezést, melyből minthogy az én Hazám is, Erdély országa ki nem vonhatja magát, mások hatalmasok birodalma alá és parancsolatja alá lévén vettetve, nem tudhatom a' jó Isten mit rendelt felőlem,

Hazámban [f. 65.] vagy Hazámon kívül vetett-e határát életemnek. Ehhez képest maradékimat is, hogy nagyobb csendességben hagyhatnám, töttem egészséges állapotomban, ép elmével, ilyen Testamentumot, melyet magam reszkető kezével kezdettem volt leírni, amint következik, de hogy végben nem vihettem, mással kellett leíratnom, az elébbi Testamentumot félre tévén 's elvetvén. Amint az elébb is íráom, úgy vagyom valóban, mostoha kézzel nyúlt én hozzám a világ, mindazáltal, az én Istenemnek jó kegyelmét is tapasztaltam, s érzettem méltatlan személyemen, mert ifjúságomtól fogvást, amely házastársat rendelt ő Szent Felsége mellém, a' Tekéntetes és Nagyságos Úrnak, Kornis Ferencnek leányát, Kornis Katalin Asszonyt, azt mindeddig megtartotta nékem, boldog 's boldogtalan állapotokat véle együtt szenvedtem, amiben Isten megáldott, véle együtt kerestem, ez időmíg öszülésemig véle együtt éltem. Ha már nékem holtom elébb történik, azt akarom, hogy mind jószágom, mind kevés belső értékem kezében maradjon, hanem ha akarhatja szerént a' fiát, Haller Istvánt (ha annak Isten életét megtartja) külön jószágban akarja szállítani valami okra nézve, mellyel az alkalmatlanságot kerülni akarná, szabadságában légyen. Ami kevés érték vagyom pedig, akár pénz, akár [f. 66.] ezüst vagy arany marha, a' jobbára magunk keresetünk lévén, azokban senki életéig meg ne háboríthatja igazság szerént, kiváltképpen pénzből, mert nékem sem maradt volt szegény édes Atyámtól pénzem, feleségemnek sem szegény rab atyjától.

Ami pedig gyermekimnek állapotját illeti, ha rendelésemhez tartják magakat, és tanításomat veszik, én ugyan a' más világra semmit el nem viszek, amink vagyom házastársommal együtt, azt akarom, hogy idővel reájok maradjon. De ha nékem sok keresetem volna is, mindenekelőtt az Isteni félelmet jóvallom 's ajánlom édes gyermekim, mindnyájatoknak, mert ez a fundamentuma mind testi 's mind lelki előmenetelnek, a' térszen gazdaggá benneteket, a' térszen kedvessé az Égen és a földi emberek között. Elhiszem azt is jóvallom, hogy édes Anyátoknak tisztelői légyetek míg él közöttetek, kiért hosszú élettel áld meg az Isten ígireti szerént. Egymást is szeressétek, mert abban áll megmaradásotok, különben az ellenség akkor vészen legkönnyebben erőt rajtatok, mikor magatok között egyeneltlenséget látnak. Az Isteni félelem azért és a szent szeretet minden jóra vezérel és mindenben segít benneteket. Továbbá, aki szent szeretetben akar élni változás nélkül, szükség elkerülni minden akadályokat, melyek sértegethetnék az Atyafiak között az egyességet, a' többi között nagy akadálnak esmertem lenni, akármely jó Atyafiak között is [f. 67.] a' jószágnak együtt való bírását, azt azért igen eltávoztassátok, ha mindeniteknek egyaránt nem jutna is. Akinek értelme vagyom, inkább marad külön egy csoportban lévő jószágban, az hol szabados gazda lehet, és mással nem kötődik naponként, hogysen mint szakadozva, több helyeken is bírjam, mert elszéledett jószágnak kevés hasznát veheti akárki is. Nékem pedig vagyom is szabadságom némely részjószágnak rendelésében bizonyos számú pénzig, mert szegény boldog emlékezetű nagyatyátoknak, Kornis Ferencnek rabsága miatt a' jószág zálagban vettetett volt, és egyszer is, másszor is

magunk keresete pénzünkkel váltottuk ki az idegenek kezéből. Györgyfalvát⁴⁴ ezer aranyon váltottam ki, azon kívül is Györgyfalván, Patában⁴⁵ is pénzzel váltottam ki házhelyet és rétet. A' nádasi⁴⁶ jószágnak egy részit ötszáz öreg tallérokon, más részt pedig, melyet Kapi György vetett volt zálogban Hétúron⁴⁷ és Gogánváralján⁴⁸ [!] is négyezer forintokon, Somkútat⁴⁹ ezer öreg tallérokon és kétszáz forintokon.

Kissólymoson⁵⁰ is vettem jobbágyot, sőt, osztás szerént a' Kornis atyafiakkal amely jószága jutott is feleségemnek, azt sem bírhattuk különben, míg néhai Kemény Simonnak nyolcszáznyolcvan öreg tallérokot le [f. 68.] nem tettük valami úton-módon, meg nem elégítettük részünkről, mivel Kornis Ferenc a Kemény Simon atyjának, Kemény Jánosnak pénzivel szabadult volt ki Tatárországból. Ehhez képest akárki helyben hagyhatja, hogy szabadságom vagyon a' Testamentum tételre, hogy azért sokfelé ne szakadjon a jószág, mely leányágot illet.

Fiam Haller Istvánnak, Máté⁵¹ nevű udvarházamot hagytam, Móriccál⁵² és Alparéttel⁵³ együtt, Révvel⁵⁴ és Somkúttal, és több részecskéekkel, Ketelyben,⁵⁵ Borzácson,⁵⁶ Encsen,⁵⁷ mindazáltal csak azokkal a jobbágyokkal, kik megmaradtak Somkúton, mert azoknak egy része Sályiban⁵⁸ telepedett a Mezőségen, Kolozs vármegyében, kiket más gyermekemnek rendeltem; Györgyfalvát, mind a' zálogossal együtt, kihez tartozik a patai, gyéresi,⁵⁹ szombattelki⁶⁰ rész. Fűzkúton⁶¹ is vadnak házhelyek, mostan jobbágy is, somkúti, az is Mátéval együtt Haller Istváné legyen és a' Hétúrott való jobbágyokat. Noha szűk határú Máté, de Alparéton is indíthatni majorságot, a' megnevezett rész sok falukra terjed, de kevés az emberszám rajtok, úgyhogy a több gyermekimnek sem lehet méltó panaszok iránta.

---

⁴⁴ Györgyfalva (Gheorghieni), Kolozs megye.

⁴⁵ Kolozspata (Pata), Kolozs megye.

⁴⁶ Szásznádas (Nadeş), Maros megye.

⁴⁷ Hétúr (Hetiur), Maros megye.

⁴⁸ Gógánváralja (Gogan Varolea), Maros megye.

⁴⁹ Kissomkút (Şomcutu Mic), Kolozs megye.

⁵⁰ Kissolymos (Şoimoşu Mic), Hargita megye.

⁵¹ Szentmáté (Matei), Beszterce-Naszód megye.

⁵² Aranyosmóric (Moruţ), Beszterce-Naszód megye.

⁵³ Alparét (Bobálna), Kolozs megye.

⁵⁴ Vsz.: Révkolostor (Vad), Kolozs megye.

⁵⁵ Ketel (Cheţiu), Beszterce-Naszód megye.

⁵⁶ Magyarborzás (Bozieş), Beszterce-Naszód megye.

⁵⁷ Szászencs (Enciu), Beszterce-Naszód megye.

⁵⁸ Mezősályi (Şaulia de Câmpia), Maros megye.

⁵⁹ Aranyosgyéres (Câmpia Turzii), Kolozs megye.

⁶⁰ Erdőszombattelke (Sămboieni), Kolozs megye.

⁶¹ Fűzkút (Sălcuţa), Beszterce-Naszód megye.

A nagyobbik leányom Haller Krisztina maradékinak rendeltem a' zombori részt, az újfalvival együtt, és a királyhalmi részt,⁶² melyet ugyan [f. 69.] én adtam volt a' boldog emlékezetű Öreg Petki Istvánnak ezer forintban, mely már ezen az úton is az én maradékomra szállott. Úgy akarom mindazonáltal, hogy mikor Isten azt az időt adja lenni unokáimnak, hogy osztozzanak, a' megemlített jószág felett részibe Petki Dávidnak jusson, ha Isten élteni az a néhány királyhalmi jobbágy, hogy a' falu széljél ne szakadozzon.

Immár a' hátrábbbmaradott két leányomnak is hasonló jószágot akarván szakasztani, Haller Évának hagytam az uralyi⁶³ udvarházhelyet Torda vármegyében, hozzátartozandó haszonvevő helyével együtt; Sópatakat⁶⁴ éppen. A' Gerebenesen⁶⁵ lakó jobbágyokban semmit sem, a' legfelsőbb gerebenesi tóval együtt és szántóföldet mindenik fordulóban annyit, akiben hatvan köböl búza vetés férhet, a' szénafüben is annyit, akiről hatvan szekér széna takarodhatik.

A kisebbik leányomnak, Haller Annának a' gerebenesi házat hagytam minden haszonvevői helyeivel együtt, azokon kívül, amiket Éva leányomnak szakasztottam azon faluban lakó jobbágyokkal. A' Sályiban lakóknak felét, mert a' más fele Éva leányomé léssen, és a kiscegieket⁶⁶ mind éppen, mostan a' Kissólymoson lakó jobbágyokkal együtt.

Kisgörgényben,⁶⁷ ami részem vagyon és Szőlösön,⁶⁸ holtam után avval csak a leányim osztozzanak, [f. 70.] három nyílra mérvén azt a' szőlőt. A' Gógánváraljai jobbágyokat is három részre osszák, minden haszonvevő helyeivel együtt, Éva, Anna leányim és a' Haller Krisztina maradéki.

Minthogy Gyalakuta⁶⁹ perben forgó jószág, lássa Haller István mint oltalmazhatja, a' szerént gyeye hasznát, Isten életit megtartván.

Ezeken kívül vagyon a Havas alatt lévő magyarói⁷⁰ jószág, annak is pénzzel váltottam kezemhez a' Prinyi Gáborné Kornis Anna részit. Sok helyeken is vadnak, azokról nem tehettem különb rendelést, hanem osszák gyaránt, mikor reája kerül a szer, csak a három leányim (megérvén Haller István Mátéval és Györgyfalvával) kinek-kinek hazához alkalmasabban, amint kitelik. Két leányomot kiházásítván, azokkal mind köntöst, arany- és ezüstmívet adtam, ami tőlem kitelhetett. Haller Istvánnak nem is adtam ilyen, hanem immár ami marad tőlünk, avval ketten osztozzanak Éva

⁶² Királyhalma (Crihalma), Brassó megye.

⁶³ Székelyuraly (Oroi), Maros megye.

⁶⁴ Sópatakat (Șăușa), Maros megye.

⁶⁵ Mezőgerebenes (Grebeneșu de Câmpie), Maros megye.

⁶⁶ Cege (Țaga), Kolozs megye.

⁶⁷ Kisgörgény (Grușor), Maros megye.

⁶⁸ Vsz. Szászszőlős (Seleuș), Maros megye.

⁶⁹ Gyalakuta, ma Gyulakuta (Fântânele), Maros megye.

⁷⁰ Magyaró (Aluniș), Maros megye.

leánnyommal, de a' fegyverben és lóra való szerszámokban ne vegyen részt leánnyom, ha él Haller István fiam. Mindazáltal Gyulai László Úr vömnek adjon két ezüsten kantárt, egyet aranyost, mászt fejért, egy aranyos, ló oldalára való pallost és két pár pisztolyt. [f. 71.]

Mostanság szerzettem egy asztalra való ezüst készületet: huszonnégyszü ezüst tálát, tizenhárom ezüst aranyos csészeket, két ezüst gyertyatartót, azokat sem akarom, hogy megszakadozzanak, kibem magunk címere vagyon feleségemmel együtt. Feleségem holta után azok is Haller István fiamé legyenek, egy kerek mosdómedencével együtt, korsóstól, a' hat öregebb, egyarányú serlegekkel, vagy sima pohárokkal együtt, kiknek aranyos, egy ujnyira az ajakok. A' három aranyos virágos kupa, a' több poharaim mind Éva leánnyomé legyenek feleségem holta után. Hanem egy öreg mosdómedencém vagyon korsóstól, Haller István ha magáévá akarja tenni, becsültesse meg, fele árát tegye le Éva leánnyomnak, aztán övé lehet. Egy kis mosdómedence is vagyon korsóstól, az is Éva leánnyomé lészen. Ezek pedig életéig mind feleségem ruszkai Kornis Kata asszonyi hatalmában lesznek.

A fiúágra nézendő jószágomról nem tészek rendelést, mert az én fiaim közül egynél többet az én Istenem meg nem hagyott, annak nincsen kivel osztolni. Noha szegény üdvezült bátyám Haller Pál Uram holta után, a' leányi reám támadtak vala a' Haller jószágért, állítván azt, hogy leányágot is illetve, el sem állattak addig rólam, míg Tanács, ítélmester, és Törvényes Tábla fiai előtt meg nem bizonyítottam, hogy leányágot nem illetve [f.72.] az a jószág. Én most is jó lelkiismerettel vallom, hogy valamely jószág Haller részről kezem között vagyon, úgymint Szentpál,⁷¹ hozzá bíratott faluval, Fejéregyház,⁷² Balázstelki rész,⁷³ Sárpataki rész,⁷⁴ Zoltán,⁷⁵ Langadár,⁷⁶ Réten,⁷⁷ Darlac⁷⁸ és a vízaknai ház,⁷⁹ és a Szeben felé lévő minden falukban amit bírok, mindezekben semmi leányágot nem esmertem, noha a' leveleket eléggé vizsgáltam. Egyébaránt micsoda lélekkal kellene azoknak igazságokat elfedeznem, holott nékem is a fiaimat úgy elszedte Isten, hogy egynél több nem maradt, hanem nékem is leányim vadnak, kiket úgy szerettem, mint édesatyához illetve, de ha a' jószág úgy nem kerestetett az eleimtől, arról nem tehettem.

Továbbá akarom azt is jelenteni, miért nem vettem kötelet maradékim között, hogy Testamentumomnak megtartására erővel kényszerítsem őket. Azt szántsándékkal nem

⁷¹ Kerelószentpál (Sánpaul), Maros megye.

⁷² Fehéregyháza (Albești), Maros megye.

⁷³ Balázstelke (Blăjel), Szeben megye.

⁷⁴ Sárpatok (Șapartoc), Maros megye.

⁷⁵ Zoltán (Mihai Viteazu), Maros megye.

⁷⁶ Longodár (Dăișoara), Brassó megye.

⁷⁷ Réten (Retiș), Szeben megye.

⁷⁸ Darlac (Dârlos), Szeben megye.

⁷⁹ Vízakna (Ocna Sibiului), Szeben megye.

akartam mivelni, mivel a' változásoknak derekas ideje szolgált az én időmben, melyeket magam személyemben is elég keservesen szenvedtem, ehhez képest félhettem attól, hogy az idő úgy megzavarhat mindeneket, hogy vagy káros lehetne az én rendelésem, vagy végben sem mehetne. Így ha kötélben maradnának, nyughatatlanságot, patvart és gyűlölséget hadnék közöttük, akit távoztatni kívánván. Mindazáltal, ha szerfelett változás nem erőlteti őket mód nélkül, különben [f. 73.] egyik se bonthassa fel a' rendelésem szerént való osztozást, hanem ha leteszi az Atyjafiainak azt a summát, amelyet én magamhoz váltottam a' jószágot, melyek megtetszenek a contractualis leveleimből.

Nincsen úgy vagyon bizonyosabb tudományunk az halálnál, kin által kell menni minden embernek, de ellenben oly bizonytalan az, hol történik, mikor és mi formán, azt sem bölcsességgel, sem egyéb mesterséggel senki által nem láthatja. Miért rejtette el pedig Isten az emberek előtt, ki tudhatja az ő mélységes titkait? Mindazonáltal megnyughatunk abban, hogy azt is a' mi jónkra cselekedte ő Szent felsége. Ehhez képest én sem tudván, mit rendelt Isten felőlem, azon kérem feleségemet, sőt ugyan Istenre kénszerítem, hogy ha házámban történik halálom, testemet a föld színin legfeljebb két hétnél tovább ne tartsa semmi készületre nézve. Semminémű ezüstet koporsómra ne tegyenek, még címereket is. Azt pedig csak ásott sírben [!] eresszék bé, erre kénszerítem valakire az temetésem marad. Akik eljönnek temetésemre, Isten Adjon jutalmat fáradságokért. Annak felette, hogy szentpáli dombon légyen temetésem, a' temetőhelyben, azon kérlek, édes maradékim, Istenért azt cselekedjétek én velem, melyet az édes Atyám épített volt, ott feküsznek az Atyámfiaiban, ott az édesanyám, ott az én kisdéd gyermekimben és unokáimban, hogy légyen az én testem is az ártatlanok között nyugodalomban a' [f. 74.] feltámadásig. Amint feljebb is íram, a' temetésben való fényeskedésben nem hogy hasznot, sőt inkább hívságot látok, kit nem is kívánok, hanem emlékezetre és másoknak tanulságára állítsanak egy öreg faragott követ fel a falban, olyan formában, a' mint én is felállítottam szegény édes Asszonyom Anyám temetésére készítettett követ. Azon lehet kifaragva címer, a' légyen emlékezetire temetésemnek és minden ékessége. Minémű írásokat messenek a' köre, azt is írva hagytam, mely vagyon az öreg imádságos deák könyvben. Minthogy magamot magyarnak tartottam, Magyar Hazában is laktam, azt kívánom, hogy egy lapos köre a címeres köven feljül magyar szókkal légyenek kimetszve, amiket írva hagytam.

Az öcsém, Haller György Uram gyermekeit hallom felültették némelyek azzal, mintha én bírnám az őket illető jószágoknak némely részit, arról írást nem szaporítok, mert tudom, azzal elméjét senkinek le nem csendesíteném. Elég az, hogy akik nem tudják fundamentumoson a' dolgot, az olyanok szólnak bátran mások kezek alá. Én pedig amennyire tudtam a' jószág állapotját, lelkemesméreti ellen abban semmit nem bírtam. Ehhez képest, aki nem nyughatik, a' törvény eligazítja és megnyugtatja elméjét. Megvallom, mutatott volt szegény üdvözült öcsém egy levelet Szentpálon lévő

egynéhány lövő szerszámokról, kiből kitetszik, [f. 75.] hogy még az Öreg Haller György, az én megholt Haller György öcsémnek nagyatyja adott volt lövőszerszámokat az én édesatyámnak, Haller István Uramnak kezéhez. Azokat azért teljeséggel nem ok nélkül kívánják tőlem, noha elég bőven megadtam egyúttal már azoknak az árát, merthogy az ellenségtől megoltalmazhassam, azokat elküldtettem bátorságos helyre, magam portékáit prédára hagytam, többet annál, amit azon lövőszerszámok értek volna, melyeket megemésztett az ellenség és a tűz. Mindazáltal, hogy azok felett, melyről én a szegény öcsémmel megalkuszom vala, de az alatt halálos betegségben esvén, kimúlék a' világból.

Egy pohárszék ládát váltottam vala szegény Prinyi Gábor Uramtól kezemhez, kiben tizennyolc ezüst pohárok, egyben járók, belől aranyosok; két ezüst palack; tizenkét ezüst tálak; két gyertyatartók, egy ezüst hammuverővel [!] együtt; egy nagy, aranyas ezüst tángyér; tizenkét közönséges ezüst tángyérok; tizenkét ezüst kalának villástól voltak, Augustai munkák. Úgy vagyon, kérte tőlem Barkóczy Sándorné Asszonyom, a' megemlített Úrnak leánya zálagján, de nem adtam, mert magának is megmondottam vala, szegény Prinyi Gábor sógoromnak, hogy ha maga hamar ki nem váltja tőlem, azt kívánom, hogy örökösön nálam [f. 76.] maradjon. Melyet maga is helyben hagyván, úgy váltottam kezemhez 500 öreg tallérokön, mely pohárszéket feje váltságában kényszerítettet eladni.

A' Nagy Isten rendeléséből ha Feleségemnek is holta történnék, minek előtte Testamentumomat beteljesítené, amely fiam marad, a' vigye végben.

Ezeknek utána mindeneket Istennek jó kegyelmére bízok, jóakaróimat és minden rokonságimot, gyermekimet, édes feleségemet és az én egész Házamat ajánlom az én teremő Istenemnek oltalmában, kinek tisztelet és dűcsőség most és mindörökké, Ámen.

Azt sem akartam elmúlatni, hogy némely szász falukon adósságim lévén, a' contractus szerént, ha bé akarják adni a' falubeliek, tartozzanak bevenni maradékim. Az eceliek⁸⁰ mindazáltal a darlaci udvarház felett való szőlőt miveljék mindaddig, míglen a' summát le nem teszik. Ezt sem akartam Testamentumomból kihagyni, hogy szegény édesatyám írására tanálván a' bordi⁸¹ részjóság állapotjáról, ha megmarad a' jóság, adjon a' somogyomi Tordai maradékinak Haller István fl. 500, úgymint ötszáz forintot. Miért kellésék pedig annak lenni, megjelentetem Haller Istvánnak, mindazáltal úgy, ha én végbe nem vinném míg élek, és ha az Isten módot ad a' jóság bírásában. Ha pénzünk marad, kivel gyermekeim osztozhatnak, Gyulainének kétszáz arannyal többet hagyok, mint a' több gyermekeimnek, mivel néki látom nagyobb szükségít. [f. 77.]

Szolgáimnak fizetések el ne maradjon. Inásimat amivel lehet segíteni kell, arról azért nem írhattam világosabban, hogy a' nagy háborúság fenn lévén, nem tudom, mint

⁸⁰ Ecel (Aţel), Szeben megye.

⁸¹ Bord (Bord), Maros megye.

maradhatnak szegény maradékim, és maradhat-e meg nállak is, amiket hagytam, vagy nem a jószággal együtt? Adjon a Jóisten jó véget mindenekben. Et subscripta erant eisdem sequentia: Tali itaque Testamentaria dispositione facta coram nobis, praefataque legitimSzepbpetitione dicti exponentis exaudita tanquam justa, legibusque Patriae consona, literis nostris praesentibus de verbo ad verbum sine diminutione, variationeque prorsus aliquali inserta et inscripta, sub sigillo iudiciali et authentico communi justitia et aequitate suadente extradandas duximus, et harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum in Castro Szentpál. Die 16ta Novembris, Anno Millesimo Sexcentesimo Nonagesimo Quarto. [...]

1697. szeptember 18. Kerelószentpál, Haller János végrendeletének módosítása

Matskási-lt., f. 48-62.

[f. 48.]

Mü Kús Sárossi⁸² Sárossi István Kükellő Vármegyében és Bodó Mihály Csicsóban,⁸³ Felcsíkban lakó nemes emberek, hivata minket Méltóságos Úr Haller István Uram ő Nagysága Kükellő Vármegyében Szentpáli⁸⁴ kastélyába ez végre: Néhai Méltóságos Úr Haller János Úr ő Nagysága tett volt életében Testamentomot Édes Fia és Leányi között. Leánt illető jószágának elrendelését, mely Testamentomot eléhozván Haller István Uram ő Nagysága és Testvérleány atyjafiai Haller Cristina maradéki és Haller Éva, Anna Asszony ő Nagysága és ő Kegyelme, mely Testamentumnak némely részei felett egymás között öszveháboródván, mindazonáltal egymás között egyenessé és igen szép atyafiságosképpen megalkuván az Testamentomot rész szerént helyben hagyván, némely részeiben pedig Méltóságos Atyafiai magok életeknek táplálására való alkalmatosságokért, az majorkodó földeknek hasznáért, és mindnyájan megegyezvén, minket megbírálván egyéb [f. 49.] jószágnak, udvarházaknak, majorkodó földeknek és jobbágyoknak felosztásában.

Elsőben üdvözült Úr ő nagysága Testamentoma szerént hagyák helyben györgyfalvi⁸⁵ udvarházát ahhoz való jószággal együtt, Haller István Úrnak ő Nagyságának.

2do Az mohai⁸⁶ udvarházat ahhoz való jószággal együtt hagyjuk helyben Haller István Úrnak ő Nagyságának, az Testamentum szerént, mivel producalván ő Nagysága, hogy fiát illető jószág és nem léánt.

3^{io} Az Atyafiai ő Nagyságok 's ő Kegyelme egyező atyafiságos jó akaratjából, Hótmarosi⁸⁷ [!] egész portiojokat jobbágyokkal együtt mind ott lévő jussakat és

⁸² Kissáros, később Magyarsáros (Deleni), Maros megye.

⁸³ Csíkcsicsó (Ciceu), Hargita megye.

⁸⁴ Kerelószentpál (Sánpaul), Maros megye

⁸⁵ Györgyfalva (Gheorghieni), Kolozs megye.

⁸⁶ Nagymoha (Gránari), Brassó megye.

⁸⁷ Holtmaros (Lunca Mureşului), Maros megye.

Váralján⁸⁸ három marhátlan jobbágyokat házhelyekkel, külső 's belső appertinentiakkal együtt, Székely Pált, Székely Mihályt és Veress Jánost csak ezen három embereknek külső-belső jussokkal együtt Haller István Úrnak ő Nagyságának, kikötvén mindeneiket, ezen kívül mindenféle jussokat reserválák az Atyafiak magoknak.

4° Ugyan az Atyafiak ő Nagyságok 's ő Kegyelmekek Zsomborról⁸⁹ ő Nagysága keze alá kijött jobbágyakat, három udvari cselédeket és három szolgáló jobbágyokat Haller István Úrnak ő Nagyságának hagyák.

5° Az Gyalakuti⁹⁰ portiót hagyák Haller István Úrnak ő Nagyságának, mivel perben forgó, ha kimegyen is kezéből, ő Nagyságának nem tartóznak mást adni helyében.

6° Haller István Úrral ő Nagyságával e' szerént megegyezvén, fogának a' jószág felosztásához három nyílt szakasztván, Haller Krisztina maradéki és Éva, Anna Asszony ő Nagyságok 's ő Kegyelmekek. Haller Krisztina maradéki lévén hárman, Petki Dávid Uram, Sára és Terézia Asszonyok ő Kegyelmekek. Petki Dávid Uram minden jussát ezen harmadik jusból kivéve és hagyá Petki Sára és Terézia Asszonyok ő Kegyelmekeknek; ő Kegyelmekek is királyhalmi és hidegkúti⁹¹ jussokat engedik Petki Dávid Uramnak egyben.

Haller Éva Asszony részire nyíl szerént jutá Mezőségen:

Murza Toma, fia 5.	ökre	16.	
Marosán Lukács	ökre	6.	
Buta Simon, fia 1	ökre	6.	
Hordnya Mikola, fia 1	ökre	8.	
Maczika János, fia 3	ökre	4	
Bonta Simon, fia 2	ökre	-	
Macska Urszul, fia 1	ökre	8.	[f. 50.]
Csobánka Tamás, fia 1	ökre	8.	
Macska Péter, fia 4	ökre -		
Bonta Stefán, fia 1			
Csujpej Nászkuly	ökre	2.	
Almasán György	ökre	2.	
Bobjaka Nyegre és Vaszil gyermekek	ökrek	6.	
Tamás Vojna nőtelen	ökre	6.	
Pap Vojna nőtelen	ökre	4.	
Pusztá Gliga nőtelen			
Kis Mihályné, fia 1	ökre	2	
Krispán Pável nőtelen			
Czegén Gligorka János fia 1	ökre	6.	

⁸⁸ Gógánváralja (Gogan Varolea), Maros megye.

⁸⁹ Vsz. Szászszombor (Jimbor), Beszterce-Naszód megye.

⁹⁰ Gyalakuta, ma Gyulakuta (Fántánele), Maros megye.

⁹¹ Olthidegkút (Fántána), Brassó megye.

A PETKI CSALÁD ÉS MAROSSZENTGYÖRGY – MELLÉKLET

Szlobazsán János	ökre	2.	
<u>Sóspataki⁹² zsellérek</u>			
Komsa Tamás, fia 1	ökre	10.	
Marosán Simeon, fia 1	ökre	4.	
<u>Kisczegei⁹³ zsellérek</u>			
Moldován Prékup, fia 2	ökre	10.	
Papicz Mihók	ökre	4.	
Papicz Ábrahám	ökre	10.	
Moldován Szávil	ökre	6.	
Moldován Antal, fia 1	ökre	4.	
<u>Sóspataki fugitívusok</u>			
Fekete Nyisztor, fia 1.			
Fekete János, fia 2			
Fekete Péter és Simon nőtelenek			
<u>Zsombor⁹⁴</u>			
Bíró Ferenc, fia 1	ökre	6.	
Balázs András, fia 1	ökre	4.	
Balázs György, fia 1	ökre	4.	
Andreán István, fia 1			
Demeter András	ökre	6.	
Bíró Márton György	ökre	6.	
Bíró György nőtelen	ökre	4.	[f. 51.]
Demeter György			
Sós Andrásné fia 1			
Sós János fia 1			
Bujdosóban vagyon № 2.			
<u>Szászföldön</u>			
Sztojka Péter, fia 1	ökre	4.	
Székely János	ökre	4.	
Bata Péter			
Miklósi Tamás, fia 2	ökre	6.	
Ludvig János	ökre	4.	
Kádár Tamás	ökre	4.	
Bert András, fia 2			
Örög Bert András			
Poltzán Györgyné házával			

⁹² Sóspatak (Șăușa), Maros megye.

⁹³ Cege (Țaga), Kolozs megye.

⁹⁴ Vsz. Szászsombor (Jimbor), Beszterce-Naszód megye.

MORDOVIN MAXIM

Havasaljia

Ujfalván Simon Fia	ökre	6.
Szarka Péter, Fia 2	ökre	2.
Batza Pável öccse Kosztin	ökre	3.
Berta Juon, Fia 2	ökre	5.
Kádár Onul, Fia 1		
Szarka Jancsi nőtelen		
Tankó Vaszil nőtelen		
Babi Juon nőtelen		
Luka Vaszil		
Bendres Toma		
Bántye Szávuľ		
Drassen Simon oláh pap		
Morcse Gábor és Juon		
Ábrahám fiai Juon és Zakaria		

Desertae

Handra Mihaila háza helye		
Hódz Lukács háza helye		
Duma György háza helye		
Gábor Mihaila háza helye		
Nyagos Máté háza helye		
Gledenbe ⁹⁵ egy pusztá		

[f. 52.]

Taplocza

Trucza Pintye, fia 4	ökre	6.
Őrcze Gábor		
Luka Simon	ökre	2.
Tabák Stéfán		
Luka Tódor nőtelen		

Haller Anna Asszony részire nyíľ szerént jutá a Mezőségen

Mircse János, fia 2	ökre	8.
Tamás Demeter, fia 1	ökre	12.
Budai Antal, fia 2	ökre	6.
Rácz Jakab	ökre	6.
Karácson Opra, fia 1	ökre	2.
Kardos Gábor, fia 3	ökre	2.
Dragos Marián, fia 2	ökre	6.
Tamás Filep, fia 1	ökre	8.
Tamás Tódor, fia 2	ökre	6.

⁹⁵ Gledény (Gledin), Beszterce-Naszód megye.

A PETKI CSALÁD ÉS MAROSSZENTGYÖRGY – MELLÉKLET

Pap Péter	ökre	6.
Urszul János, fia 1	ökre	2.
Ignát Toma	ökre	4.
Paul Péter, fia 1		
Tamás Filep	ökre	6.
Borz Tódor és Szávil	ökre	6.
Almasán Vonya nőtelen	ökre	2.
Dobár Péter nőtelen		
Dobár Mihály, fia 2		
Kimpán Prékup nőtelen		

Sályi⁹⁶ zsellérek

Borz Nyikula, fia 3	ökre	6.
Borz Vaszil, fia 1	ökre	6.
Borz Tódor, fia 2	ökre	4.

Gerebenesi⁹⁷ zsellérek

Nagy Mészáros János, fia 1	ökre	12.
Barbócz Filep, fia 2	ökre	4
Kira	ökre	2.

[f. 53.]

Pótlásra Sólomosról⁹⁸

Dancsó János, fia 1 .....

Zsombor

Sós Dániel	ökre	6.
Bíró Gergely János, fia 4	ökre	4.
Bíró Gergely	ökre	4.
Öreg Sikó István, fia 1		
Bíró István küssebb	ökre	6.
Bíró Mihályné, fia 2		
Andreán Mihály	ökre	6.
Bíró Márton	ökre	2.

Uralyba⁹⁹

Balázs János .....

Sós Máté, fia 1 .....

Bujdosóban № 2 .....

Szászfeldin

Dancsó Mihály .....

Albert György, fia 1 .....

⁹⁶ Mezősályi (Șăulia), Maros megye.

⁹⁷ Mezőgerebenes (Grebenișu de Câmpie), Maros megye.

⁹⁸ Kissólomos (Șoimoșu Mic), Hargita megye.

⁹⁹ Székelyuraly (Oroi), Maros megye.

MORDOVIN MAXIM

Üdösbik Székely János, fia 1	ökre	2.
Kádár János	ökre	6.
Budnégy János, fia 1	ökre	4.
Bort János, fia 2	ökre	2.
Kerczer István, fia 1		
Nagy Mihály		
Nagy Márton		
Fekete Mihály kisebb fia a' sólymosi pusztával		
Fekete Mihály közös		

Havasalja

Nyikora Péter, fia 3	ökre	6.
Kádár Ignác, fia 1	ökre	2.
Luka Péter, fia 2		

Öccse Simon

Gábor Mátyás	ökre	10.
Máris Pásk nőtelen	ökre	2.

Tanilo Juon nőtelen .....

Báb Mihály nőtelen .....

Hodz Gligor nőtelen .....

[f. 54.]

Hodz Dávid .....

Gercze Demeter fia Mihaila .....

Tábor Mihaela .....

Hasa Demeter, fia 1 .....

Latis György, öccse Gyorza .....

Ábrahám fia Gligor .....

Desertae

Szarka István háza helye

Latis György háza helye

Ambraam [!] háza helye

Mircse János háza helye

Máris Pásk háza helye

Monorban¹⁰⁰ egy puszta

Taplocaiak¹⁰¹

Luka Mihály, fia 1	ökre	4.
--------------------------	------	----

Trucz Zaharia, fia 2 .....

Adorjai [!] és Péter .....

Trucz Luka .....

¹⁰⁰ Ma Monorfalva (Monor), Brassó megye.

¹⁰¹ Csíktaploca (Toplița), Csíkszereda része, Hargita megye.

Trucza Simon nőtelen .....
 Luka Bárbul nőtelen .....

Petki Sára Asszony részire juta nyíl szerint Mezőségen

Tamás Vaszil, fia 2 ..... ökre 8.
 Tamás Juon, fia 1 ..... ökre 6.
 Tamás Tódor, fia 3 ..... ökre 6.
 Berkuzán Lázár és Vonya ..... ökre 8.
 Kurta Filep, fia 1 ..... ökre 4.
 Gyergyikán Demeter ..... ökre 2.
 Mircse Rádul, fia 1 ..... ökre 6.
 Paul Kosztán, fia 2 ..... ökre 2.
 Rácz Lupul, fia 2 ..... ökre
 Sólymosi Dancsó Lázár, fia 2 .....

Sályi zsellérek

Marosán György, fia 2 ..... ökre 6.
 Öccse Péter .....

Kis Mészáros János .....
 Fugitivus Pintye László .....

Zsombor

Nagy Bíró István, fia 3 ..... ökre 8. [f. 55.]
 Adorján András ..... ökre 4.
 Bíró András nőtelen ..... ökre 2.
 Demeter András .....
 Sós Jánosné küesebbik fia 1 .....

Szászföldén

Székely István ..... ökre 6.
 Varga Mihály .....
 Kádár Mihály, fia 1 ..... ökre 4.
 Varga Márton .....
 Fekete Mihály, fia 1. az nagyobbik Apja helyével

Havasalja

Kósa Tancs, fia 2 ..... ökre 6.
 Kozsa [!] Nyikita, fia 1 ..... ökre 2.
 Öccse Simon .....

Trapán Péter nőtelen .....
 Tankó Mihály .....
 Kósa Kirsztya [!] .....
 Gicze Krisztya .....
 Ábrahám fia Simon és Kracsun
 Báb János háza helye

MORDOVIN MAXIM

Gicze Demeter háza helye

Gavicz Stefán háza helye

Mezőkapus¹⁰²

Tubán Dumitru mostohafiai, Lupuj és Petru házhelyekkel együtt
és egy puszta házhellyel

Taploczaiak

Trucz Zaharia két küsőbb fiával

Luka Gábor ..... ökre 2.

Luka Marián nőtelen

Petki Terézia Asszony részire nyíl szerint jutá a' Mezőségen

Kornya Mihály, fia 1 ..... ökre 8.

Pap Máté, fia 3 ..... ökre 6.

Tamás Gergely ..... ökre 6.

Tamás Vaszil, fia 2 ..... ökre 8.

Török András ..... ökre 2.

Borza Nucul, fia 3 ..... ökre 4.

Karácson János ..... ökre 2.

Kurta Vonya nőtelen ..... ökre 4.

Katona Gergely, fia 2 .....

Doba Prékup nőtelen .....

[f. 56.]

Sályi zsellérek

Szimion Simon, fia 1 ..... ökre 4.

Gerebenesi zsellérek

Kósa Mihály, fia 1 ..... ökre 6.

Joszip Juonucz, fia 2 ..... ökre 2.

Fugitivusok

Kocsis Tódor .....

Andréka fia András .....

Zsombor

Bíró Pál, fia 1 ..... ökre 6.

Szőcs Lackóné, fia 1 ..... ökre 4.

Adorján György ..... ökre 2.

Demeter János .....

Sós Jánosné, fia 2 nagyobbik .....

Szászfölde

Ludvig János ..... ökre 6.

Varga Márton .....

Veres Márton ..... ökre 3.

---

¹⁰² Mezőkapus (Căpușu de Câmpie), Maros megye.

Muntyán György, fia 3 .....
 Sztojka Mihály, fia 1 ..... ökre 2.

Havasalja

Bíró Mihály, fia 2 ..... ökre 4.
 Pás Kirila, fia 5 ..... ökre 2.

Gavicz Simeon nőtelen .....

Handra Mihály nőtelen .....

Horz Juon bujdosóban .....

Pap Péter oláh pap .....

Duma Szimion és Karácson nőtelenek .....

Pántya Száva háza helye .....

Háza Demeter háza helye .....

Dragila puszta háza helye

Taploczaiak

Trucz János, fia 2 ..... ökre 4.

Trucz Juon nőtelen .....

Mezőkapus

Tobán Györe, Tobán Gabrila, fia 2, és Oltyán Dán zsellér.

Az Atyafiak pedig hátra nem hagyván az majorkodó szántóföldeket, szőlőket, erdőket, szénafüveket, halastókat, igen szépen ezek felett is megegyezének, mivel Terézia Asszony kivéven minden közit az majorkodó helyekből és udvarházból. [f. 57.]

Az gerebenesi udvarház egészen minden épületekkel együtt maradá Haller Anna részire, az Alsó Malomtóval együtt.

Az Felső Hosszú tó maradá Petki Sára Asszony részire, Haller Anna Asszony tartozik udvarházhelyet mutatni Petki Sára Asszonynak ugyanottan Gerebenesen, melyre építhessen.

Az erdő kétfelé oszolja Haller Anna és Petki Sára Asszonyok között, hasonlóképpen szántóföldek, szénarétek kétfelé oszlanak. Ezeknek felosztását pedig hová hamarabb véghez vigyék ő Kegyelmek.

Az gerebenesi szőlő maradá Petki Sára Asszonynak, kivéven a' kiscörgényi¹⁰³ és Szászölden lévő szőlőnek részét, az gerebenesi szőlővel.

Haller Éva Asszonynak jutá az uralyi udvarházhely hozzátartozandó szántóföldekkel, erdőkkel, tókkal és minden majorkodó helyekkel együtt, hogy pedig az szükség kívánja, az gerebenesi határból is szakasztassék egy részecske szántó föld és szénafű.

Az Atyafiak pedig a jószágnak nyilazása után egymás között megegyezvén tónék cserét egymás között a nyilazás után, mely cserék is eddig esvén írásban hagytak.

Az nyilazás után cseréltenek mi előttünk az Atyafiak e' szerént: Petki Sára és Terézia Asszonyok ő Kegyelmek. Terézia Asszony ő Kegyelme az Mezőségeen mindennémő

¹⁰³ Kiscörgény (Gruisor), Maros megye.

jussát, jobbágyokkal, szántóföldekkel, szénaföldekkel és udvarházhelyekkel adá Sára Asszonynak, ő Kegyelme is Nádason¹⁰⁴ mindennemő jussát, szöleit, szántóföldet engedé Terézia Asszonynak az mezőségi jussáért, és Kisgörgényben való jutandó szöleit, mindenekből jussokat kivévén, egyik a' másiknak engedé és cserélé.

Éva Kisasszony Váralján adván két jobbágyot Sára Asszonynak, adván érette Sára Asszony más két jobbágyot Zsomboron. Váraljai rész szöleit Sára Asszony engedte 's cserélte Terézia Asszonynak az gerebenesi részit. Ugyan Sára Asszony, Haller Anna Asszonynak egy zsombori jobbágyát cserélte az Havas alatt való jobbágyért. [f. 58.] Éva Kisasszonynak is, ami rész szölője lett volna Váralján, adta abbéli részét Petki Sára Asszonynak Atyafiságos jóakarattól.

Sára Asszony Haller Anna Asszonynak adá két jobbágyot Zsomboron az váraljai részért, mely egész váraljai részt, nádasi részit, majorkodó helyét, mindennemű jussát adta Terézia Asszonynak a' mezőségi részért.

Néhai Petki János Uram maradéki, Petki Dávid, Sára és Terézia Asszonyék ő Kegyelme is, egymás között keresztyén atyafiságoson megegyezének és az anyai jószágot és léánt illető Petki részjóságot egymás között dividáltatták.

Elsőben az csíki jószágot udvarházzal és minden haszonévő jóvaival együtt háromfelé osztodék, mely osztásról való jószág, nyílak szerént bé is iratott.

2. Az mi az királyhalmi jószágot illeti, Hidegkút nevű faluban lévő egész portiojokat oszták háromfelé. Továbbra Királyhalma felett lévén egymás között contraversiájok, hogy ha illetve Léánt? avagy nem? Sok vetekedések után, Relatoriaknak productumokból is látszatván, hogy illeti egy részint az léányágot, és ő Kegyelme is igen szép gyönyörűségesen egymás között mint jó atyafiak megegyezének, és Királyhalmának felét udvarházzal, minden hozzátartozandó majorkodó helyekkel és jobbágyokkal hagyák Petki Dávid Úrnak ő Kegyelmének, abból részt nem vévén, mivel fiúágot illet. Hason felét pedig az falunak és jobbágyoknak háromfelé osztották.

3. Néhai Petki Jánosné Haller Krisztina Asszony vérségire maradván jószág, üdvözült Úr Haller János Uram és Kornis Kata Asszony ő Nagyságok holta után, melyeknek harmada illetve ezen három Atyafiakat. Azért ő Kegyelme is egymás között ezen jószágot igen szép rendesen felosztván háromfelé, úgymint: Zsomboron, Nádason, Váralján, Sólymoson, Taplocán és az Havasalján lévő portiojokat, Sályiban és Gerebenesen és Mezőkapuson.

Petki Dávid Uram megegyezvén ezen testvér Atyafiaival, Sára és Terézia Asszonyékkal, hogy ezen helyeken lévő jussát egészen [f. 59.] szölőkkel, szántóföldekkel, majorkodó helyekkel együtt engedje Sára és Terézia Asszony Atyafiainak ő Kegyelmeknek, és adá bírni. Ellenben pedig Sára és Terézia Asszony ő Kegyelme is engedték Petki Dávid Úr ő Kegyelmének Királyhalmán és Hidegkúton ő Kegyelmeknek nyíl szerént jutott

¹⁰⁴ Szásznádas (Nadeş), Maros megye.

minden jussokot, adák bírni; fent tartván pedig mindenik fél jussokot jövődöbeli igazságokban.

Szentgyörgyi¹⁰⁵ jószág és Ádámosi¹⁰⁶ egészen maradá Petki Dávid Úrnak, mert fiúágon való jószág.

Petki Dávid Uram is ígéré arra magát, hogy Haller Éva Kisasszony jószágát, eladván Atyjafainak megvétélét, maga ő kegyelme nem vészen semmit azon jószágban.

Az vinci¹⁰⁷ szőlőt hagyják az Atyafiak és az várbeli¹⁰⁸ házhelyet cum apertinentiis Petki Dávid Úrnak ő kegyelmének.

Vincen lévén egynéhány száz forint adósság, hová hamarább megbizonyosodván, tartozzék excontentálni az Atyafiakat.

Petki Sára és Terézia Asszony protestalának, hogy ha az királyhalmi mosta [...] ¹⁰⁹ részekben jutott jobbágyokon kívül megbizonyosodván, hogy azon jobbágyokon kívül leányágot illető jobbágyok találtatnak, kívánják megosztani

Ellenben pedig Petki Dávid Uram is protestala, hogy ha medio tempore comprobálhatja, hogy leányágot nem illető Királyhalmi, ne légyen késő mosta [...] leányoknak kiadott részét visszaadni.

Csíkban lévő adósság is, ha mi comprobálódik, hogy volna, az is háromfelé, az Petki rész Atyafiak között oszlódjék. Az Tisztartók pedig tartozzanak számot adni ő Kegyelme Atyafiak előtt mindenekről, azt meg kívánják az több adósságot is egymás között felosztván háromfelé, juta egy-egy részre fl. 433,,33.

Petki Dávid Úr részére nyíl szerént juta az csíki jószágból udvarházhelyestől, belső appertinentiákkal együtt. Csicsó¹¹⁰ nevű faluban:

Udvarház, szántóföld, melyben beléfér két fordulóban Cub. № 100 m.1. Kaszálóréték, két kert, egyik az Nagy Tanarok, másik az Kiskert az udvarház végiben, melyekben terem Curr. ... .. [!]

Az Havasan való kaszáló és fűtartó helyeknek harmadrésze. Pusztá házhelyek № 2. excepto hoc, az Oldát István és Bercze Mihály helyén, mert ezen két házhely marada az Léányok részire.

Az Malom pedig 's az felcsíki házhely maradá Petki Dávid Uramnak. [f. 60.]

Az fugitivus jobbágyok Csicsóból Borbély Istók 's Horvát Jancsi maradnak házhely nélkül. Udvarházhoz szolgáló jobbágyok, Csicsóban lakosok: László István, fiával Mihálllyal, külső-belső örökségivel, marhájával.

Balázs Benedek, fia 2: András, Ferenc, külső-belső örökségivel, marhájával.

Bíró István, fia 2: István, Mihály, külső-belső örökségivel, marhájával.

---

¹⁰⁵ Marosszentgyörgy (Sângeorgiu de Mureş), Maros megye.

¹⁰⁶ Ádámos (Adămuş), Maros megye.

¹⁰⁷ Alvinc (Vinţu de Jos), Fehér megye.

¹⁰⁸ ti. Gyulafehérvár (Alba Iulia), Fehér megye.

¹⁰⁹ A másolatban is hiányzik.

¹¹⁰ Csíkcsicsó (Ciceu), Hargita megye.

MORDOVIN MAXIM

Horváth András, fia 2: András, György, külső-belső örökségivel, marhájával.

Incze Bálint külső-belső örökségivel, marhájával.

Mádéfalva¹¹¹

Szabó István nőtelen, külső-belső örökségivel, marhájával.

Mind Csicsóhoz, mind pedig Lázárfalvához¹¹² szolgáló cigányok helyben háromfelé oszlojanak. Taplocán Incze Péter két fia, Mátyás, Bartalos, külső-belső örökségével, marhájával.

Petki Terézia Asszony részire nyíl szerént jutá az Lázárfalvi udvarháznak fele, kertnek, csűrnek, malomnak, víznek, tónak 's egyéb, 's belső appertinentiaknak hason fele. Szántóföldeknek ott, és több faluknak határain hason fele, melyben belefér Cub. 100. Osszák fel helyben, kaszálóréték háromfelé ott és több faluk határain, melyeken lészen széna Curr. 38. Osszák fel helyben. Az Havason lévő kaszáló és juhtartó helyeknek harmadrésze puszta házhelyeknek ott és több falukban hason felét osszák fel helyben. Fugitivus jobbágyok Csicsóban Horváth Mihók, Lázárfalváról Kocsis Mihály házhely nélkül.

Lázárfalvához szolgáló jobbágyok

Szász Mihály, fia 2: János, Mihály

Bálint Péter

Lőrincz Istvánné, fia 1: Mihály

Sz. Márton¹¹³

Szabó János .....

Kovács Péter, fia 1 .....

Kozmás¹¹⁴

Bálint Ferenc .....

Csicsó

Moldovai János, fia 1: Nuczul Nyikora [f. 61.]

Taplocán

Lakatos Miklós, fia 1, Pál Imre

Rákos¹¹⁵

Böjte Márton .....

Ezek külső-belső appertinentiáikkal jutának. Mivel Csicsóhoz, mind pedig Lázárfalvához szolgáló cigányok, helyben három felé oszlojanak.

Petki Sára Asszony részire nyíl szerént jutá az Lázárfalvi udvarháznak fele. Kertének, csűrnek, malomnak, vizinek, tóknak, 's egyéb belső appertinentiáknak hason fele. Szántóföldeknek ott és több faluknak határán, melyeken terem Cub. 100. Osszák fel

¹¹¹ Mádéfalva (Siculeni), Hargita megye.

¹¹² Lázárfalva (Lăzărești), Hargita megye.

¹¹³ Csíkszentmárton (Sânmartin), Hargita megye.

¹¹⁴ Csíkkozmás (Cozmeni), Hargita megye.

¹¹⁵ Csíkrákos (Racu), Hargita megye.

helyben. Kaszálóréteknek ott és több faluknak határán, melyeken lészen széna Curr. 38. osszák fel helyben. Az havason való kaszáló és juhtartó helyeknek harmad része. Pusztá házhelyeknek ott és több falukban hason felét, osszák fel helyben. Fugitivus jobbágyok Lázárfalváról: Bálint Ferenc, Csicsóból: Puskás Mihály.

Lázárfalvához szolgáló jobbágyok

Lovász Péter, fia András .....
 Bálint István .....
 Demeter Péter, fia István, Mihály .....
 Kis Mihály, fia Mihók .....
 Lőrincz Andrásné fia István .....

Szentmártonból

Gáll István .....
 Román Kelemen .....

Borsováról¹¹⁶

Ónodi György, fia István, Péter, Jancsi infans. Mivel Csicsóhoz mind pedig Lázárfalvához szolgáló cigányok, helyben háromfelé oszljanak.

Ezt is hátra nem hagyván, Mezőkapuson lévén egy kis portio, az mely portio oszljon fel Petki Sára és Terézia Asszonyék ő Kegyelmeik között ilyen Conditio alatt: [f. 62.]

Peres portio lévén, ha ő Kegyelmeik nem oltalmazhatják és kezeiből kiesik, Petki Dávid Uram nem tartozik mást adni helyében.

Mi előttünk pedig néhai Méltóságos Úr Haller János Úr ő Nagysága és ő Nagyságának édes fia Haller István Uram ő Nagysága és édes leánya Haller Éva és Anna; Haller Krisztina Asszony édes gyermeki Petki Dávid Uram 's Sára 's Terézia Asszonyok ő Kegyelmeik, minden feljebb megírt leánt illető jószágokról inventáriumot producálván, sőt üdvözült Úr Testamentumát is, némely részeiben hagyván, felosztották mi általunk, megegyezvén inesen, atyafiságoson egymás között, tartván pedig fenn, hogy netalán ő Nagyságok 's ő Kegyelmeik közül valamelyik ezen megegyezett oszlást fel ne bontaná, magok megegyezett szabad akarattok szerint vetnek magoknak kötőket, úgymint száz aranyig az csere iránt is. Hogy valamelyik fél valami résziben ezen mi előttünk leíratott és véghezvitetett osztozásnak legkisebb cikkelyét is felbontaná és bontani akarná, vagy háborgatni, exceptio hogy ha az inventariumban, vagy pedig az jobbágyok és helyeknek connumeratiójában, bujdosott jobbágyoknak, nőtelen legényeknek, gyermekeknek elmaradásokban, most az osztozáskor napfényre nem jött volna; tehát elsőben az a' meg nem álló fél tartozzék mentest ezen száz aranyakat letenni. Úgyis ezen osztozást és cserét egymás között valót felbontani ne légyen szabad, hanem az elébb megírt Clausula szerint való difficultasokat megigazítani.

Minket pedig ez dologban közbíráknak fogván ő Nagyságok 's ő Kegyelmeik, senki kényszerítéséből, szabad jóakarattokból kezeket beadván, mi nekünk kötelezék magokat

¹¹⁶ Csíkborszova (Bárzava), Hargita megye.

mindenekben az megírt módok szerént, úgy, hogy az megálló fél az meg nem álló felel szabadosan, akikkel akar arra rendeltetett emberekkel executiót tehessen 's tétethessen minden üdőben.

Mely dolog mi előttünk osztoztató 's közbírák előtt így menvén véghez, írtuk meg az mi igaz hitünk szerént Datum Sz.Pál¹¹⁷ 18. Septembris Anno 1697.

1703. január 7. Marosszentgyörgy, Petki Anna végrendelete

Kornis-lt., Inv. 106, f. 13-16.v.

[f. 13.]

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, Ámen!

Én Petki Anna, néhai Tekintetes Nemzetes Torma János Uram meghagyatott özvegye érezvén életemnek rövid mulandóságát a' sok és hertelen való fulladozásaim 's nyavalyáim miatt, és a' mostani időnek is mivoltához képest, hogy rendeletlenül, Testamentum nélkült [!] ne múlték ki e' világból, hanem ami kicsinyem s árva állapotomhoz képest, Isten irgalmasságából vagyon mindazokról feljegyzett akaratomat hagyjam, eszemen lévén és senkitől is nem kénszerítettvén, hagyom először is bűnös lelkemet az én édes Teremtő Istenemnek, és a' bűnösökért drága vérért kiontott Úr Jézus Krisztusnak, és árva állapotomban gyámolító és vigasztaló Szentlélek Istennek, akinek nevében éltem, úgy nevében is halni akarok, ajánlván irgalmas kezeiben az én, minekelőtte bűnös lelkemet, melyet ő felsége a' bűnös testből kivenné. Kevés jovaimból édes atyámfiak közt tészek ilyen megmáshíthatatlan rendelést és Testamentumot.

Primo: A' csíki¹¹⁸ és mikházi¹¹⁹ Szent Ferenc szerzetén lévő klastromokhoz négy-négy ökröket, két-két teheneket hagyok, hogy holtom után a' Paterek ő Kegyelmelegyenek emlékezettel Isteni szolgálatokban.

Secundo: Mivel Istenben elnyugott néhai édes Uram halála után minden lábos majorság marhák nélkült [!] hagyattam volt és valamint most vagyon illendő magam szorgalmatosságából szerzettem, azért minden névvel nevezendő lábos marhaimot, szekeres lovaimeket, szekeremet kedves öcsém Úrnak Petki Dávid Úrnak hagyom.

[f.13.v.]

Tertio: Királyhalma körül, Szásztyukoson¹²⁰ lévén hétszáz forint adósságom, melynek kétszáz forintját holtom után nékiek elengedtem, az ötszáz forintját pediglen hagyom ugyan édes Petki Dávid Úrnak. Vagyon ugyan Homoródszentpéteren¹²¹ háromszáz magyar forintom, és ugyan Szász Hégenben¹²² száz forintom, ezeket is hagyom a' megírt

¹¹⁷ ti. Kerelőszentpál (Sânpaul), Maros megye.

¹¹⁸ Csíksomlyó (Șumuleu Ciuc), ma Csíkszereda része, Hargita megye.

¹¹⁹ Mikháza (Călugăreni), Maros megye.

¹²⁰ Szásztyukos (Ticușu), Brassó megye.

¹²¹ Homoródszentpéter (Petrani), Hargita megye.

¹²² Hégen (Brădeni), Szeben megye.

öcsém Uramnak, Petki Dávid Úrnak. Item Miklós Demeter Görögnél lévő száz aranyamat és kétszázkilencven magyar forintomat hagyom ugyan sokszor említett Petki Dávid öcsém Úrnak. Ezen feljül: volt még a' megírt Miklós Demeternél száz tallérom, melyeket holtom után elengedek néki, hogy adósa ne maradjon. Azért Petki Dávid uram is ne háborgassa.

Quarto: Egy orientális gyönggyel és gyémánttal rakott nyakravalót, ugyan egy homlokpártát, ugyanolyan orientális gyönggyel 's gyémánttal rakottat, melyekben vagyon harminckét gyémánt, hagyom ugyan Petki Dávid öcsém Uramnak, melyeken vagyon egy-egy fityegő öreg gyöngy is. Item: egy lapos aranyláncot, melyben vagyon ötven arany. Ismét egy gyémántos függőt, melyben vagyon öt gyémánt. Ismét öt rend nyakravaló gyöngyömet. Ezeket hagyom édes öcsém, Petki Dávid öcsém Úrnak.

Quinto: Ezeken kívül valami ezüst portékáim 's marháim vadnak közönségesen egészen hagyom Petki Dávid öcsém Uramnak.

Sexto: A' fenn specificált arany, köves és gyöngyös portékákon kívül ami kevés arany és apróság gyöngyös és köves portékáim vadnak azok oszoljanak háromfelé, úgymint Petki Sára és Petki Terézia és Toroczkai Annis Öcsém Asszonyék között. [f. 14.]

Septimo: Volt két termés öreg smaragdom, melynek egyikét szegény megholt édes uram kézfogásomkor, másikat pedig lakadalamkor ajándékozta volt. Ennek a' nagyobbikát, megtudván ifjú Rákóczi Györgyné Fejedelemasszony, elkérette és az árát Henter Ferenc Úr által meg is küldötte, melyet én, árva özvegységemben el is költöttem. A' másika, úgymint a' kissebbike, még meglévén, hagyom azt Toroczkai Annis öcsém Asszonynak, egy barackvirág atlasz szoknyámmal együtt. A' fenn specificált smaragdokat pedig azért tészem fel, hogy jövendőben a' Torma Fancika az öcsémet, Petki Dávid Urat érette ne háborgassa.

Octavo: Váltottam volt meg a' csíki romlás¹²³ alkalmatosságával elrablott három csíkszéki ifjú legényeket rabságból, a' tatár kezéből, úgymint: Bornai Egri Lőrincet, Vacsárcsi Bíró Jánost és Szépvízi Barabás Mártont, adván értek in summa nyolcszáz forintokat ilyen conditiók alatt, hogy holtomig engemet szolgáljanak jámborul, holtom után pedig, akarom, hogy szolgálják Petki Dávid öcsém Uramat illendő fizetéseket várván. Hogy ha pedig édes öcsém Uramnak előbb holta történnék, melyet Isten távoztasson, mintsem azoknak vagy pedig szabad jó akaratjából ő Kegyelme szolgálatjakot nem kívánná valamelyikének és elbocsátaná, tehát senki is más atyámfiak közül közit rajtok ne tarthassa, se ne háborgathassa.

Nono: A mi kevés fejrőnemű ruháim vadnak, nevezett szerént az úr Haller István Úr ő Kegyelme szebeni¹²⁴ és szentpáli¹²⁵ házainál, és itt Szentgyörgyön, 's akárhol is, oszoljanak azok háromfelé, úgymint öcsém, Petki Dávid Uram és két öcsém Asszony,

¹²³ Tatár betörés Csíkba 1661. október 21-én.

¹²⁴ Nagyszeben (Sibiu), Zebeben megye.

¹²⁵ Kerelőszentpál (Sânpaul), Maros megye.

Petki Sára és Petki Terézia között. Ami szönyögeim pedig vadnak, mind maradjanak Petki Dávid öcsém Úrnak.

Decimo: Belső Fejér cselédimet [!] pedig: tehetségem szerént igyekeztem megelégiteni, úgy, hogy nekiek is panaszok nem lehet reám. [f.14.v.]

Undecimo: Mivel aranykúti¹²⁶ és szopori¹²⁷ portiomot, melyet Istenben elnyugutt [!] néhai Petki János édes öcsém Uram atyafiságos szeretetiből indíttatván, nékem életemig engedett volt, sok keserves könnyhullatásim után, kedvem ellen kellett bocsátanom Gróf Apor István Uram kezébe bizonyos contractus alatt, melyről való contractus extál is nálam. Minthogy pedig azon jószág Istenben elnyugutt néhai édes öcsém Petki János Úrnak magát illető ősjósága volt, most is maradjon vissza öcsém Petki Dávid Úrnak, valaki abalienálni kívánná, vagy akarná is, Istennek áldása soha rajta ne legyen, se maradékán, mert én jóakaratomból nem is adtam volt el.

12de: Ami ón- és rézedényim vadnak, azokat is egészen hagyom mind Petki Dávid öcsém Uramnak.

13^{io}: Minthogy én özvegy állapotomban igen alkalmatlan voltam a' pénzkeresésre, jószágom is olyan nem volt, akiből pénzt teremthettem volna, ami kevés költségem most is vagon, azt magam fogyatkoztatásával kerestem 's tartottam, mely is, ha Isten életemet nyújtja, úgy látom, hogy nem szaparodik, hanem naponként fogy. Melyből holtom napig marad-é valami vagy nem, Isten titkában vagon. Azért ha mi temetésemről maradna, tehát a csíki és mikházi klastromokhoz száz-száz magyar forintot hagyok, és ha mi azon feljül pénzem maradna, hagyom Petki Dávid öcsém Uramnak.

14no: Hogy pedig a' mostani Testamentumomban többet testálni láttatom öcsém Petki Dávid Úrnak, mintsem öcsém Asszonyéknak, oka nem egyéb, hanem [f.15.] az édes öcsém Asszonyéknak kiházásításokkor is adtam, amit adhattam és segítettem. Második oka: én miolta néhai Petki János édes öcsém megholt, az órától fogva is édes öcsém, Petki Dávid házánál, 's szárnya alatt nyugodtam, aminthogy most is nyugszom, és életemet is végezni itt akarom. Ezen okokra nézve az édes öcsém Asszonyéknak én reám méltó panaszok nem lehet.

15no: Néhai édes szüleimtől részem szerint való jószágom dolgát ami illeti, azt az édes atyámfiak osszák Isten 's az igazság szerént egyenlőképpen. Hogy pediglen kicsiny fellelhető jóvaimban ő Kegyelmekeket nem részesíthetem magoknál ő kegyelmeknél, a' jó lelkiismeret szerént való ítélet énnékem az én jószágomból nehogy ennyi jövedelmem lett volna, hogy pénzt és egyéb jót tehettem volna le, de csak magam személyem nyíllására is elégtelen lett volna. Ha idvezült édes öcsém, néhai Petki János Uram és néhai idvezült édes felesége atyafiságos jóakarattok hozzám nem járult volna, kik is

¹²⁶ Aranykút (Aruncuta), Kolozs megye.

¹²⁷ Mezőszopor (Soporu de Câmpie), Kolozs megye.

mint édes atyám és anyám helyett valók voltak. Az édes atyámfiái pedig ő Kegyelmelek magok tudják, hogy amivel lehetett ő kegyelmeket árva állapotom szerint segítettem. 16da. Ezen Testamentumomot pedig béfejezem avval, hogy valamelyeket a feljegyzett punctumokban édes öcsém Petki Dávid Uramnak hagytam és testáltam, ilyen conditiók alatt hagyom és testálom, hogy ha kitől Isten oltalmazzon a' Petki házat, előbb halála történnék édes öcsém Uramnak, mintsem menyem asszonynak, és fiú ág nem maradna, hanem leányág, tehát mindenek, valamelyek tanáltnának édes öcsém Uram holta után ezen ő Kegyelmelek testált jókban oszoljanak [f.15.r.] háromfelé, úgymint Torozkai Jánosné Petki Sára, Bálintitt Györgyné Petki Terézia és édes öcsém Petki Dávid leányi között. Úgy mindazáltal, hogy az hatodik punctumban specifikált arany és gyöngynemű clenodiumokat, amelyeket én három részre testáltam, igaz lelkiismeret szerént, azokat előadván elsőben is azok tudódjanak [!] fel a' három részre, annak utána a' testamentum szerént amivel több lenne a' Petki Dávid öcsém Uram része, oszlódjék három felé.

Dicsőség Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek, aki erőt és malasztot adott arra, hogy kicsiny jóvairól csendes lelkiismerettel és ép elmével rendelést tehettem. Kérem azon is az én Istenemet, a' Boldogságos Szűznek és minden szenteknek érdemi által adja szent lelkét, malasztját az én édes atyámfiainak is, hogy ezen testamentumnak minden punctumit megtartván és kinek-kinek testált kicsiny jókkal megelégedvén, egymást szerethessék. Végezetre kérem 's kénszerítem is mindenik édes atyámfiát a' Krisztus Jézusnak kinszenvedéséért, hogy ezen rendelésemet ne háborgassák és fel ne bontsák. Mely Testamentumvételt mü, ez ide alább megírt személyek jelen lévén és bennünket a' megírt néhai Tekintetes Nemzetes Torma János Uram özvegye, Tekintetes Nemzetes Petki Anna Asszony megbírlván, melyet mi is írtunk meg az mi igaz hitünk szerént, kezünk írásával s szokott pecsétünkkel coroborálván. Datum: Marossszentgyörgy, in hospitio consveto praesentis Dominae. Die septima Januarij 1703.

Correcta per nos

Franciscus Balog
de Radnót juratus assessor
de comitatus de Küküllő
mpria

Sigismundus Kun vice-
comes de comitatus de Kü-
küllő
mpria

Petrus Szeredai
de Szentrontás
juratus assessor de
Sedis Marus

mpria

[f.16.v.] Címzés:

Anno 1703. Néhai Tekintetes Nemzetes Torma János Uram özvegye, Tekintetes Nemzetes Petki Anna Asszony Testamentuma. 7ma Januarii.

N.: Ennek originálja meg vagyon a' Méltóságos Petki Familia leveles ládájában, abból írtam le ezen copiát Anno 1752. Medgyesen.¹²⁸

N: Aranykuti és szopori portió is benne vagyon.

¹²⁸ Medgyes (Mediaș), Szeben megye.

1729. május 2. Marosszentgyörgy, Petki Dávid marosszentgyörgyi ingó és ingatlan vagyonának összeírása

Kornis-lt., Inv. 176, f. 328-341.

[f. 328.]

Inventario bonorum mobilium et immobilium Illustrissimi Domini Domini Comitis Davidis Petki de Királyhalma ad Curia Marosszentgyörgyense pertinentium inchota [!] die 2^{di} mensis Maij Anno 1729 devoluta a Generoso Domine Gregorij Antal de Köröspatak supra specificata Curia Marosszentgyörgyensis neo constitutum provisore finita autem die 5. mensis maij. Anni praespecificationi

[f. 329.]

Elsőbben is elkezdvén az csűr kertben tanálánk:

egy 1729-ben termett őszt búza asztagot continentium	Gll.	740
második asztag 1727-ben termett őszt búza	Gll.	772
harmadik asztagot most cséplik 1727-béli lévén	Gell.	627
negyedik asztag az kövecses út felől 1728béli tiszta tavasz búza	Gll.	669

Ugyan az csűrűs [!] kertben az kiscsűrben kívül találánk csős török

búzáat két hosszú kasban, egyike 1727-ben proveniált lévén, kiből hízó disznókat tartják	cir.	700
második kas török búza 1728-béli	cir.	750
harmadik is 1728-béli magas kasban rakva lévén		300
A kis csűr mellett két kis üres török búza kast is		
A kis csűr eszterhája alatt két asztag állásfát is		
A nagy csűrön kívül az eszterha alatt gyergyai fűrész deszka		22
Ugyan az nagy csűr mellett oláhfalvi ¹²⁹ deszka	nro.	32
hosszú lajtorja		5
rövid kisdéd lajtorja		3
szóró lapát, jó		3
A csűrös kertben a béres okol felől való szint [!] alatt két hitván üres szuszék		2
nyolc fenyődeszka feljül		8
Azon szín alatt egy hosszú lentiloló tiló is		1
Ezen csűrös kertben egy félszakasz szalma is		½
Egy csomóban befedett, tavalyi rossz éretlen len supis		
Egy speciális jégverem, jégpincéstől, teli jéggel		

Innen mentünk a béres okolban

Ott találtunk a kapun belől három rakás kalongya karót jármus [!] ökör találatott	nro	24
---	-----	----

¹²⁹ Oláhfalva, ma Szentegyháza (Vlăhița), Hargita megye.

Nagy béres szekér

Béres bíró Kosztin Palkó. Szekér jó új falazású, 16 marokvasa, két kerekin négy-négy vaskarika, kettein két-két karika. Két vasszeg a tengely végén, három sikolytú, négy járom. Egy hosszú lánc, 48 szemből álló. Egy új hosszú kötél, nyolc szál istráng, két kötőfejsze, ennek keze alatt két eke, egyik kerülő, egyik váltó. [f. 329.v.]

Ezen ekéhez két lapos vas, egy hosszú vas, vasfogú borona, 48

fogból álló: egy

Örög hám 4

Bakszán 2

Nyomtató rúd 4

Húzó béres szekerin marokvas 16. Két kerekin mind tő, mind hegykarikás, két kerekin csak hegy karikás, és az kerekék jó új falozással. Egy darab kötőlánc az lajtorjához kapcsolva. Vas szikotyú, három istráng, nyolc is öreg fejsze, tengelyvég szeg kettő. A szekér rudon egy vaskarika. Hosszú kötél egy, járom három, ennek keze alatt is két eke, ehhez két rendbeli ekevasai, mind lapos, mind hosszú.

Harmadik Béres. Péter Buta szekerin három kerekin tőkarika és egy híjával a hegykarika is. A negyedik kerék karika nélkül. Vastengelyszeg kettő. Két tángyér karika, szikotyú három, járom három, két rodáló fejsze. Egy hosszú kötél, istráng jó, nyolc. Fafejű borona négy. Két eke, két lapos vassal, egy hosszúval. Egy kerékkötő hosszú lánc.

Negyedik béres Hasfalán Béres szekerin

Marokvas 16, kerékfőn való karika egyen kívül mind megvagon. Három szikotyú s fojtókarikák mind az négy béres szekéren jók. Ezen béres szekéren egy kötőlánc, egy hosszú jó kötél. Rodáló fejsze, kettő. Három járom, két eke, két lapos és két hosszú vasaival. Két rodáló fejsze, hat istráng, öt szabad kerék falazni való, egyikén két karika. Vagon két kis vaskarika az Hasfalvi béres eke taligáján. Az húzó béres eke taligáján vagon négy kis vaskarika, mind az négy váltó és kerülő, négy ékek gerendeli karikások. A négy váltó ekék kormánydeszkái vashorgokkal, karikákkal. A béresek keze között vagon három fúró, egy kézvónó.

Ötödik béres szekér, a Biales Buha Tódor. Szekere jó négy kerékkal, a mellett egy szabad kereke, egy hosszú kötele, egy vasvillája.

A disznó okolban találtunk öreg disznót eszerint [f. 330.]

Örög eme disznó tizenkettő 12

Eszkendős eme disznó 20

esztendős ártány 22

öreg magyarországi kan 1

Tavaly nyári süldők nro. 7, ennek ketteje ártány, öte eme

Az idei apró malacok nro. 43, avagy téli malacok

Eszkendős fejr kan nro. 3 summa simor. 108

Az fás kertben két hízó disznó, egyike eme, az alatt egy verő malac. Az másikja ártány.

A bornyú pajtán kívül egy hosszú, két rekeszre csinált, disznó ólban tíz hízó disznó, idest		10
Azon alól való lábos ólban 3 igen jó, kövér sertés		
Innen mentünk az hintó színben, aholott is találtunk		
Egy kis sézát minden készületivel		
Egy fedeles ladikát. Ugyan fedél nélkül és kasa nélkül való más ládikát is.		
Hintóhoz való új kerekeket		6
Fejér kölest 4 szuszékban	mettr	132
Veres kölest más szuszékban	mettr	15
Káposztás kádót nyolcat, őszbúzával töltve	mettr	138
két vízfordó, üres fordót		
Fűrész deszkát	nro.	160
Egy szuszékban kutyáknak való lisztet	mettr	5
Az faránál való rekeszben ezen szín alatt találtattott egy rossz régi magfordó. Ugyanott egy jó rakás zsendely		
Két rövid fejű hintókerék, kik is paraszt szekér kerekei voltak		
fenyőléc	nro	60
Innen a tisztartó házban menvén, találánk egy pohárszéket, három deszkás ágyot, egyike rossz. Egy tölcseres karabély, egy pár kerekes pisztol, négy sztuc, egy tersény puska kerék nélkül. Két asztal fiástól, három egyes szék, egy paraszt singes záros láda, egy kicsin záras láda, egy fanyelű vaskalán, egy papiros nyíró olló. Két bélyegző vas nyelestől, egy kis cserefa szék, egy kalamáris, egy ostyatartó bádóg kis edény, egy nagy üveg köles, egy rossz régi kád. [f. 330.v.]		
Egy keskeny ágy előtt való gyalog padocska. Egy jó lakat az tisztartóház ajtaján.		
Ezen tisztartó ház alatt találtunk egy jó társzekret [!] minden requisitumival. Ittem egy jó magfordót is.		
Innen mentünk a Gabonás ház alatt lévő kispincébe.		
Találtunk öt méretlen, pénzen vött boroknak, harmadfelével vött fordóit, sepróstól.		
Kiknek hármá örményesi, ¹³⁰ ketteje völcsi. ¹³¹		
1. Hordó bor, ezek is pincében, örményesi	ur.	34,2
2. Hordó, örményesi	ur.	32,2
3. Hordó, örményesi	ur.	35,3
4. Hordó, vinci ¹³²	ur.	32
5. Hordó, benefalvi ¹³³ bor	ur.	26
6. Hordó, benefalvi bor	ur.	35
7. Hordó, benefalvi bor	ur.	33.

¹³⁰ Szászörményes (Ormeniș), Maros megye.

¹³¹ Völcs (Velt), Szeben megye.

¹³² Alvinc (Vințu de Jos), Fehér megye.

¹³³ Benefalva, ma Unirea néven Marosvásárhely városrésze.

A PETKI CSALÁD ÉS MAROSSZENTGYÖRGY – MELLÉKLET

8. Ádámosi ¹³⁴ bor	ur.	46
Ittem két átalagban méz	ur.	15
Ittem két üres hordó		
Ittem két cigeres hordó cigerral tele		
Ittem pléh tölcser	nro.	1
Ittem a pince ajtaja előtt 5 borvonó korcsolya		
Ittem az gabonás ház faránál egy hosszú csűrűhöz való lajtorja.		
Ittem a Páter házában ágy nro. 2. Asztal 1, pad is 1, lakat is 1.		

A lapos vendég házban, egyes szék nro. 3, kerek asztal nro. 1, négyszögű asztal egy és egy
ágy.

A kis konyhán találtatott két üres átalag		2
Égett borfőző üst	nro.	1
Pohárszék	nro.	2

Egy üres dézsa, eg dagasztó székláb.

Innen az nagy pincébe menvén találtatott e szerint:

1. hordó dombai ¹³⁵ óbor	ur.	25
2. hordó dombai óbor	ur.	21
3. hordó dombai óbor	ur.	24
4. hordó dombai óbor	ur.	23
5. hordó dombai óbor	ur.	20 [f.331.]
6. Dombai óbor	ur.	17
7. Dombai óbor	ur.	20
8. Dombai óbor	ur.	24
9. Dombai óbor	ur.	15
10. Dombai óbor	ur.	20
11. Dombai veres óbor	ur.	14
12. Dombai veres óbor	ur.	13
13. Dombai óbor	ur.	20
14. Dombai óbor	ur.	47
15. Dombai óbor	ur.	44
16. Berkényesi ¹³⁶ óbor	ur.	12
17. Benefalvi veres óbor	ur.	19
18. Benefalvi veres óbor	ur.	17

¹³⁴ Ádámos (Adămuș), Maros megye.

¹³⁵ Küküllődombó (Dâmbău), Maros megye.

¹³⁶ Berkenyes (Berchieșu), Kolozs megye.

MORDOVIN MAXIM

19. Benefalvi veres óbor	ur.	11
20. Dombai óbor	ur.	18
21. Dombai újbor	ur.	17
22. Dombai újbor	ur.	17
23. Benefalvi új veres bor	ur.	21
24. Benefalvi veres újbor	ur.	22
25. Benefalvi veres újbor	ur.	15
26. Benefalvi ürmös újbor	ur.	10
27. Dombai ürmös újbor	ur.	9
28. Benefalvi veres ürmös újbor	ur.	16
29. Dombai újbor	ur.	12
30. Dombai veres újbor	ur.	15
31. Benefalvi új aszúsózóló bora	ur.	10
32. Dombai újbor	ur.	20
33. Dombai újbor	ur.	20
34. Dombai újbor	ur.	21
35. Dombai újbor	ur.	21
36. Dombai újbor	ur.	20
37. Dombai újbor	ur.	20
38. Dombai újbor	ur.	14
39. Dombai aszúsózóló újbora	ur.	10
40. Dombai aszúsózóló újbora	ur.	11 [f. 331.v.
41. Dombai aszúsózóló újbora	ur.	6
42. Dombai aszúsózóló újbora	ur.	5
43. Benefalvi veres újbor	ur.	12
44. Ádámosi újbor	ur.	45
45. Ádámosi újbor	ur.	43
46. Ádámosi újbor	ur.	45
47. Ádámosi újbor	ur.	44
48. Dombai újbor	ur.	23
49. Dombai újbor	ur.	23
50. Dombai újbor	ur.	24
51. Dombai újbor	ur.	24
52. Dombai újbor	ur.	23
53. Dombai újbor	ur.	18
54. Berkényesi újbor	ur.	21
55. Berkényesi újbor	ur.	19
56. Havaselfeldi veres ürmös bor	ur.	7

Ittem a pincében vagyon egy öreg vasabroncs. Egy öreg cseber, egy vedres cseber, egy faléc [?]. Báldog [!] szívárvány kettő. Ittem egy égett boros átalag, kevés égett borral.

A pince ajtaja előtt 3 borvonó rövid korcsolya.

Innen mentünk az Élészházba

Ennek tornácában az padlás gerendáján egy hintóhoz való egész dohottos hám, magyar hám is egy rendbéli.

Kerek asztal lábostól kettő	2
Tábori ág három	3
Szegeletes asztal	1
Egy hosszú karszék is	1
Két rossz szuszék, Máténál is egy rossz szuszék, amelyet Bocskor Uram vitette el.	
Ennek padlásán találtatott juhbőr	nr. 10
A belső előházban találtatott	
Szalonna	nro. 5
Háj	nro. 3

üres ecetes átolog, egy hántvetett átalag három

[f. 332.]

Két kis ceber, üres dézsa három; üres kád kettő, ebben lenmag mettr. 10. Egy új nyereg; üveglámpás három; vasmozsár egy; csávált bőr 25.

Az külső előházban

Hintóhoz való kikészített bőr 12 darab; német dohottos egy rendbéli; [...]ához¹³⁷ való nyereg hámjával nro. 1; meg hánt-vetett régi rossz magyar hámok, dirib-darabokban. Török nyereg nro. 1; szekszanas nyereg nro. 1. Csigakötél nro. 3. Pányvás nyereg, új. nro. 6. Egy bálb [!] dohány nro. 1. Csávált és csávátlan nyúlbor nro. 20., dib-dáb farkasbőr koparan [?] 5.

Üveglak nro. 5., öreg vasrostély nro. 1; étkelegítő nro. 1; bélyegzővas nro. 1; német kengyelvas, egy pár; magyar kengyelvas nro. 1.

Lőcskáva vas nro. 1. Az kis malomhoz való vascsap nro. 4; gerendely karika 4; perpenca 2; korong 2; serpenyő 2; vascsákány 1; vakoló vas kalán nro. 1.

Az Asszonynak ő Nagyságának egy fekvő ládája, darab só nro. 7; pating nro. 4; lakat kolcsával nro. 1; hintó-fakaró 1; sas lábára való békó [!] nro. 1; két kis tekenő; liszt hordó tekenő, örög, nro. 1.

Innen mentünk a sütőházban

Találánk csebret nro. 4; korpa csebres dézsa nro. 1; tekenő omnibus computatis nro. 10, véka nro. 1; szita 5; cipónak való tábla nro. 2; dagasztóláb nro. 2; leszakasztó deszka nro. 2; tekenő vakaró nro. 1; sütőlapát nro. 2; fejsze nro. 1; kovásznak való borító nro. 1; tésztára való abrosz nro. 1; ugyanarra való bőrök nro. 3. Az ajtaja előtt egy rossz ecetes hordó [f. 332.v.]

Az kolcsár házban

Darab só vagyon nro. 66; két rossz feneketlen üst nro. 2; két asztal.

¹³⁷ Nem értelmezhető szórészlet.

MORDOVIN MAXIM

A nagy konyhán

Tűzhelyen való lábos egész keszülettel nro. 1; kondér földöstől nro. 2; egy pecsenye alá való öreg vasnyárs nro. 1 és egy kiseded nyárs. Mosogató cseber 1; kártos 1; abárló cseber 2; egy csorba rézmozsár 1; öreg jó fazék 2; tésztagyúró nro. 1; sóórló 1; pohárszék 1. Abban két földből való lábos vízfordó öreg cseber nro. 1; egy rossz régi lyukas üst.

Innen mentünk

A káposztás pincében

Találtunk benne káposztás kádat, félig káposztával; üres káposztás hordót nro. 2; ontözőt 2; kapát nro. 1. Ezen pince híján üres káposztás kd nro. 2; üres káposztának való hordó 3; bornyomó kád nro. 1; boros üres hordó nro. 15.

Innen az hajdúk házában menvén

Ecetes hordó ecettel	nro.	3
Rabok lábára való vaspár	nro.	9
Két, ez idei bornyú bőr	nro.	2
Egy idei kanca csitkó bőr	nro.	1
Három lakat kolcsával. Az hajdúk keze alatt tengelyfa nro. 9; csetert gerendelynek való bükkfák nro. 6; fentő vagy küvő az gerendán 200.		

Az legények házában

Találtatott két kerek asztal, egy egyes szék, üres ecetes átalag nro. 1. [f. 333.]

Az fáskert kapuján

Egy lakat, amely az darabontok keze alatt szokott állani, kolcsával együtt. Egy jó fejsze is vagyon az darabontok keze alatt.

A veteményes kertben

Vasfogú gereblye vagyon nro. 3, egyiknek két foga híja; vas ásó nro. 4; kapa nro. 6. Az új házban is vagyon egy kapa, amely a kertészek keze alá való; öntöző nro. kettő; vízfordó öreg cseber 2; spárga 10-ölesek nro. 2.

A kúton két vasabroncsú veder nro. 1.

A sajtó színben

Öreg cigeres hordó nro. 2; deszkás szán nro. 1; deszka nélkül való szán 1; egy jó len sajtó.

A kiskertben

Találtatott kosár méh nro. 3.

Az marha okolban menvén találtatott

Két öreg bial tehén	Hízó ökör	6
Egy 4-fű bial tehén	Ádámosról hajtott tulok	4
Egy 3-fű bial tehén	meddő tehenek, nro. 14; egyik ezek közzül bornyús lészen	
Egy tavalyi ökör bial bornyú	Öreg bika kettő	2
Egy tavalyi ünő bial bornyú	5-fű bika	1

		Ifjú bika	2
Egy idei borjús tehén	nro.12	Ezek alatt 8 ünő és 4 ökör az idei bornyú	
		Tavalyi ökör bornyú 9, tavalyi ünő borjú 8.	

Innen mentünk az Gabonás ház tornácában, találtunk

Szuszékot nro. 8. Az első uraiméknak való lisztet mettr. 22, másodikban fejrnek való lisztet mettr. 25. Harmadik szuszékban királyhalmi búzának fejr lisztje mettr. 8; negyedik szuszékban kendermag mettr. 19; ötödik szuszék üres, [f.333.v.] hatodik is üres. Hetedikben szemem szedett liszt mettr. 23; nyolcadik szuszék is üres. Egy nagy üres hordó, egy öreg tonnában lencse mettr. 2, egy öreg búza mosó tekenő, egy lámpás lanternával, egy láb nélkül való asztal, merő véka öt; szőr zsák nro. 19; bőr rosta nro. 2.

Benn az gabonás házban

Öreg vas rosta nro. 1. Az első rekeszben közliszt mettr. 110.

Második rekesz üres

Harmadik rekeszben aranykúti tavaszbúza mettr. 133

Negyedik rekesz üres

Ötödik rekeszben praemandának [!] való ősz búza mettr. 194

Hatodik szakaszban dézsma búza mettr. 224

Hetedik rekesz üres

Nyolcadik rekeszben árpa mettr. 290

Kilencedik rekeszben praebenda ősz búza mettr. 455

Tizedik rekesz üres

Egy atalagban mezei kerek borsó, mettr. 27

Egy üres szuszék is benn az gabonás házban

Liszt mérő szóró lapát nro. 2

Új venigéből kötött méhkosár, nro. 28

Szárnyas majorság. A majorban tanáltatott eszerint

Öreg lúd nro.	25	Indiai lúd nro.	8
Idei pipe	36	Pézma [!] réce	6
Réce nro	28	Idei jó csirke	5
Tojó pulyka nr.	20	Apró csirke	28
Kakas pulyka	2	tyúktojás nro.	300
Kappan nro.	18	Réce tojás	200
Öreg tyúk circiter	100	lúd tojás	20
Kakas circiter	12		
A hízóban lúd	8		
Kappan nro.	5		

[f. 334.]

Őszi és tavaszi búza, rozs, árpa, alakor, tavasz búza és zab specificatiója

MORDOVIN MAXIM

A Terebicsre őszi búza vetetett	Cub.	49	1
A Szentgyörgy szőlő alá	Cub.	5	3
A templom mellett lévő lábföldben vetetett	Cub.	38	2
A kápolna alatt lévő lábföldben vetetett	Cub.	47	3
A kis malom előtt való lábföldben vetetett	Cub.	40	2
A kápolnán kívül való kis földben vetetett	Cub.	5	
Szentannai határon való felső lábföldben, Bárdos felé vetetett	Cub.	47	2
A szentannai alsó lábföldben, Bárdos felé vetetett	Cub.	34	3
Ez mind őszi búza vetés és őszi vetés			
Tavaszi búzát vetett a Libáncon	Cub.	25	
Tavaszi búzát a kieresztőn alól vetetett	Cub.	17	
Őszi árpa az váltó réten vetetett	Cub.	24	2
Tavaszi árpát az váltó réten vetetett	Cub.	4	2
Őszi rozsot a szentannai határon, a falun kívül	Cub.	36	
Zabot az Iklandon vetetett	Cub.	29	
Kerek búzát a temetőben vetetett	Cub.	3	
Lencsét mind nagy, mind apróserűt	Cub.	2	
Török búzát az Libáncon vetetett	Cub.	2	
Alakor vetés	Cub.	68	3

Anno 1729. 6 majj

Aranykútról hajtottak báránys juhok nro. 20, ezeknek tize feje, tize szürke, az báránynak 11 fekete, kilence feje. [f. 334.v.]

Az szentannai malom áll erigálva, négy vizes bélkerekű propertioból.

A négykerekűnek négy jó gerendelye, azoknak végén vaskarika nro. 8; vascsapok nro. 8; négy korongon vaskarika nro. 8; négy korong vas, serpenyő is nro. 4; perpenca is nro. 4; négy pár kő; lapos csákány nro. 3; hegyes csákány nro. 3; egy darabocskára acél, egy darabocskára pántvas; egy vashorog; merő véka nro. 6, foka vaskarikás abroncsa; egy lakat nro. 5; szuszék nro. 9; egyikben vám búza; másikon török búza. Ittem négy szuszék teli majorság búzával. Egyikben malom por, csengettyű is vagy nro. 4; malomkő csinátlan nro. 1, csinálva is nro. 1, amelyet minden órán felvennek. Egy zindelyes, lábas új disznóól. Abban három kövér sertés.

Szentannán Ambrus Mihálynét [!] egy szuszékban majorság búza, mettr. 50.

Szentannán Medve Istvánnál is egy teli szuszék majorság búza, lakat alatt, mettr. 30.

Szentannán Kövér Tamásnál is egy teli szuszék majorság búza, mettr. 30.

Szentannai templomban 3 teli szuszék majorság búzával

Szentannán Bordás Jánosné [!] is egy teli szuszék majorság búza, lakat alatt

Conscriptio subditorum cum filiis et bolus [!] eorundem, videlicet

Marosszentgyörgyienses

Nomina subditorum	Filii		Boves		Conditiones
-------------------	-------	--	-------	--	-------------

A PETKI CSALÁD ÉS MAROSSZENTGYÖRGY – MELLÉKLET

Csíki János		5		2	udvari bíró
Gagyi György				4	
[f. 335.]					özvegy
Barabás Opráné		3		4	
Boné György		1		6	
Boné Márton, ennek öreg apja, más nőtelen fiával, egy szolgálaton kenyeren vadnak					
Romcza János				4	
Királyhalmi István, házas fia, annak egy fia, azon kívül két ifjú fia, együtt laknak				6	egy szolgálaton vadnak
Tepelye István				2	Csűr bíró
Kocsis Nyisztor		6		4	
Faragó János				2	
Csizmadia Tódor		1		6	
Baxa Mihály		2		2	
Faragó Máté		3	egyik házas	6	az másik kőműves
Gagyi Miklós		1		4	
Tordai István				2	szabados
Usore Tódor		3	egyik házas	6	
Drocsa János		4	egyik fellertár	2	ménés pásztor
Száva János		1	fia fellertár		
Usore György		6	egyik fia asztalos		
Gagyi István		2	egyik jó ifjú	6	
Kosztin Palkó		2			béres bíró
Busa Demeter		3		2	
Busa Péter		1			Béres
Szántó István		2			Béres
Tordai Miklós		1		2	Béres
Kálló alias Hasfalán János					Béres
Kálló Miklós		3		2	Darabant
Húzó Vaszily		1		2	Béres
Buha Tódor		3		2	Bial béres [f. 336.v.]
Mihulecz Sztán és János		3	ketten egy kenyéren vadnak	4	Béres
Farkas Barabás					Palotás inas

MORDOVIN MAXIM

Usore Tódor, új házas				Szakács inas
Királyhalmi Dandaro				Szakács inas
Buse Istók				Szabó inas
Kelemen János	4			Faragó
Opráné vidua	1	ez fugitívus		
Tar Mihály	2		4	
Horváth András	1			kádár
Veres Mihály fugitívus	2			
Tar János			2	
Tordai György, nyomorék				
Kerekes János	1			
Tar Márton	2		2	Takács
Máté Józsi ifjú legény				Takács inas
Kénós György	1			Szakács
Maksai János alias Szabó János udvari ifjú cseléd				
Szkintje Sztancsuj	1			Szakács
Kálló Sztancsuj				Szakács
Szabó István	1			Szabó
Román István a sánta szabó fia			2	Szabó
Girbe Stancsuj				Sütő
Bese Opris	1			Sütő
Nád Opris			2	Sütő
Peres Márton	2		2	Darabont
Major János	6		4	Disznó pásztor
Kakancs Istók			2	Csatlós
Csitkós Márton				Csatlós
Farkas Máté				Udvari szolga [f. 337.]
Farkas Barabás				Puskás, jáger
Királyhalmi Sztancsuj				Puskás
Handró Buxa	2			Kertész
Musinoji János	4			Kertész
Ráduly Tódor	2	egyik kőműves		Bornyú pásztor
Lung Sztancsuj				Tehén pásztor
Trifuj Tódor	4			Ménes pásztor

A PETKI CSALÁD ÉS MAROSSZENTGYÖRGY – MELLÉKLET

ennek mostohafia Csíki Vaszily						
Faragó Pista					Mező pásztor	
Medráné		2			Özvegy	
Kazancsu Istvánné		1			Özvegy, fia inas	
Demeter Marci, Tóth Mátyás mostohaapja mellett lakik, 10 esztendő						
Csíki Vaszily ifjú legény, mostoha apjával, Kazancsonnál lakik						
Csíki Simon ifjú legény, szolgál						
Kis Gábor Tódor, inas, László János mostohaapjával lakik						
zsellérek	Sófalvi Mihály		1		6	
	Hosszú Tamás		2		4	
	Miruca János		2		4	
	László János		3		6	
	Duka Lupul		4		2	
	Moldován Karácson				2	Kerülő
	Pap János		3		4	Vámos
	Puskás Máté					Puskás
	Hegedűs István		3		2	
	Orosz alias Szőcs János		2			szűcs
	Bunda Tódor				2	[f.337.v.]
	Nomina Inquilinorum	Filii			Boves	Conditiones
Tamás János				2		
Csizmadia János	1			2		
Puskás Simon	3			2	faggyúval fizet	
Kerekes János	2		hintócsináló kerekes			
Jankó alias Domokos János	1			2		
Tóth Kristóf	3					
Buxáné	2			2	Korcsmáros	
Possessio Szentanna						
Mátyás Istvánné	2			2	Az ura fugitivus	
Szántó Ferenc				6		
Kormos Sándor				2	Szabados	
Ambrus Mihály	1			2		
Medves Lőrinc	2			4		
Kis Mátyás	1			2	Halász	

MORDOVIN MAXIM

Medve István	3		6	
Kövér Tamás			2	
Medves Mihály	1		2	Korcsomáros
Hosszú Bukur	1		2	Udvari bíró
Székely György	1		1	
Hosszú Nyikó	1		2	
Kis Medve Márton	1			
Burle János	2		3	
Blága Szávuly	3		2	
Kelemen Mihály	1		2	Molnár
Bárdos János	3		2	Vincellér
Opre Molnár	1		2	Molnár
Tódor Molnár szentgyörgyi malom mester				
Kenéz Jancsi és Tódor az Burla öccsei, szolgálnak [f.338.]				

Szent Anna

Nomina jobbagiorum	Filii		Boves	Conditiones
Sütő János árvája, Jancsi Máté, Uramnál vagyon				
Medve Lőrke, új házas			2	
Medve Menya, ez az bátyja mellett szolgál				
Berkes Miklós kántor inas, udvari cseléd				
Bálint János árvája, Harasztkereken ¹³⁸ lakik				

Udvarfalva¹³⁹

Székely Márton örökös jobbágy			2	
Fejér János zsellér	2		2	Kerekes

Szentannai zsellérek

Tímár János			6	
Técsi Mihály	1		6	
Szoboszlai Nyúzó János				
Moldovány János ifjú legény			4	
Bereczki Mihály				
Ács Máté, taxája két kupa faggyú				
Sólyom Márton			2	

Szászörményesi jobbágyok

Gyárfás György	1		1	Udvari bíró
----------------	---	--	---	-------------

¹³⁸ Harasztkerék (Roteni), Maros megye.

¹³⁹ Udvarfalva (Curteni), Maros megye.

A PETKI CSALÁD ÉS MAROSSZENTGYÖRGY – MELLÉKLET

Gyárfás János	1		3	
Gyárfás Mihály	1			
Klocz György	4		4	
Klocz Mihály	2			
Klocz János			2	
Klocz István	2			
Vajda György	2		1	
Vajda István			3	
Ifjú Vajda János	2			
Kis Márton fugitivus	1			
Gyárfás András				Udvari kolcsár
[f. 338.v.]				

Cigányok registroma

Vajdájok Csikó Marci	Varga Opra	Hanci Marci
Filep Péter	Mester Bódi	Kendei Marci
Fölke	Varga Hanci	Tinikó
Bégányi Boldi	Bostyok Aló	Csinci
Bégányi Mínya	Csucsazi	Gogyó
Bégányi Panci	Kurki András	Bégányi György
Csonka Gyuri	Szili	Bégányi Kalo
Dadinci Nisztor	Kopácsi	Dávid Banci
Gingi	Pirok	Filep Lőrincné fia
		Márton, Lőrinc
Kalusi Pak	Bégányi Picsono	

Levelek specificatiója

Puja Teodór obligatiója	Handró Buxa kezeslevele
Bont Mihály kezeslevele	Tordai Mihály és Miklós kezeslevele
Vlád nevű varró kezeslevele	Bégányi Bodi kezeslevele
Szentannai Székely György levele	Buxa Mihály kezeslevele
Cigány Balha kezeslevele	Csatlós Márton kezeslevele
Ördög Gyurka és Ambrus Pista kezeslevele	Maroszentgyörgyi Kerekes kezeslevele
Maroszentgyörgyi Romcsa János kezeslevele	Ginyi Cigány kezeslevele
Kalusi István kezeslevele	Buxa Gergely kezeslevele
Gagy Miklós kezeslevele	Bustyók Aló kezeslevele

MORDOVIN MAXIM

Tiszti Cigány kezeslevele	Szentannai Mátyás Istók kezeslevele
Nisztor Cigány kezeslevele	Drocu János kezeslevele
Veres Mihály kezeslevele. NB: Ez az ádamosi bíró kezénél vagon	Halasi Istók kezeslevele
Királyhalmi Bukur Olár kezeslevele	Faragó János és Csizmadia Teodór kezeslevele
Faragó Pista kezeslevele	Bordás János fiaiért való kezeslevele, Jánosért
Szászörményesi Kolcsár kezeslevele	[f. 339.v.]
Szentannai Berkes Miklós marháiról való kezeslevél	Filep Cigányról való kezeslevél
Ugyan Tordai Mihály és Miklós kezeslevele	Ugyan Kerekes Jánosról való kezeslevél
Ugyan Bégányi Bodi kezeslevele	Tar Mihály kezeslevele
Bárdosi Hadarórol való attestatio, mennyi pénzt adott be, mivel adós	Bostyók Aló és Buki Lik [!] kezeslevele
Opra Dragos kezeslevele	Handró Baxa kezeslevele
Marosszentgyörgyi Csizmadia Teodór kezeslevele	Kormos Sándor kezeslevele
Királyhalmi Búza Opre kezeslevele	Ugyan Benkes Miklós marháiról való kezeslevél
Aranykúti Istók Mihály bonumiról való kezeslevél	Mezőszentgyörgyi Popolye István kezeslevele
Bégányi Bodi Mihály kezeslevele	Panni Cigány kezeslevele
Filep Péter kezeslevele	Peti Boldizsár Cigány kezeslevele
Nyisztor Puskásról való kezeslevél	Nagyernyei ¹⁴⁰ fazakassal, Antal Jánossal való contractus
Kalusi Istók kezeslevele	Ugyan Kalusi Istók kezeslevele
Mezőszentgyörgyi ¹⁴¹ Faragó Máté kezeslevele	Zsellérek szolgálatjáról csinált levél
Ugyan Buxa kezeslevele	Szabadi ¹⁴² falubéli lakosok contractussa supra flor. 69.
Nyisztor Gyurka kezeslevele	Marosszentgyörgyi határ felosztásáról íratott registrom
Marosvásárhelyi Kovács György kezeslevele	[f. 340.]

¹⁴⁰ Nagyernye (Ernei), Maros megye.

¹⁴¹ Ma Uzdiszentgyörgy (Sângeorgiu de Câmpie), Maros megye.

¹⁴² Mezőszabad (Voiniceni), Maros megye.

Szovátiakkal, ¹⁴³ [!] búzáról való contractus	Bálint Mihály adósságáról emanált relatoria
Udvarfalvi korcsomálás limitatiója	Egy compilata fekete pergámenbe békötve

Maroszentgyörgyön és Aranykúton talált ménesek series eszerint

következnek

Örög fekete kanca	9
Egy tavalyi barna kanca csitkó	1
Egy öreg pej kanca	1
Öreg barna kanca, tavalyi barna paripa csitkájával	2
Öreg barna kanca, tavalyi pej kanca csitkójával	2
Öreg barna kanca	1
Egy öreg barna kanca	1
Egy öreg barna kanca	1
Egy öreg tarka kanca	1
Egy öreg barna kanca	1
Egy öreg barna kanca	1
Egy öreg barna kanca	1
Egy öreg barna kanca	1
Egy tanált barna pej kanca, tavalyi pej paripa csitkójával	2
Tavalyi pej kanca csitkó	1
Öreg pej kanca	1
Harmadfű pej kanca	1
Öreg pej kanca, tavalyi barna kanca csitkójával	2
Öreg pej kanca	1
Öreg piros pej kanca	1
Harmadfű pej öreg hodos kanca	1
Öreg barna pej kanca	1
Két öreg fekete kanca	2 [f. 340.v.]
Piros pej hodos szárlábú kanca	1
Harmadfű pej kanca	1
Öreg piros pej kanca, tavalyi szarvasszőrű csitkójával	2
Egy tavalyi barna csitkó	1
Egy öreg barna pej kanca	1
Egy öreg piros pej kanca	1
Harmadfű holdas pej kanca csitkó	1
Egy piros pej kanca	1
Egy piros pej kanca	1

¹⁴³ Szováta (Sovata), Maros megye.

Egy öreg szürke kanca	1
Egy öreg szürke kanca	1
Öreg rizspej sárlábú hodos orró kanca	1
Öreg szürke kancák	2
Öreg piros pej kancák	2
Öreg pej sárlábú kanca tavalyi fakó paripa csitkójával	2
Egy öreg piros pej kanca	1
Egy sóvány szürke kanca	1
Egy öreg világos szőrű pej kanca	1
Egy harmadfű deres kanca	1
Egy öreg pej kanca	1
Harmadfű szarvasszőrű kancák	2
Harmadfű világos szőrű szürke kanca	1
Egy öreg szeg kanca	1
Öreg piros pej kancák	2
Harmadfű barna kanca csitkók	2
Öreg barna pej kanca	1
Szarvas szőrű fakó kanca, tavalyi barna paripa csitkójával	2
Tavalyi barna pej kanca csitkó	1
Szarvasszőrű harmadfű kanca	1
Öreg piros pej kancák, egyiknek tavalyi barna paripa csitkója	3
Öreg piros pej kanca sárga paripa, csitkójával	2 [f. 341.]
Öreg szeg kanca, tavalyi barna paripa csitkójával	2

Mely concóscriptiónak rende mi általunk eszerint menvén végbe, írtuk meg mi is pro futuro testimonio, pecsétünk és subscriptionk alatt. Datum Marosszentgyörgy, 7. Mai, 1729.

Üdösb Frenk István mpria

Egri Lőrinc mpria

1747. augusztus 3. Marosszentgyörgy, leányági vagyongegosztás

Kornis-lt., Inv. 176¹⁴⁴

[f. 373.]

Anno 1747. Die 3^{tia} Mensis Augusti, Marosszentgyörgyön, istenben kimúlt néhai Méltóságos Gróf Királyhalmi Petki Dávid Úr itt, és Gróf Zichi Sára Asszony ő Nagyságoktól maradott szarvasmarháknak hat részre való atyafiságos subdivisiója lőtt e szerént:

¹⁴⁴ Az alább következő összeírás a levéltári fondon belül szétszóródott. A jelen közlésben rekonstruáltam az eredeti sorrendet, így a fólió-számozás nem egymást követő.

A PETKI CSALÁD ÉS MAROSSZENTGYÖRGY – MELLÉKLET

Első Rész

Méltóságos Gróf Petki István Úr ő Nagyságáé

Fejős tehén	5
Ezeknek ökör borjai 3, ünő borja 2, insimul	5
item borjú nélkül fejős tehén	2
ez mind a kettő az időn megborjuzott volt, de a borjai megdögölvén, tempore subdivisionis imputáltatott egy borjús tehénben	
Meddő tehén	2
két esztendős ünő tehén	1
esztendős ünő tehén	1
Három esztendős tulok	2
Kétesztendős tulok	2
Esztendős ökör tinó	3
Summa horum	23

Ezekon kívül vagyon ő Nagyságának ajándék nagy bika 3^{rom}, mely Divisióba nem ment [f. 373.v.]

Bihalyok

Nagy bihaly tehén	4
Ökör bihaly tulok	2
Kétesztendős havasalföldi faj ökör bihaly tulok	1
Esztendős ökör tinók	2
Ezen esztendős két ökör bihaly tinó és megírt havasalföldi faj ökör bihaly tulok imputáltatott kettőbe, és két bihaly helyébe ment	
Három esztendős bika	1
mely is ő Nagyságának az Méltóságos Atyafiáktól engedtetett	
Summa facit	10

Hasonlóképpen az ott ekében járó jármos ökrök mostani Divisiót nem subingrediáltak, hanem Méltóságos Atyafiák engedelméből ezen részre estek. [f. 373.]

Második Rész

Méltóságos Gróf Petki Zsuzsanna, Kornis Ferencné Asszonyom ő Nagyságáé

Fejős tehén	5
ezeknek ökör borjai	5
Nagy meddő tehén	1
Fejős tinós tehén	1
ennek ökör borja	1

MORDOVIN MAXIM

Kétesztendős tehén	2
Esztenős tehén tinó	2
Heverő jármos ökör	1
Kétesztendős Tulok	3
ezekből kettő jutott egy bika helyett	
Esztenős borjú ökör	2
In Summa	23 dar.

Bihalyok

Tehén bihaly	2
Ökör bihaly tulok	2
Tavalyi ünő borjú	1
Summa horum	5

Mind a két fele marhával együtt 28 darab.

[f. 373.v.]

Harmadik Rész

Méltóságos Gróf Petki Rozália Gróf Mikes Istvánné Asszonyom ő Nagyságáé

Fejős tehén	6
ezeknek ökör borjai 3, ünő is 3, insimul	6
Meddő tehén	2
Kétesztendős ünő tinó	1
Esztenős ünő borjú	2
Ötödfűre menő jármos tulok	1
Negyedfűre ökör tulok	1
Kétesztendős ökör tulok	1
Esztenős ökör tulok	1
Hétesztendős bika	1
ezen bika, s feljül megírt kétesztendős ökör tulok, egy öreg bikába computáltatott	
Summa horum	22

Bihalyok

Nagy tehén bihaly	2
Kétesztendős tulok bihaly	3
ezekből egy ment esztenős borjú helyett	
Esztenős bihaly borjú, ünő	1
In Summa	6

Együtt számlálván 18 darab

[f. 374.]

Negyedik Rész

A PETKI CSALÁD ÉS MAROSSZENTGYÖRGY – MELLÉKLET

Méltóságos Gróf Petki Borbála Kisasszony ő Nagyságáé

Fejős tehén	6
ezeknek ökör borjai 2, ünő 4, mindegyütt	6
Meddő tehén	2
Kétsztendős ünő tinó	1
Eszkendős ünő tinó	2
Kétesztendős tulok	2
Eszkendős ökör tulok	3
Nagy bika	1
In Summa	23 darab

Bihalyok

Nagy tehén bihaly	2
Eszkendős ünő bihaly borjú	1
Kétesztendős bihaly tulok	1
Eszkendős ökör bihaly borjú	1
Summa horum	5

Egész summában penig mind a két féle marhája ő Nagyságának 28 darab. Melyeknek is pro distinctione jobb felől való szarvak megbélyegeztetett.

[f. 374.v.]

Ötödik Rész

Méltóságos Gróf Petki Klára Kisasszony ő Nagyságáé

Fejős tehén	6
ezeknek ökör borjai 5, ünő 1, mindegyütt	6
Meddő tehén	2
Kétsztendős ünő	2
Ötödfű jármos ökör	1
Kétesztendős ökör tulok	2
Eszkendős ökör borjú	2
Öreg bika	1
Summa horum	22

Bihalyok

Nagy bihaly tehén	2
Eszkendős ünő bihaly borjú	1
Háromesztendős bihaly tulok	1
Kétesztendős ökör bihaly borjú	1
Summa horum	5

Mind a kétféle marha penig in summa 27, ezeknek a bal szarvak bélyegeztetett meg.

MORDOVIN MAXIM

Hatodik Rész. Méltóságos Gróf Petki Anna, Gróf Kornis Antalné Asszony ő Nagyságáé

Fejős tehén	6
ezeknek borjai mindegyütt	6
Meddő tehén	2
Eszkendős üdő	13
Ötödfü jármos ökör tulok	1
Eszkendős tulok	3
Öreg bika	1
Summa horum	22

Bihalyok

Nagy bihaly tehén	3
Ökör bihaly tulok	1
Eszkendős bihaly borjú	1
Summa horum	5

Erre az részre mindegyütt jutott 27 darab.

[f. 302.v.]

Anno 1747, Méltóságos Gróf Petki Susanna Asszony ő Nagysága részére jutott maroszentgyörgyi dividált szarvasmarhák specificatiója.

[f. 302.]

Második Nyíl

Méltóságos Gróf Kornis Ferencné asszony ő Nagyságáé

Heverő jármos ökör	1
Hét eszkendős tulok	3
ezekből kettő jutott bika helyett	
Borjús tehén	5
ezeknek ökör borjai	5
Nagy meddő tehén	1
Tinós tehén fejős	1
ennek ökör borja	1
Héteszkendős tehén	1
Eszkendős ökör borja	2
Eszkendős tehén tinó	2
Summa	23 darab

Bihal

Tehén bihal	2
Ökör bihal tulok	2
Tavalyi üdő borjú	1
Summa	5 darab

A PETKI CSALÁD ÉS MAROSSZENTGYÖRGY – MELLÉKLET

[f. 303.]

Méltóságos Gróf Petki Klára Kisasszony szarvasmarháinak száma, amint Anno 1747. 3ta

Augusti, itt Marosszentgyörgyön tartott divisio szerént nyílba jutott ő Nagyságának	
Fejős tehén	6
ezeknek ökör borjai 5, ünő 1, mindenestől	6
Meddő tehén	2
Kétesztendős ünő	2
Ötödfű jármos ökör	1
Kétesztendős ökör tulok	2
Eszkendős ökör borjú	2
Öreg bika	1
	Mindegyütt 22 darab

Bihalyok

Nagy bihaly tehén	2
Eszkendős ünő bihaly borjú	1
Háromszkendős bihaly tulok	1
Kétesztendős ökör bihaly borjú	1
	Ezeknek summája 5 darab

Mind a két felével együtt 27 darab, melyeknek is bal szarva bélyegeztetett meg.

[f. 303.v.]

Anno 1749. die 24ta Mensis Januarii. Méltóságos Gróf Petki Klára Kisasszony ő Nagysága

Marosszentgyörgyön lévő szarvasmarhái, melyek most lábán vannak, találtattak e szerint.

Öreg meddő tehén vagyon	3.	- eladták mind az hármat
Ötödfűre menő tehén	2.	- meg vadnak, az egyik borjúzó
Ötödfűre menő tulok	1.	- meg vagyon, jármos
Negyedfüre menő tulok	2.	- meg vadnak, jármosok
Öreg tehén biha[1]	1.	- megvagyon
Tavalyi, úgymint 1748 ^{béli} ökör		- az egyik megvagyon, másikat
bornyú	2.	eladatta ő Nagysága
Az egyik hitvánka		
Ugyan tavalyi ünő bornyú	3.	- mind jelen vadnak

Summa 14

Bihalyok

Fejős bihaly tehén	1.	- megvagyon, meddő
Tavalyi, úgymint 1748 ^{béli} bihaly ünő	1.	- megvagyon
bornyú		
Nagyedfüre menő bihaly ökör	1.	- megvagyon, jármos
vagyon		

Egész summa 17 NB. Anno 1750. 9na Januarii vettem
újlag számba a marhákat, s
találtattak e szerint

NB. Tavasszal, mikor a pásztor kihajtja őket, eszerint kell keze alá számba adni,
hasonlóképpen ősszel is, midőn bészorulnak az akolyba, eszerint kell számba venni,
feljegyezvén az alatt, a feljebb által ellenében annak hagyott helyre, mi hull el belőlük
vagy dög vagy más egyéb akadály által. Az előtte való keresztecskék azt jegyzik, hogy
azok sincsenek.

Anno 1750. die 9na Januarii. Számba vévén ismét az ő Nagysága marháit

Marosszentgyörgyön, találtattak eszerint:

Volt tavaly öreg meddő tehén 3. - eladatta ő Nagysága mind az 3

Ötödfűre akkor menő tehén 2. - vagon most is kettő, most 6^{to}dűre menők, az egyik
borjúzó, a másik tinós, egy tavalyi ünő borjú vagon, de maga hitványka

Ötödfűre menő tulok volt 1, s negyedűre menő kettő. Megvagon most is mind az 3,
jármasok is. Öreg bika volt egy, megvagon most is. Akkor tavalyi, most pedig 3^{mad}
fűre [f. 304.] kelő ökör bornya volt 2. Az egyiket eladatta ő Nagysága Palotás
Jánosnak, a másik megvagon.

Akkor tavalyi, most pedig 3^{mad} fűre kelő ünő tinó volt 3. Vagon most is 3. A bihalyok
mind az 3^{man} megvadnak. NB. Az egyik tehenet adták el 13 Magyar forintért, az
másikat 11^{ért}, az 3^{diket} 7^{ért}. A kis bornyút pedig 2 Magyar forintért s 4 pénzért.

[f. 304.v.] *Címzés:* Méltóságos Gróf Petki Klára Kisasszony ő Nagysága marháinak
számáról való írás

Marosszentgyörgyről való divisio. Anno 1747.

[f. 305.]

Méltóságos Gróf Petki Borbála Kisasszony szarvasmarháinak száma, amint Anno 1747.

3^{ia} Augusti itt, Marosszentgyörgyön tartott divisio szerént Nyílbá jutott ő
Nagyságának.

Fejős tehén	6	
ezeknek ökör borjai 2, ünő 4, mindegyütt	6	egyike ennek megdöglött A.
Meddő tehén	2	egyik Ádámoson megdöglött
Kétszrendős ünő tinó	1	
Eszrendős ünő tinó	2	
Kétszrendős tulok	2	ennek egyikét az Asszony elajándékozta
Eszrendős ökör tinó	3	ennek egyikét ajándék.
Nagy bika	1	elajándékozta

Mindegyütt Fejér Marha 23.

Bihalyok

Nagy tehén bihaly	2
Eszkendős ünő bihaly borjú	1
Kéteszkendős bihaly tulok	1
Eszkendős ökör bihaly borjú	1
In summa	5.

Egész summában pedig mind a két féle marhája ő Nagyságának 28 darab, melyeknek is jobb felől való szarva bélyegeztetett meg.

[f. 305.v.] Címzés: Méltóságos Gróf Petki Borbála Kisasszony ő Nagysága szarvasmarháinak számáról való írás.

Maroszentgyörgyről való divisio. Anno 1747.

1750. június 11. Kóród, Petki Zsuzsanna levele a kiházásításról megmaradt ingóságokról

Kornis-lt., Inv. 176, f. 11.v-12.v.

[f. 11.v]

Méltóságos Gróf Petki Zsuzsanna Asszony, Méltóságos Gróf göncruszkai Kornis Ferencné Asszonyunk ő Nagysága a királyhalmi jószág megosztása rectificatioja alkalmatosságából küldött levele, melyben Méltóságos Gr. Petki Borbála Asszony, Méltóságos Bárány Sepsiszentiványi Henter Dávidné Asszonyunk és Méltóságos Gróf Petki Klára Kisasszony ő Nagyságok kiházásításokból hátralévő [f. 12.] részeket recognoscálván, Méltóságos prépost Kastal János Úr bölcs ítéletire bízva 's lelkiesméletire támasztja, kiknek kellessék a megírt Méltóságos Asszonyok excontentatiojokra contentálni e szerint:

Méltóságos Gróf Petki Borbála kisasszony kiházásításából elmaradott ezen rész:

Egy hintó 240. forintra computálva.

Egy bársony mente 150. forintra legalsóbb árába computálva

Hat lóra hám 60. forint

Egy tisztességes arany készüllettel készült supellát japonika, két paplany körül való selyem matéria, gyapot alá való matériájával együtt 90. forint

Summa flor. 540.

Petki István öcsém Uram pedig maga méneséből tisztességes úri hat lóval.

Méltóságos Gróf Petki Klára kisasszony kiházásításának hátramaradott része:

Egy rendbeli aranyas matéria szoknyára minden készülletivel együtt 234. forint

Második rendbeli aranyas matéria köntös ... .. 234. forint

Harmadik rendbeli aranyas köntös ... .. 194.

Negyedik rendbeli aranyas köntös ... .. 194. forint

Ötödik rendbeli kamuka köntös ... .. – 94. forint

Az hatodik rendbeli kamuka köntöst pedig az atyáink idejébe megadták volt, melyet is contentus öcsém Asszonyom azért nem kíván.

Egy bársony mente ... .. 150 forint [f.12.v.]

Egy hintó ... .. 240 forint

Hat lóra való hám ... .. – 60 forint

Egy tisztességes arany készüllettel készült supellát japonika, vetkező két paplány körül való selyem matéria, gyapot alája való matériájával együtt ... .. – 90 forint

Summa flor. 1480. –

Gróf Petki István öcsém Uram pedig tisztességes úri hat lóval, maga méneséből különösen. Ezeket a Méltóságos Urak lélek szerint jól megfontolván, osszák fel mi közöttünk, úgymint: Gróf Kornis Ferencné, 's Gróf Mikes Istvánné, Gróf Kornis Antalné 's Gróf Petki István, ha ítélik lélek szerint, hogy négyen fizessük meg, vagy a más kettőt is beléhúzzák, már az a Méltóságos Urak léleküsméretibe [!] áll, hogy mi is a mi lelkünket meg ne sértsük, 's szegény maradékinknak se hagyjunk lelkékre háramló büntetését Istennek. Mivelhogy mi is minden bonumokból kiházasított leányi és fiúi részt vettünk volt, mivel talám nem ieltt volna addig, amíg ezen kiházasítatlan két testvér atyánkfiait nem contentáltak volna, én úgy ítélem igaz lelkiesmérési szerint, már a Méltóságos Urak igaz lelkiesmérésre 's bölcs ítéletire bízom. Én pedig maradok A Méltóságos Uraknak

Legkisebb megnyomorodott alázatos szolgálója

G. Petki Zsuzsanna

Kóród, 11. Junii 1750.

1759. szeptember 3. Marosszentgyörgy, László Marhuly bonumai, inventárioma

Kornis-It., Inv. 327, f. 42.

Anno 1759. die 3^{ia} 7bris Nemes Marosszéki Marosszentgyörgyi Jatysa possessiojában Méltóságos Gróf királyhalmi Petki István Úrnak az László Jánosról Márhulyra deveniált minden Bonumai inventatioja [!] lett eszerént.

Jármos ökör nro. 6. Tulok provisione 3. Borjús tehén 1. Ökör borjúval. Ló 1. Fejős juhok nro. 4. Öreg eme sertés 1. Süldők 5. Idei malac 6. Öreg szekér 1. Fél vágási [!] szekér 1. Romladozott szekér 1. az alja jó egyebe elromlozzanak. Eke cum requisitis 1. A másik eke sive requisitis. Két asztag búza, első asztagban magnak ősz búza gel. 30. A másikban ősz búza gel. 40. Szemül jó közönséges búza mar. 35. Zab gel. 30. V.kender gel. 4. Törökbúza vetés darab 2. Szemül tarj törökbúza circa mar. 30. Esős [?] törökbúza a ház héján cir. mar. 40. Az udvaron ölfá nro. 6. Az első házban karos fogasok nro. 2. Azokon holmi cserépedények, kancsók és tálok. Egy asztal és fal mellett való két padszék, két fenyődeszka ágyfa, ezekben 2 derekalj, 4 párna, lepedő 4, de ezeknek jobb része az árva gyermekleánykáé és Marhulyé. Láncc nro. 1 circa 28 szemből. Két öreg fejsze, faragó fejsze 1. Félkéz szekerce 1. Öt rossz fűrók. Vasnyárs 1. Egy kisdeg [!] rézüst. Vas

serepenyő 1. Sütő tekenő 2. Véka 2. Csebrek nro. 2. Sajtár 1. Vajnak való bödön nro. 4. Ecetes általag 1, üresen. Káposzta alá való kádak 1. Szapilló [!] kis kád 1. Egy kiseded ládában az árvának némely egyetmásai, abban találtatott 1 erszényben fl. 10.54 fls. Más erszényben fl 4.24. Adósság Királyhalmi Todoré fl. 4. Usurel Györgynél az árva tehene ára fl. 4. Tatárnál fl. 1 et 2. Mani Vaszinál fl. 2 et 4. Szabó Györgynél fl. 1 et 2. Kerekes Andrásnál fl. 3. Az árváén kívül fl 25. et 86. A méheket felvívén színméze lévén cir. 10 ejtel, a lépei vízzel egy cseberbe téve, melyet még ki nem sajtolt. Szuszékok nro. 8. Szánok nro. 3.

1768. április 6. Marosszentgyörgy, a Petki-udvarház inventáriuma

Kornis-It., Inv. 176, f. 111-128.

[f.111.]

Inventarium

Universarum rerum nobilium Illustrissimi Domini Comitis Stephani quondam Petki de Királyhalmi, in totalibus et integris possessionibus possessionariis Marosszentgyörgy et Szentanna icliti Sedi Siculicali Marus adjacentibus existentium et reperibilium quorumcunque nominis vocabulo vocitatorum. Consequenterque Anno hocce currenti 1768. diebus 6ta et subsequentibus Mensis Aprilis serie sequenti conscriptum.

A gabonásban bémenvén találtatott tiszta majóság [!] búza eszerént alább leírva következők:

	Cub.	Metr.
Tiszta búza	18	3
Más, alábbvaló búza	50	-
Törökbúza szemül	69	3
Kendermag	5	3
Lenmag	1	1
Árpa	1	2
Zab	2	2
Premenda liszt	2	2
Innen menvén limitáltatott széna egy karóban		10
Ugyan a gabonásban tanáltattanak vászonzsákok		17
szórzsák		6
mérő véka		4
bőrrosta		8
vasrosta		2
szuszék		5
dézsza		1
hordó		5
szebeni vasas mérővéka		2

	Latus [f.111.v.]
<u>Szarvasmarhák találtattak eszerént</u>	Nro.
udvari jó béresökör	14
vasazott béresszekér	3
borjas tehén	10
tinós tehén	2
bornyuzó tehén	3
két esztendős ünő tinó	1
öreg bika	3
ökör tinó tavalyi	4
ünő borjú tavalyi	2
ideji [!] ökör borjú	6
ideji ünő borjú	3
jármas bihal	3
tehén bihal	2
bihal bika	1
bihal ökörborjú	1
Meddő marhák száma	Nro.
bihal 3 ^{rom} esztendős	1
kikszőrű [!] tulok 3 ^{rom} esztendős	1
ünő tehén 3 ^{rom} esztendős	4
<u>Menvén az első istállóban</u>	
magló barna pejszörű	2
fekete magló	1
kapucán ezekhez tartozó	3
paraszt kantár	3
viseltes lekötőszíj	4
paripa jártatni való kantár, szebeni zabolával	1
lovakra való pokróc	5
lovász nyereg	1
azon istállóban gyermeklő ötesztendős	2
3 ^{rom} esztendős barna pejszörű ló	1
fekete szőrű 4-esztendős	4
ugyan fekete 5-esztendős egyik szemivel vak	1
más fakó szőrű 5-esztendős ló	1
	Latus

[f.112.]

Innen menván a második istállóba, találtattak pej szőrű, hámos kanca lovak 6.

Hámokkal, kantárokkal és szép kötőfékekkel feles tár, nyereggel együtt.

Tanáltatott 69^{lenszből} [!] álló ménes promiscue

öreg pej kanca	20
öreg barna kanca	21
öreg fakó kanca	3
3-esztendős barna paripa csikó	4
2-esztendős fakó paripa csikó	1
2-esztendős pej kanca csikó	5
2 barna paripa csikó	3
2-esztendős pej paripa csikó	2
esztendős barna paripa csikó	2
esztendős barna kanca csikó	6
az úrfi kis lova	1
bitang csikó	1
ugyanide paripa csikó	1
idei kanca csikó	4

A sertések száma

	Nro.
öreg kan	2
öreg ártány	4
öreg gönne	13
esztendős ártány süldők	7
esztendős gönne süldők	7
idei malacok	20
<u>A szalonnás boltban</u> tanáztatott ó szalonna	1
idei jó vastag szalonna	16
tüzeldében varrott hájok	12
orja	5
odalas [!] hús	14
disznóláb	14
hosszú pecsenye	11
[f. 112.v.]	
sodor a szalonnákon	20
füstös sodor	3
pecsenyesütő nyárshoz való vaskerék	1
tésztamihez [!] való vassajtó	1
kapucán	2
bélyegző vas	3
kocsira való karika vashorog	2
kocsira való felszern [?]	2
kocsiba való derékszeg	1
kovácsfúvó	2
romladozott egy pár hám, kantárral	2

dirib-darab hámszíjak	38
romladozott nyereg	4
rossz tábori ágy	1
hosszú hám, istrángol	8
csontos nyereg, egész készülettel	1
báránybőr, fekete, csáválva	2
fejér báránybőr	2
báránybőr fekete, csávátlan	6
fejér	2
öreg kecskebőr, éretlen	1
kicsáválva kecskebőr	1
borjúbőr	1
csitkóbőr	15
kenderistrángok	31
vashorgok holminek [?] kikeresésére	13
romladozott szélpuska	1
hintóra való bakláda	1
kétfülű fazék	12
kisebb fazék	60
téglavetni való forma	5
lószej tisztítani való vas	1
báránygyapjú	13
csíknak való cserefa átolog	1
	Latus
[f.113.]	
lónak való viseltes szörnyűg	2
istállóban való üvegablakok	3
ugyan istállóban való lantorna ablakok	4
nyolc font, olvasztatlan faggyú	8
kerek vaskarika	2
húsvágó bárd	1
kardvas	1
vajnak való dézsa	2
szőlőnyomó zsák	1
esztergán metszett gyertyatartó	1
kerek asztal	1
<u>A káposztás pincébe találtattak eszerint</u>	
káposztás hordó	17
ezek közül 4 tele káposztával	4
ugyan káposztás kád	3

rudas jó cseber	1
vedres cseber	1
vasas faásó	5
jó kapák	3
gereblye fafogakkal	2
<u>Üres hordók a káposztás pincén lévő színben találtattak eszerint:</u>	
40 vedres búzás hordó	5
20 vedres boros hordó	15
ecetes hordó	4
gyantáros, két embernek való ágy	1
<u>Menvén a pálinkafőző házban, melyben is találtattak holmi portékák eszerint:</u>	
pálinkafőző üst 8-8 vedresek	3
pálinkafőző cseber	3
keverőkád	3
dézsza, disztálás alá	2
vedres cseber	1
	Latus [f.113.v.]
nagy fazék 1 vedres	2
rudas cseber	1
mosléknak való hordó	1
<u>A lamper alatt való pincében ezen portékák találtattanak:</u>	
viseltes szapuló kád	1
kisdéd káposztás kád	1
cserfa átalag	1
jó vajverő dézsza, vashoroggal s retesszel készítve	1
vajas dézsza	3
takácsvető szeg	1
csörölő	1
tekerő láb	2
korpa cibrének való dézsza	1
rudas cseber	1
kendertiló	3
osztováta	1
<u>A mosóházban találtattanak:</u>	
szapuló rézüst	1
szappanozó tekenő	1
osztováta minden készüléttel	1
más osztováta karjával együtt	1
vagyon Stephánnál más osztováta	2
A lamper házban találtunk medencét	5

MORDOVIN MAXIM

hintó talpára való vaskarika	2
megszakadozott, skarlát nagy szünyeg [!]	3
liktárium szárasztó tábla	4
nagy jó, új ágy	1
régi famedencék	3
nagy jó, rézlepsia [!]	1
palacsintasütő serpenyő	1
ostyasütő vas	3
vas pléhtáblák	2
régi hintóláda	1
	Latus
	[f.114.]
gyertyás láda	2
gyümölcstartó láda	2
hosszú nagy láda	1
fa tángyér	28
nagy kötött kosár	1
kenderhehellő [!]	2
régi ón tángyér tok	1
farosta	1
bőrrosta	1
vászon általvető	6
hammas [!] alá való lepedő	1
sütő abrosz	2
aszú szilva	1
író s vajas veder	4
olvasztott vaj egy veder s fele	
citromleves palánk	1
kicsin kerek asztal	1
gyertyamártó	1
ugorkás kancsó	3
3 szál deszka	3
<u>Menvén az konyhára taláztatott serpenyő</u>	4
vasnyárs nagyobb 's kisebb	4
vasrostély nagyobb 's kisebb	2
vízmelegítő rézüst	2
kurtalánc	1
pecer keze alatt való üst	1
vaslapát	1
pecsenye alá való	1

Metret

réz kondér fedelivel együtt	1
nyárs végire való vasmacska	1
lábos alá való vaskarika	1
lészűrő	1
tormareszelő	1
vasmacska konyhára való	1
füles rézkondér	1
víz hordó konyhacseber	1

Latus

[f.114.v.]

A tisztartó háza alatt való kamarában találtatott portékák vagynak eszerint

darab kósó	36
kocsi bőrsőivel [!] együtt	1
vasas kocsiban való kerekek	4
vaszatlan új kocsikerék	2
vasas felhérc késafával együtt	2
hintóra való bak szija	2
négy lóhám, postalovakra való	4
új, rózsás lovászkantár	1
csézás lóra való rezes hám	2
viseltes szíjú hámok	2
viseltes kantár	4
patkoló szerszámnak való táska	1
kovácsnak való nagy csákány	1
seres hordó	4
kecske, juh bőrök	10
öszvetőredezett vasmozsár	1
juhgyapjú	12
báránygyapjú	6
cséza eleibe való bőr	2
vaskarikás sátorfa, kettő	2
<u>A cipőtartó kamarában</u> kocsishoz való vaspántok, karikák, marokvasak,	
bakra való hosszú vasakkal együtt és három kocsikerékre való singvas	36
pántfogláló vas	1
rodáló fejsze	2
hintóra való rézgomb	2
abrakos új tarisznyák	6
meszes rudas cseber	1
bornak való cserefa új átalag	1

MORDOVIN MAXIM

megszakadott kötőfék	1
régi vasfűtő	1
topkálós [?] almárium	2
fejér cipós nagy láda	1
	Latus
[f.115.]	
ugorkatartó üvegcancsó	1
srófós üvegpalackok	1
kolbásztöltő pléh	1
bécsi vagdáló kés	1
kolbászvágó szekerce	1
cipópirító vasvilla	2
csepűfonál gombolában megtekerve	50
üstláb	2
borsoló láda	1
egy romladozott rossz serpenyő	1
ferslag gyertyának való	1
vajas dézsa	2
sütőabrosz	1
pléhtölcsér	1
<u>A sütőházban lévő portékák száma</u>	3
nagy sütőtekenyő	
kisebb sütőtekenyő	2
fejérnek való szita	2
kőznek való szita	2
kétvedres jó rézüst	1
rudas cseber	1
kisebb cseber	1
sütőabrosz	1
csatlós cseber	2
csatlós üst	2
rodáló fejsze	1
corpának való szuszék	1
cipógyúró tábla	1
ugyan fejér cipónak való tábla	1
dagasztó székláb	4
kisded szűrő szita	1
kenyérvető lapát	2
<u>A gabonás alatt lévő pincében</u> menvén, ottan találtak 4 majorság hordó bor, <u>szentannai</u>	

[f.115.v.]	Ur.
1. Az első hordóban rovás szerint	41
2. Sajtolt bor az abroncsra rovás szerint	35
3. 3 ^{dk} hordóban rovás szerint vagon bor, veres bor	16
4. Abroncsra felrótt bor	40
5. Abroncsra felrótt ürmös bor	19
6. Kétesztendős óbor	39
40 ^{nes} hordóban vagon seprő	10
kétesztendős megváltozott ürmös bor	5
csügörős hordó, egyike tele, a másika üres	30
még ugyan három öreg tömlő, mindenikben vagon 80-80 font turo	
vasabroncs kulcsával együtt	1
nagy vaslakat	1
kiérlelve, csizmának való két félbőr	2
<u>Innen menvén a vendégház alatt</u> való pincében, ottan találtatott dombai	
majorság bor, cédula szerint 8 darab:	
1. 2-esztendős dombai jóízű óbor	41
2 ^{ik} hordó vonta bor	34
3 ^{ik} cédula szerint, köz jó bor	33
4. cédula szerint való köz jó bor	24
5. cédula szerint meglehető bor	19
6. ürmös bor, cédula szerint	12
7. cédula szerint való bor	18
8. cédula szerint pénzen vett bor	39
<u>Felmenvén a provisoratus házában</u>	Nro.
asztal találtatott négy szegeletű	1
zöld festékkal megfestett szék	5
vendégágy	1
<u>Mellette lévő házban</u> fejt almárium	1
<u>Innen menvén a T.P. Káplány házában</u> találtatott régi origina	1
falra való vas ütő óra	1
jó vendégágy	1
asztal, almárium rajta	1
[f.116.]	
viseltes skarlát szünyög	1
deszka kanapé	1
régi kép a fal oldalán	2
jó vaskalán	1
kisdud vasmacska	1
egy szék	2

réz gyertyatartó koppantóstól	1
szenteltvíztartó, ónból	1
<u>Mellette lévő házban</u> vendégágy	2
négyszegetű asztal	1
skarlát régi szünyög az asztalon	1
<u>Az vendégházban</u> találtatott vendégágy	2
kerek asztal	1
kisded úri asztal	1
8 táblából álló oloszfal [!]	1
a két ablakon tisztességes firhang	4
keskeny gyalog fogas a falon	3
rámában foglalt papíros kép	1
<u>Az kis palotán</u> találtatott kerek asztal	1
szarvasbőr az asztalon	1
más négyszegetű szabó asztal	1
rostélyos pohárszék	1
kétfelé szakasztott kanapé	1
gyontáros s egyes szék	8
paraszt egyes szék	2
ónból való szofós vizeskancsó	1
rámában foglalt kép	6
palotán lévő öblögető cseber	1
vízfordó tégely	2
gyertyatartó s koppantó	3
<u>Az orgonás házba</u> olosz fal	1
az falon felszegezett kép	3
a tornác alatt lévő pad	2
<u>Bemenvén a leányok házában</u> , holott is találtattak holmi portékák	1
eszerint: Öntött jó 3 ejteles rézmozsár vastörővel	
más kisebb réz mozsár, réz törővel	1
négyszegű asztal takarójával együtt	1
[f. 116.v.]	
kézölös kanapéj [!]	1
ruhát mongorló	1
karos pad	1
egyes szék	4
ugyan kisded szekrény	1
asztal mellett való ladás pad	1
20-vedres hordó, teli ecettel	1
3 ^{rom} átalagban borecet, 10 veder	3

Nagy, záros láda	1
kiben találtattak türett vásznak	ulni
szösz szál vászon, vékony	60
még ugyan szösz szál egy végbe	60
csepűből való türedék vászon	50
szösz szál vászon, más türedékben	36
más türedék vászon	36
még ugyan más türedék vászon	16
más türedék vászon	30
más türedék vászon	47
még ugyan más türedék csepűvászon	28
más türedék vászon	28
szösz szál vászon, más türedékben	29
szösz szál vászon	24
más türedékben szösz szál	23
szösz szál vászon más türedékben	21
más darab szösz szál vászon	15
kendervászon	30
darabocskákból álló szösz vászon	12
60 singre való szövetlen kender szövetség [!]	60
<u>A fogason találtattanak porcelán tálak</u>	Nro
cseresnye alá való tál	1
kisebbs találtattak	4
holoncsi [!] ¹⁴⁵ közép tálak	4
gyümölcs alá való tálak 's csészék	18
szegedi fedeles kancsó	2
ónnal fedett kancsó	1
kristályból való fedeles kancsó	1
[f. 117.]	
metszett üvegkancsó	1
ejteles vinci kancsó	2
félejteles fedeles bokályok	32
zsombori füles, mázos tálak	15
kisebbs mázos tálak	17
mázás főzőfazék	4
csuproccka	4
üveglámpás, asztalra való	3
fű vizet üvegek, teli	10

¹⁴⁵ Vsz. Holics (Holič), Szlovákia Nagyszombati kerületében.

vas gombkötő kerék	2
alabástromból való statuák [!]	5
deszka sótartó	1
szebeni rúd szappany	6
vas kalán	1
tehénfejő sajtár	2
tehénfejő cseber	1
sós tejnek való dézsa	2
mosogató cseber	1
lakat tanáltatott	4
deszka szék	3
paraszt vasgyertyatartó	1
<u>Bemenvén a kisasszonyok házába, találtattanak holmik eszerint:</u>	
faágy	2
ós tábla	1
borsoló ládácska	1
rámás papíros képek	5
paraszt egyes székek [f. 117.v.]	2
láb alá való szék	2
<u>Az kerek házba</u> tanáltatott kerek asztal	1
beterítve skarlát szünyöggel	1
diófából kirakott köntöstartó almárium	1
más fiókos úri almárium	1
közönséges térdeplős almárium	1
felékesítve üvegbe foglalt képek	1
Üdvezült Méltóságos gróf Petki István ¹⁴⁶ Úr képe	1
üveges rámás kép	24
réz Crucifixus	1
perspectiva	1
Soltare	1
vasmacska	1
vas kalány	1
karos, bőrös új szék	1
gyalog bőrös szék	6
szőrrel varrott szék	2
lenvászonból csinált superlat	6

---

¹⁴⁶ Petki István (+1667), Csík-, Gyergyó- és Kászon székek főkapitánya, főudvarmester, több alkalommal helytartó.

kalamáris porozójával	1
3 superlatot tartó vas	3
<u>Felmenvén a felső nagy palotára találtatott 3^{rom} darabból álló, nagy asztal</u>	1
hosszú karszék, ó	4
ládás kanapéj	1
az falon nagy rámás kép	12
kisebb rámás kép	29
[f. 118.]	
a falon Geographiához való mappa	18
kerek asztal	1
kisebb asztal	1
tábori ág	1
nagy pohárszékes almárium	1
tanáltattanak benne sima lábós pohár	20
fedeles üvegpohár	12
aranyos fedeles pohár	1
jóféle kristály	6
sima pohár	12
rosalisos pohár	8
virágos seres pohár	2
sima seres pohár	1
vizes karasina [!]	28
sótartó ónból	1
ürmös bornak való csupor	8
víznek való üvegcancsó	2
metszett kancsó	1
<u>A palotán belől lévő házban találtattak</u>	
dámás csövű flinta	1
rezes csőjű [!] flinta	2
vasas hosszú flinta	8
rezes stucc	1
pár rezes pistály [!]	1
pár vasas pistály	1
rezes jáger táska	1
[f. 118.v.]	
részkezü nádपालca	1
sima tatár zabola	1
bőrkanapéj, jó nagy	1
karos bőrszék	1
4 szegeletű asztal fiaival	1

MORDOVIN MAXIM

tükörös rámás kép	1
Princ metalban foglalt, nyomisina [?]	4
ón szenteltvíztartó	1
papíros nyíró olló	1
jó ágymatraccaal bétakarva	1
szőr matéria	1
varrott új szőnyeg	1
fiókos almárium	1
vasmacska	1
<u>Menvén a felső kerek házba</u> , találtattak mindenek eszerint	
kerek asztal béterítve szarvasbőrrel	1
betegét hordozó karos bőrszék	1
bagaria tábori szék	6
gyalog fogas	1
prémezett medvebőr	1
fajin [!] vadászskürt	1
félíg viseltes vas színű dolomány	1
citrom színű, zöld virágos lájbi	1
[f. 119.]	
fél viseltes lájbli [!]	1
új szőrlájbli	1
meggy színű, viseltes nadrág	1
köntös tartó láda	1
fekete duta	1
fekete matéria lájbi	2
kartonból való viseltes lájbli	1
beretválkozó keszkenő	1
régi szőnyeg	1
festett freslog [!]	1
mosdómedence mosdójával	1
bekötetlen könyv	1
vajagos écaikai lámpás	1
bádokból [!] való tubus	1
török 'sida [!]	1
Boldog Asszony írott képe	1
fejedelmek képei	4
vadászkép	1
nagy és apró rámás kép	36
papíros rámás kép	15

alabástromból való Császárné ¹⁴⁷ képe	1
fekete anglia járatos mente	1
báránybőrös viseltes süveg	2
solare	1
bársony viseltes kaskét	1
egy kis freslogocska	1
rezes táblák	4
régi bőrös nyergék	2
<u>Elenchus librorum</u>	
[f. 119.v.]	
Typographia Mundi ¹⁴⁸	1
Gallica Scriptura ¹⁴⁹	1
Roma Sancta ¹⁵⁰	1
Psalterium	2
Interpretatio Poëtica ¹⁵¹	1
Jurisprudentia Historico-Transsylvanica ¹⁵²	2
Syntagma Juris ¹⁵³	13
Donatus liber Latino-Germanicus ¹⁵⁴	1
Liber Praecatorius ¹⁵⁵	6
Officia Pietatis Exercitia ¹⁵⁶	2
Liber Meditationum	3
Praeseologia Concilii Tridentis et Decreta	1
Examen Juridicium	2
Philosophia nova Aqueta	1
Devoti Animi Exertitium	2
Calendarium in Distinctis formulis	3
Comitis Stephani Letianes [?] manu sua scripta	1

¹⁴⁷ Mária Terézia (1740–1780).

¹⁴⁸ Nem azonosítható.

¹⁴⁹ Nem azonosítható.

¹⁵⁰ Roma Sancta sive Benedicti XIII. Pontificis Maximi & Eminentissimorum & Reverendissimorum Viva Virtutum Imago aeri & literis in perennaturam Virtutum memoriam incisa. Augustae Vindelicorum Anno MDCCXXVI.

¹⁵¹ A több hasonló című kiadvány közül legvalószínűbb a következő: Interpretatio Poetica Latine in centum quinquaginta psalmos. Authore Ludovico Crucio Olysipttonensi, è Societate Iesu. Lugduni 1608.

¹⁵² Nem azonosítható.

¹⁵³ Mivel több hasonlóan kezdődő kiadvány is szóba jöhet (pl. *Syntagma Juris Universi*; *Syntagma Juris Feudalis*; *Syntagma Juris Cameralis* etc.), ez a kötet nem azonosítható.

¹⁵⁴ A több alkalommal is kiadott következő munkáról lehet szó: *Johannis Rhenii Donatus latino-germanicus seu ratio declinandi et conjugandi*.

¹⁵⁵ Mivel több hasonló című könyv is létezik, így ez a kötet nem azonosítható.

¹⁵⁶ Nem azonosítható.

Labores Asiatici	1
Triconometria Plana et Svevica [!] ¹⁵⁷	1
Historia B.V. Claudiopolitanae	1
Emmanuel Salvari	2
Amores Josephini	1
Antidotum Spirituale	2
Vita Valemulasii [!]	1
Breviarium Secularium	1
Elementa Geometriae	2
Calendarium antiquum	1
Panegyres et Lugubres Orationes	1
Via Crucis Salvatoris Xtis	2
Doctrina Ecclesiae Canonicae	2
Lites inter Provincias Daciae	1
[f. 120.]	
Dictionarium Parizpapai	1
Sylogis Supplementum	1
Synopsis Geographica	2
Series Pontificum	2
Saeculum Marianum	5
Philosophia Sacra	2
Ars Practica	1
Elementum	2
Munita et Exempla Politica	1
Libri Plani	5
Manuctio ad Coelum	2
Praesidium Spirituale	2
Epistolae Mathiae Corvini	1
Officium B.M.V.	1
Thesaurus Desiderabilis	2
Dictio 4 ^{toe} Lingvarum	1
Historia Josephi Calusantii	1
Sacra Concilia	2
Quaestiones Theologiae	1
Vita Francisci Xaverii	1
Divi Xaverii Miracula	1
Dalmatiae Series	1
Linguarum Janna	1

---

¹⁵⁷ Helyesen: *Sphaerica*.

Compilatae Constitutiones	1
Opusculum Theologicum	1
Sallustius	1
Pactum Aritmeticae	1
Praxis Oratoria	2
Liber Controversiae	2
Articuli Dietales	1
Sanctae Nicetae gesta	1
Officium Defunctor	1
Libellus Polonicus	1
[f. 120.v.]	
Pro Militibus Liber	1
Arcana Politica	1
Coelum Interris	4
Sacrum iter ad Montem Myrrhae	1
Regis Francisci Vita	1
Synopsis Cronologica	2
Tractatus Mortificationis	1
Catechesis P. Cangy	2
Epitome Germanorum	1
Manuale Retorica	1
Opusculum Patris Sever.[!]	1
Nucleus Devotionis Catholicae	1
4qesima Sacra	1
Assertiones Philosophicae	1
Thomas A Cempis	2
Orbis Phaëton	1
Idea Rationum Juridicarum	1
Fasciculus Benedictionum	1
Liber Contraversisticus	1
Liber Serviens Sodalibus	2
Architectura Militaris	1
Magni Mares	1
Remedia Contra Pestem	1
Opuscula Ortographicum [!]	2
Semita Caelestis Sapientiae	1
Officium Gradiani	2
Nummi Caroli 6 ^{ti} Caesaris	1
Duo Thomuli	2
Grammatica Italico-Germanica	1

[f. 121.]	
Topographia Magni Regis [!] Hungariae	1
Decem rationes	1
Symbolum Apostolorum	2
Brachia Argenis	1
Transsylvania Foelicitatis Origo	1
Actus Virtutum	1
Epistola Heroum	2
Felicitas Corporis	1
Theses in Ferico Rubro	1
Desideratio bona	1
Nucleus Historicus	3
Vita S. Regis Stephani	1
Tirocinium eloquentiae	1
Articuli Dietales Conscripti	1
De Xto Paciente	2
Historio tragica	1
Desiderabilis thesaurus	1
Liber Geometricus	2
Manuctio ad Coelum	1
Axiomata Juris Naturae	1
Decreta Caesareo Regia	1
Procerum Institutiones	1
Baltini epistolae	1
Lex Naturale	2
Theses in Serico flavo	1
Liber Juridicus	1
Dirib-darab könyv	65
<u>Magyar könyveknek lajstroma:</u>	
[f. 121.v.]	
Istenes jószágra indító nemes ember	1
Jó illatú rózsás kert	1
Krisztus élete	1
Aloisius tisztelete	1
Kis officium	1
Magyar s Erdély országnak kegyese	1
Arany korona	1
Lelki paradicsom	1
Találtak ezen kívül az almáriumban	
fésű táská	1

papiros lenyomtató márvány	1
papiros toll	1
puskapor tartó szarv	1
pecsételnivaló kalapács	1
vadász síp	1
Phsvera [Philosophia vera] almiralis [!]	2
A boltban találtatott vízfestékekkel festett ladás almárium	1
azon almárium fiókja 6-a, piskatumsütő	1
tortának való sütő	1
bandlik	13
piskatum sütő pléh	14
lictarium főző rézmedence	1
fánkknak való öntött rézforma	1
pastétomforma csináló rézforma	1
réz gyertyatartó	1
pléhből való lé szűrő	1
kockás findzsa tálastól	1
kockás findzsa két tálával	8
hollócsi ¹⁵⁸ csupor	1
skatulya tömjén s mirha benne	1
festett skatulya, 2 szerecsendió benne [f. 122.]	1
skatulya, mondola benne	1
fejér skatulya, pesztékes	2
üveg táblácska	1
dirib-darabból álló festett óra tok	1
len s gyapot abrosz	10
asztalra való keszkenő	30
pohárszékre való abrosz	6
viseltes abrosz pohárszékre	6
uraim [!] kendő	1
tángyér törő	12
szakadozott uraim-kendő	4
gazdálkodó kalán	2
rosolisos pohár	6
findzsa tartó láda	1
findzsa jóféle	6

¹⁵⁸ Vsz. a 18. század közepén alapított holicsei gyár termékéről lehet szó (Holič, Szlovákia, Nagyszombati járás).

findzsa tálával másféle	4
findzsa tálastól	3
tál findzsa nélkül	3
füles csésze	4
simító vas, rézből	1
pléhből tölcsér	1
spiritus tartó üveg	1
mosdótál korsójával	1
fedeles csésze	1
jóféle csésze	1
nádméz tartó csésze	1
ugorkás csésze	1
metszett kép	1
asztalra való vastag abrosz	5
[f. 122.v.]	
vászon zacskó	8
két tokba másfél tucat fekete nyelvű kés	18
más skatulyában	9
pléh kalán	34
falra való ezüst táblájú óra	1
nádméztartó pléh	1
fejér skatulyák	3
réz ibrik	2
ónból való srófós üveg	3
pincetokba való üveg	8
nagyobb zöld üveg	10
liktáriumnak való zöld üveg	8
zöld üveg nagyobb	1
<u>Ugyan más záras zöld almáriumban megmértetett viasz font</u>	13
lepedő gyolcsból	1
selymes lepedő	1
vánkos hajak	4
zöld selymes vánkos hajak	8
sima gyolcs kendő	4
recés kendő	1
ócska selyemkendő	2
viseltes kékes derékalj tok	1
tarka kis vánkos	3
feketével szőtt vánkos haj	2
nyeregtakaró	1

viseltes zöld superlat	4
pincetok üvegekkel	1
régi rossz üveges pincetok	5
fa pincetok	1
[f. 123.]	
kész ostábla	1
fejér záras borsoló láda	1
ónos tartó ládában	1
leveses nagy karimás tál	2
egy tucat jó új tál	12
más nagy tál	10
ordinarium ón tál	9
recés karimájú tál	6
3 ^{rom} tucat sima ón tángyér	36
egybejáró óncsésze	6
ordinárium ón tángyér	11
útravaló pléh tál	12
gyertyás ferslog	2
fejér gúnyát hordozó kosár	2
herbatejes [!] ón ibrik	2
kristályozó szerszám	1
almárium szakaszával	1
apróság üvegek	15
patika jóféle ládácska	1
pléhből való kalamáris láda	1
más almáriumocska	1
rosolisos főző lonbik [!] nagyobb s kisebb	2
hosszú fiókos asztal	1
hintóról leszedett vasak:	
jó és rossz borda	35
ablakcsináló műszer	1
üveg kancsócska	4
takácsnak való csörölő kerék	1
[f. 123.v.]	
vetkező ládácska	1
fekete vasas ládák	1
vékony asztal keszkenő	48
nagy abrosz	5
új abrosz pohárszékre való	12
uraim kendő	8

férfi ingek újok	6
gyolcsból való lepedő	5
vánkos haj	8
kisebb vánkos haj	8
viseltes gyolcsing	6
lábravaló	6
gyolcs kendő	3
<u>paraszt ládában</u>	1
derekalj kékes tokkal	2
nagy vánkos kékestoka tépett tollú	4
kisebb fejér vánkos	1
iratos bécsi vásznak széknék való	7
zöld selyem paplan	1
metszett bársonyból való paplan	1
<u>Néhai Méltóságos Gróf Kisasszony ládája</u>	1
szalma ládáccka	1
felgyázó s nyakszorító	1
ezüst csatocska	1
tokos álló	1
játszó kártya	1
fekete gyöngyből fűzve nyakszorító	2
mindennapi jó szándéktételű könyv [f. 124.]	1
fejér kesztyűpár	1
virágos, főre való fátyol	1
fekete kötésből csinált nyakszorító	1
keresztpántlika	2
széjes dutla plantlika [!]	1
fő simító ecset	1
nagy legyező, árnyéktartó	1
nyakravaló keszkenő	1
nyomtatott potyolat keszkenő	1
kast fátyolból készített keszkenő	1
fekete fátyol előruha	1
fejér ezüstös fátyol	1
udvari nyakravaló gallér	1
ezüst monéta	1
rámás kis kép	1
fekete kesztyű kast kesztyű pár [!]	1
karkötő	2

ezüst sujtásos karkötő	1
vas színű sujtásos ezüst pántlika	1
zöld aranyas pántlika	1
ezüst sujtással tászli pár	1
udvari gallér ezüstös csipkével	1
más udvari gallér	1
fekete nyakszorító	1
kast formák külömbfélék [f. 124.v.]	5
skófumos aranyas palatin	1
festett tarka zöld láda	1
pozsonyi váll szőr matéria fekete	2
cepellős pár	2
aranyas papiros láda	1
gyászos legyező	1
tafota kockás palást	1
dámának való kalap	1
sebbe való selymes keszkenők	4
boltbeli sima lepedők	4
boltból való gyolcsing	3
vékony előruha	1
potyolat előruha	5
gyolcsing	4
vékony potyolat ing	10
jóféle tászli pár	1
más tászli pár	1
kötéses gallér	1
gyolcs keszkenő	6
fejér strimfli	6
fejér fátyol	1
ing új pár	1
virágos legyező	1
[f. 125.]	
kast nyakszorító	2
zöld szabós matéria, rókamállal bérlett bunda	1
atlaszból készített új palást	1
<u>Bársonyocska ládába találtattak</u>	1
könyvecskék	3
metszett jóféle tükör	1
nyumizmok [!]	6

MORDOVIN MAXIM

üveges kép	4
ónban foglalt kép	4
apró gombostó [!] hat rend	6
bolha gyönggyel rakott nyakszorító	1
gyapotfésű	1
tojástartó	10
régi rossz perspectiva	1
tojogatos kisládácska	1
egy finum [!] vetkező kosár	1
ház seprő szőrből	1
gyakor szita	1
fogas a falon felszegezve	3
rámás fekete kép	2
diófából való matorla	1
Készpénz találtatott eszerint ide alább zacskónként specificáltatott:	
Nro 1 ^{mo} Az első zacskóban találtatott pénz	100
Nro 2 ^{do} A 2 ^{dik} zacskóban találtatott pénz	68,8
Nro 3 ^o A 3 ^{dik} zacskóban találtatott pénz	36,36
Nro 4 ^{to} A 4 ^{dik} zacskóban találtatott pénz	31,18
Nro 5 ^o Az 5 ^{dik} zacskóban találtatott pénz	26,48
Nro 6 ^o Az 6 ^{dik} zacskóban találtatott pénz	217,81
Nro 7 ^o Az 7 ^{dik} zacskóban találtatott pénz	37,36
Nro 8 A 8 ^{dik} zacskóban találtatott pénz	116,00
Nro 9 ^o A 9 ^{dik} zacskóban találtatott pénz	44,17½
Universa summa	677,38½

A vendégház mellett találtatott

négy szegeletű asztal	1
szakadozott skarlát szőnyeg	1
öszevejáró asztal	1
kisdud kerek asztal	1
zöld új ág	1
vendég ág	4
gyapottal töltött bagaziás paplan	3
bagaziával bérelt paplan	3
téli derékalj	3
felső haja tarka kékes	3
másodiknak 4 nyüstös fejbőr tokja	1
[f. 126.]	
3dik magánoson	1

A PETKI CSALÁD ÉS MAROSSZENTGYÖRGY – MELLÉKLET

4dik tollú derékaljhaj veres fejtővel	4
5dik veres fejtővel	1
6dik viseltes tarka kékkal tok	1
7dik tok nélkül	1
8dik derékalj, szőr vászon hajjal	1
puszta tollú derékalj	1
tollú derékalj kendervászon haja	1
kopasz derékalj	1
tarka cikkelyes hajjal	4
közönséges tollú vánkös	10
szöszből való szalmazsák	1
zöld fél vázsa ágytakaró	1
fogas a falon	2
firhang az ablakban	2
<u>Az hintószínben</u> találtunk egész jó nagy hintót	1
vasas fél viselt társzekeret	1

Megvizsgálván az Maroszentgyörgyi udvarházhoz tartozandó szentannai malmot, találatott eszerint:

1mo jó 4 kövű lisztelő malom, s minden időben mind a 4 kerék forog, csak víz legyen elég

2do A legalsó kő vastagabb, úgy fentebb mellette lévő ugyan alsó kő is hasonló

[f. 126.v.]

A forgó felső kövek mind jók, az kő padja igazítást kíván.

	<u>Nro</u>
vajnak való szuszék	4
vas csákányok	4
mérő vékák	6
foka vagyis vám mérő kupa	1
vas sikohtyú	1

Ad minus, mikor jól, szüntelen foroghat azon malom, ezer-ezerkétszáz véka vámot adhat bé egy esztendőben, amint hitek letétele után az malom mester és molnár vallották.

Vagyon az Szentgyörgyi határon egy új épített malom, két kövű, de minthogy az árka jól ki nincsen ásva s elkészítve, nem foroghat, haszontalanul, szárazon áll- A malomkövek felsők s alsók jók.

	<u>Nro</u>
csákány	3
mérővéka	1
jég vágni való csákány	1

MORDOVIN MAXIM

fóka vagyis vámmérő kupa	1
szuszék	1

[f. 127]

Az külső udvarkapun belől vagyon egy jó sajtó

Ugyan azon sajtó szín alatt, kása, lenmagtörő lábküllő hat

ugyanazon sajtó színben 6 ló után való deszkás szán, vaskapcsokkal együtt megkötve, egy.

még ugyan más deszkás szán 2 ló után való, hasonlóképpen kötve vaskapcsokkal – egy

Az udvar előtt való fogadóban találatott Nro

hosszú asztal	1
---------------	---

hosszú cserefa pad	2
--------------------	---

fenyőfa pad	1
-------------	---

fakupa, ejteles	1
-----------------	---

fakupa félejteles	1
-------------------	---

Az Marosvásárhelyi fogadóban tanálatott

hosszú asztal	1
---------------	---

deszka pad	1
------------	---

paraszt sütő kemence	1
----------------------	---

A szentannai fogadóban találatott

hosszú asztal	
---------------	--

[f. 127.v.]

fakupa ejteles	1
----------------	---

kemence parasztkályhából	1
--------------------------	---

Korcsomákra hordó borok száma

Szentgyörgyön a fogadóban vagyon bor	40
--------------------------------------	----

falu korcsomárosánál vagyon bor	18
---------------------------------	----

Szentannán vagyon bor	36
-----------------------	----

ugyan Szentannán vagyon bor a külső fogadóban	32
---	----

Mely bornak is kupája korcsomáltatik excepto Szentgyörgyön a falu korcsomáján való boron kívül, mely is korcsomároltatik kupája mostan a dr	15
---	----

Ezen küün lévő korcsoma boroknak az árra elkelvén, az borok ingrediálnak a summa pénzekhez, melyről az udvari kolcsár tartozik számot adni s administrálni.

[f. 128.]

Praesentem inventarionem partim ad relationem sinceram aliorum, partim vero ex oculoni contemplationi nostra fidelitatis per actam sub sigillis usualibus superscriptionibusque propria manu extra Damus fide

nostra mediante, sique Anno Domini locoque supra notatis.

Paulus Sándor de Csíkszentmihály
Incliti Sedis Siculicalis Marus Tabulae
Continuae, Actualis Assessor mpria

Georgius S[imon] Bonyhai de H[agymás]bodon
Incliti Tabulae continuae Sedis Siculicalis Maros
Supernumer. Assessor

1768. május vége, Marosszentgyörgy, falubeliek segélykérő folyamodványa

Kornis-lt., Inv. 327, f. 55-56.

[f. 55.]

Méltóságos született Gróf és Göncruszkai L. Báró Kornis István Úrhoz, Méltóságos Gróf királyhalmi Petki József Úrfi ő Nagysága Dativus Tutorához, kegyes jó Méltóságos földesurakhoz ő Nagyságához, igen alázatos könyörgő levelek a benn írt marosszentgyörgyi jobbágyoknak.

Méltóságos Gróf Úr!

Gratiosus jó Méltóságos földesurunk s nagy Patronusunk

A mindennapi rajtunk lévő nyomoruságtól ösztönöztetvén s kényszerítettvén ujabban is bátorkodunk harmadrendben is alázatos könyörgő levelünk által, alázatos engedelmisséggel consolátatásunk iránt instálni. 48-an vagyunk, akik a Nagyságod Gratiájához folyamodtunk, kik közül 35-nek vagyon egy fordulóra 6 véka férő földje és fél szekér sárét termő kaszálója, egyéb nincs, de 13 személyeknek teljességgel egy talpalatnyi sincs. A nyomorúság közönséges rajtunk, fő-pénzt, marhát, s egyéb facultast egyaránt portiozunk, az executort is egyaránt tartjuk, fizetjük; a Militia számára is a naturát az egész nyílasokkal egyaránt adjuk, de igen keservesen, mert nekünk nincs hol szántsunk, vessünk, kaszáljunk, hanem az egész nyílasoktól egy sustákon keserves pénzzel veszünk egy portiót, s mégis nekünk 2xi [!] árokba imputáltatik regulamentaliter. De a királyénak meg kell lenni, a postaságot is az egész nyílas nagy gazdákkal egyaránt tésszük, sőt, még terhesebben, mert némelyiknek 4 v 6 ökre lévén minden rendbéli [f. 55.r.] postán változtatja a marhát, és így a 4-ökrös gazda 2-rendben, a 6-ökrös, két-két ökörral 3-rendben téssen postaságot. Mi pedig, akiknek 2-2 ökrünk vagyon, a két ökörral annyszor postálkodunk, mint a 6-ökrös, véle együtt, minden kerülőben mégyen, magunk sem élhetünk, mert az udvari földekből dézsmájára sem kaphatunk. Szegények vagyunk, ha mi keveset vehetünk is, mint az idegenek, úgy fizetjük. Az egész nyílas gazdák közül sokan nyiljakon feljül is sok jó, hasznos földeket bírnak, úgyannyira, hogy magok nem is usuálhatják, hanem másoknak fizetésért adják, és így két hasznot vesznek. Velünk nyomorultakul mégiscsak egyaránt

hordozzák a terhet, amely nekünk igen keserves, holott a Méltóságos Udvar szolgálatját is mi panasz nélkül szintén úgy megteesszük, de ha Nagyságod bennünket nem consolál, meg nem élhetünk, el kell pusztulnunk, mely mindenekelőtte meglenne.

Alázatosan könyörgünk Méltóságos Gróf földesurunk Nagyságodnak, méltóztassék Nagyságod méltó panaszunkat Istenesen felvenni és bennünket consolálni, ha a baj s nyomorúság rajtunk közönséges, s egyaránt [f. 56.] hordozzuk a régibb s nagyobb gazdákkal, a haszonban is egyenlőképpen részeltessünk a rejtünk fekvő terhek [!] elviselésére, amelyben, ha mégis a drága s bajos élő időben ezen 3^{dik} rendbéli Instántiánkra is nem consolaltatunk, orvoslása iránt vagy felsőbb instántiákra folyamodunk a királyi kegyes rendelések szerint, vagy hányodásra kelletik jutnunk, különben nem subsistálhatunk, melyet, amidőn alázatos bizodalommal eképpen jelenenénk consoláltatásunkat várván, vagyunk

Méltóságos Gróf földesurunk Nagyságod

igen alázatos szegény szolgálói, jobbágyi

Burla Marián	Kicsi Sütő János	Kosztá Demeter	Kertész Józsi
Kőműves János	Béres Mihály	Kicsi Bukur	Girbe Demeter
Csíki Péter	Medra János	Szávuj Lupuj	Palkó Gábor
Bordás János	Medra Mihály	Gellya Tódor	Denkule János
Béres Kosztandi	Drócsa János	Palkó Simon	Major András
Major Vaszi	Molnár János	Szkintely Miklós	Girbe Péter
Ifjabb Szántó János	Dandaró János	Csörle Bukur	Csíki Istók
Szántó Márton	Tar Mihály	Nyisztor János	Boné Mihály
Takács Istók	Peres János	Denkule Mihály	Nyisztor Jakab
Csizmadia Jancsi	Tar Márton	Szabó Gyurka	Nyisztor Simon
Csatlós Jancsi	Kicsi Kőműves János	Usurel Lázár	Királyhalmi Péter
Girbe Jancsi	Kolcsár Pista	Szakács János	Palkó Mihály

1775. december 19. Marosszentgyörgy, református egyháznak adományozott föld kimérése

Kornis-lt. Inv. 192, f. 64-64.v.

[f. 64.]

Mi kik ide alább subscribáltunk, adjuk tudtokra mindeneknek, akiknek illik, mostaniaknak és jövődöbelieknek, ez mi jelen való levelünknek rendiben. Quorum in hoc Anno Domini 1775 Die vera [!] 19^a Mensis Decembris, midőn a' felséges királyi ordinatiók szerint ex mandato majorum ez Nemes Marosszéki Marosszentgyörgyi határméretés és egyszersmind az írt falusi felső határ osztása végett delegáltattunk 's lettünk volna ezen írt székben és falu határán a' Jeddi torok nevezetű helyben, az holott jelen lévén mi előttünk az marosszentgyörgyi becsületes lakosak mindnyájan, kik

között jelen volt királyhalmi Méltóságos Gróf Petki József Úrfi ő Nagysága szentgyörgyi portiójában commoráló Tordai János nevezetű jobbágya, ki is az írt szentgyörgyi Reformata Eccleziának fungens megyebírája, vagyis kurátora, jelenté a' becsületes szentgyörgyi falusi lakosoknak, hogy ex Commune Terreno, Isten dicsőségére hagynának egy darabocska szántóföldet. Melyen a' becsületes falusi lakosok meg[...]tödvén szívekben, ex communi consensu hagynának, adának és ajándékoznak a' Reformata Eccleziának ezen Nemes Marosszékbén, a' szentgyörgyi felső forduló határban, a Jeddi torok nevezetű helyben, egy darabocska szántóföldet jure perennali, nullum jus alatt irrevocabiliter. Melynek vicinusa alól felől az Romano Catholica Ecclesia számára jure perennali hagyatott szántófölde, feljül pedig Kocsis Baláznak sorte divisionis jutott szántófölde, mely földnek hossza 140 háromsinges öl, szélje [!] egyik végén 18, a' más végén pedig 12 öl. Tali conditione, hogy in perpetuum az Isten dicsőségére coltassék vinculumot is, ötven magyar forintokat tevének, mind külön-külön kézbeadás alatt, hogy ha lakosok közül akármelyik azon [f. 64.v.] ajándékozott földnek elvételén kapdosna, tehát praesentium vigore az akkori fungens Ekklézia Curatora csak egy vice Tisz [!] erejével is azon feljebb írt vinculumot praepremis desummalhassa még is ezen contractus in vigore megmaradjon, exclusio omnibus juridicis remediis. Melyre minékünk mindnyájan a' lakosok kezeket is beadván. Írtuk meg iuris fide nostra mediante, szokott pecsétünkkel és tulajdon subscriptiónkkal megerősítvén, futura pro cautela ki is adtuk Anno Domini 1775. Die vigesima tertia, Mensis Decembris, in possessione Szentgyörgy facta Sedi Siculicali Maros ingremiata.

Verpeléti Deák alias Kovács József mpria és Nagyernyei Szabó Sándor mpria
Mindketten Nemes Marosszéknek hites Assessorai
Correcta per eosdem

1806. A marosszentgyörgyi Tóth család leveleinek jegyzéke (töredék)

Torma-lt., Inv. 143, f. 15-16.v.

Regestrum litterarum familiam Tóth de Marosszentgyörgy concernentium (1806) [f. 15.]

Nro. 1^a Donationales litterae Johannis Regis Budae emanata, anno 1529, in festo Beati Michaelis Archangeli, tenore quarum Johanni Tóth de Szentgyörgy ejusque haeredibus et posteritatibus universis collatas fuit integra possessio Keresztúr (hodie Gerendkeresztúr) apellata, et portio possessionaria in Waýdaszeg [Vajdaszeg], quae olim Nicolai, Petri et Martini Gerendi praefuerant, sed ex eo, quod iidem factionibus partionibus Ferdinandi Regis adhaesissent, notam infidelitatis incurrisse dignoscuntur.

Nro. 2do Donationales Litterae Johannis Regis junioris, Albae Juliae, anno 1570, die 6^a marti emanatae. Tenore quarum Michaeli Tóth integra portio possessionaria in possessione Marosszentgyörgy habita, ejusque haeredibus et posteritatibus universis jure perpetuo collata exstitit.

Nro 3^{io} Donationales litterae Stephani Regis Poloniae et Principis Transsylvaniae, Albae Juliae, 24^a Februarii, anno 1576 emanatae. Tenore quarum Michaeli Tóth de Marosszentgyörgy necnon [f. 15.v.] Blasio similiter Tóth de Jobbágyfalva, portionem possessionariam in possessione Száltelek sede siculicali Maros existentem, quae olim Francisci Alárd factionibus notorii Caspari Bekes adhaerentis, praefuerat, ipsorum, quae haeredibus et posteritatibus universis Princeps contulerat.

Nro. 4° Statutorium mandatum Stephani Regis Poloniae et Transsylvaniae Princeps pro parte Michaelis Tóth de Marosszentgyörgy, et Blasii Tóth de Jobbágyfalva, super collata portione possessionaria in possessione Száltelek, de anno 1576, 24^a Februarii emanatum.

Nro. 5° Mandatum repetitorium pro parte Catharinae Cháky virtuta quarum eadem exponens ab Helena Daczó, velut filiorum suorum Nicolai et Michaelis a priori suo marito Michaele quondam Tóth susceptorum, legitima tutrice pro tunc vero Georgii Pataky consorte, Emericum Hajdu jobbationem suum, e possessione Mezőmadaras profugum et in possessione Száltelek commorantem restitui capit. Datum in oppido Székelyvásárhely, sabbatho in festo Beatae Priscaae Virginis, anno 1592. [f. 16.]

Nro. 6° Litterae donationales Principis Sigismundi Báthori de Somlyó, Albae Juliae, 30^a Aprilis, anno 1593 emanatae. Virtute quarum idem Princeps Blasio Tóth de Jobbágyfalva totales et integras portiones ipsius possessionarias in possessionibus Jobbágyfalva, simul cum domo et curia nobilitari ibidem, et Száltelek vocatis, aliasque haereditates suas Siculicales in iisdem possessionibus territoriisque, earundem in sede siculicali Marus existente habitas, in quarum quieto et pacifico dominio majores ipsius quidem perstitissent, litteris solummodo superinde necessariis destitutus erat, contulit ad utrumque sexum.

Nro 7ª Relatio statutionis et introductionis virtute novae donationis, sub nro. 6ª praerecensitae, peracta, pro parte Blasii Tóth in possessionibus Jobbágyfalva pluribus, in Száltelek vero nomine contradictore, apparentibus anno 1594. die 22^a emanata, in Csíkszentmárton.

Nro. 8° Nova donatio, tenore cujus Gabriel Bethlen electus Hungariae Rex et Transsylvaniae Princeps Michaeli Tóth de Marosszentgyörgy, agazonum regalium supremo magistro et sedis siculicali Maros capitaneo conjugique ejus Elisabethae Petky, totalem et integram possessionem Koronka dictam, cum curia nobilitari ibidem [f. 16.v.] praediisque integris Wáczmány et Kisernye vocitatis, totales item et integras portiones possessionarias in Karácsonyfalva, Hagymás, Bodon, Cserefalva, ibidem cum duarum rotarum molendino super fluvio Nyárád erecto, et territorio ejusdem Cserefalva, item Csibafalva, Hencfalva, Folyfalva, Felsőadorján, Káposztásszentmiklós, Szentlászló, Szentrontás, Szentlőrinc, Monyát, Szentgerice, Magyaros, Iklánd et Kebeleszentiván, sic dictis possessionibus omnino in sede siculicali Maros, item in

possessione Mezősályi apellata, et comitatu Thordensi existentes et habitas, primum quidem masculini iis vero deficientibus vel forte non existentibus etiam faeminei sexus posteritatibus contulerat. Anno 1622 in oppido Bánffyhunjad, 4^a Mensis May.

Nro. 9. Consensus Regius, de jure Regio in portione possessionaria Száltelek, ne fors existente quae de bono jure ad Michaellem Tóth de Marossszentgyörgy pertinisse, ac ab eodem Johanni Litterato Keresztúri de Berekeresztúr in et pro certa pecuniae summa inscripta, et impignorata fuisse declaratur, per principem Gabrielem Bethlen Johanni Szentpáli... [megszakad]

1808. Raksányi Turóczy Károly Marossszentgyörgyre támasztott igényeinek fogalmazványa

Torma-lt., Inv. 165, f. 1-7.v.

[f. 1.]

Instructio

Tekintetes Raksányi Turoczy Károly Úr, ki fia Tekintetes Turoczy Lajos Úrnak, ki fija [!] néhai Tekintetes Raksányi Turoczy János Úrnak, feleségétől, néhai Sepsiszentiványi Henter Borbálától, ki volt leánya néhai sepsiszentiványi Henter József Úrnak, feleségétől, néhai sepsiszentgyörgyi Daczó Anna asszonytól. Ki volt leánya néhai sepsiszentgyörgyi Daczó Pál Úrnak, feleségétől, marosnémeti Gyulai Éva Úrasszonytól, ki volt fia néhai sepsiszentgyörgyi Daczó János Úrnak, feleségétől Nemes Erzsébet Asszonytól, ki volt fia néhai sepsiszentgyörgyi Daczó László Úrnak, feleségétől, nyárádtói Barabássy Katától, ki volt leánya nyárádtói Barabássy Farkas Úrnak, feleségétől, marossszentgyörgyi Tóth Márta asszonytól. Ki volt leánya néhai marossszentgyörgyi Tóth Mihály Úrnak, feleségétől, sepsiszentgyörgyi Daczó Ilona asszonytól.

*Maga és cointeressatus atyjafiai képekben és nevekben*¹⁵⁹ Nagyságtokat, úgymint Méltóságos királyhalmi Gróf Petki József Urat és 2um Méltóságos Libera Baronissa magyargyerőmonostori Kemény Anna Úr Asszonyt mint kedves egyetlen egy fiú magzatjoknak, Méltóságos Gróf királyhalmi Petki János Úrfinak, természet szerint való Curatrixát és Tutrixát, s egyszersmind az Úrfit is, Méltóságos Gróf királyhalmi Petki János Úrfit, ő Császári, Királyi Felségének aranykulcsos hívét, és a' Felséges Erdélyi Főigazgató Tanács mellett szolgáló mosta[ni] concipista urat, mi általunk evégre lett törvényes kibocsáttatásunknál fogva, modo legitimo et solemniter [f. 1.v.] admoneáltatja ilyen okon.

1570^{dik} esztendőben, március 6^{ik} napján Második János király, marossszentgyörgyi és szentannai Második Tóth Mihálynak és maradékinak ajándékozván maradtáról maradtára, örökösön, az ezen nemes Maros székben fekvő

¹⁵⁹ Kiegészítések a Torma-lt., Inv. 143-ban lévő *Instructio* változata alapján történtek. Ezek dőlt betűvel szerepelnek.

marosszentgyörgyi jószágot, belső, külső mindennemű appertinentiájival [!] ut sub A. Azon megnevezett marosszentgyörgyi jószágot azon adománylevelé ereje mellett Tóth Mihály és felesége, Daczó Ilona, 's gyermekei szerencsésen bírták is mint magok ős örökös tulajdonát, és azon udvarházban, melyben ma nagyságtok mulatoznak, laktanak ott helybe Marosszentgyörgyön, ők is békével, mindaddig, míg egykor harmadik Tóth Mihály, Maros széknék főkirálybírája és fejedelem Bethlen Gábor fő udvari lovászmestere, Petki Erzsébetnek 2 férje, 1623^{ban}, márciusnak 16^{dik} napján magtalanul, Marosszentgyörgyön megholt volna.

Akkor pedig a' tőle özvegyen hátramaradt Petki Erzsébet tettetett sírásokkal, hamis esküvésekkel, a' familia leveleit elékérő Tóth atyafiakat fortélyoson éludálván, 's magának azonban hamar viduális porrogátát hozatván és egyszersmind míg a viduális porrogatának ereje egy esztendeje ki telnék, novaji Szentpáli Jánost, a fejedelem Bethlen Gábor lovasgárdájának vezérét 3^{dik} férjéül választván, Marosszentgyörgyöt magok számára továbbra is véle együtt hatalmasul elfoglalták, erővel benne maradtak, 's a magok nevére fejedelem, Bethlen Gábortól 1624^{ben} mindketten Marosszentgyörgyre nova Donatiót exoperáltak. Abban magokat 1625^{ben} statuáltatni is próbálták [f. 2.], de a' vigyázó Tóth leányág successorok juxta titulum 37^m partis 1^{ae} Decreti Tripartiti, törvényesen ellent állván és mondván, 's e felett törvényben kerekedvén a' dolog, a' contradictio 1628-ban absolváltatott *juxta titulum 37^m partis primae Decreti Tripartiti*, amint mindezeket Nagyságtok sub II itten exhibeált tulajdon leveleiknek registrumából, in fasciculo extraordinario Nro. 1° az első lapon, sub Nro. 12° et 13° megláthatják és nem is tagadhatják!!

Ezek szerént, az erőszak, alacsony fortély, kevély hatalom és egy hamis hitnek letétele által megfosztván leveleitől, jószágától, az immediatus Tóth succesorokat Petki Erzsébet harmadik férjével, novaji Szentpáli Jánossal, külömb-külobmféle Tóth jószágoknak magokéva való tehetésében mesterkedett. Melyeknek elébeszélésével mostani keresete szalát itt megszakasztani az exponens nem akarván, megjegyzi Petki Erzsébetről csak azt, hogy novaji Szentpáli Jánost, harmadik férjét is, 1636^{ban} eltemetvén maga mellől minden mag nélkül. Negyedikszent ment légyen férjhez, 3^{dik} nagyercsei Tholdalagi Mihályhoz, nemes Maros szék akkori fungens főkirálybírájához, aki előtt egykor (tudniillik a' második férje, harmadik Tóth Mihály halála után, a felkért Tóth familia levelei és jószága elrekesztésekor, a' hamis hitet letette vala), 's már 1646^{ban} mint Tholdalagi Mihályné, Koronkát, a' Vácmány 's Kisernye nevű praediumokat, a' karácsonyfalvi portiót, Kebeleszentivánt et cetera Marosszéknében, Mojost pedig Torda vármegyében, melyek mind a marosszentgyörgyi Tóth familiát illető jószágok, és amelyek Petki Erzsébet kezében mind a második férjéről, magtalanul 1623^{ban} megholt Tóth Mihályról maradtanak vala – 3^{dik} Tholdalagi Mihály [f. 2.v.] kezére játszódtá, melyeket is azoltától fogva annak successori bírnak!! Harmadik Tholdalagi Mihálytól is nem lévén semmi gyermeke Petki Erzsébetnek (amint ezt biográphiájának mintegy rajzolatját, a fejedelem 2^{dik} Rákóczi György 1649^{béli}, itt sub X

in copiis közlött nagyságtok szentgyörgyi donatiójának foglalatja elészámlálja). S mint nagy acquisitoroknak többnyire világi sorsa szokott lenni, ő is látván, hogy hanyatló esztendei az élet végéhez közelitlenek, mindazok közül, amit annyi mesterséggel birodalma alá hajtott vala, mégis mint legnevezetesebbet, tudniillik a' marosszentgyörgyi jószágoknak quoquo modo eshető megszerzését, kedves öccsének, királyhalmi Petki Istvánnak, Csík-, Gyergyó-, Kászonszékek főkapitányának mint maga testvére, Petki János fiának (ut sub NN ki tetszik) által ajánlotta.¹⁶⁰

Melynél fogva Petki István nem gondolván semmit a' Tóth successorok világos jussaival, nem a' Nemes Haza törvényeivel *Approbatae Constitutiones 4^{ae} titulo 3° articulo 6^a*, nem a' Nemes Székely Nemzet privilégiumával, szabadságával, és a' defectusban jövő jószágok devolutiója iránt gyakorlott és bevett szokásával, sőt, minden tekintetét a' maga törvénytelen haszonkeresésének oszlopalására fordítván, béváván elébb maga nénjének, fenn leírt Petki Erzsébetnek halálát, azonnal folyamodék az akkori fejedelem, második Rákóczi Györgyhöz, és előtte egy ~~hazug~~ feladást [f. 3.] tévén. Tudniillik, mintha Marosszentgyörgy a Petki Erzsébet ősi örökös tulajdona lett volna, 's az igazságnak helyette elészámlálván nagy cifrán, az expositio contextusában azt, hogy a ~~férfiakkal telhetetlen~~ Petki Erzsébetnek I^a férje, véckei Balássi Mihály lett légyen, ki is még 1619^{-ben} magtalanul meghalván, minek utána Petki Erzsébet mindenét magának testáltatta volna, amint az a' II betű alatt közlött regestrumnak 11^{-ik} lapján az L betű alatt, az 5^{-dik} fasciculusnak 19^{-dik} numerusából kitetszik. II^{-dik} férje pedig volt légyen marosszentgyörgyi harmadik Tóth Mihály, ki volt fia második marosszentgyörgyi Tóth Mihálynak és Daczó Ilonának, de ez is 1623^{-ban} magtalanul meghalván még azon esztendő végén. III^{-dik} ment férjhez novaji Szentpáli Jánoshoz, ez is nem hagyván örököszt maga után. Végre IV^{-szet} harmadik ercsei Tholdalagi Mihálynak hogy s miként adta kezét, s mindenit Petki Erzsébet, de ezen hazásságában is nem áldván meg a természet, a nagy ~~acquisitrix~~ menyecskét semmi haeresekkel, consequenter mintegy deficiens józága hogy szállott légyen volna a királyi fiscusra (az 1649^{-ben} adott donáció beszéli ut sub X a harmadik és 4^{-dik} lapon láthatni). Azért tehát a királyi fiscus egy részért kegyelemből ugyan, de másfelől – minthogy Petki István is 1800 m. forintokig a' zabolai [f. 3.v.], nála inscriptionális részportiót, mely a' Mikeseké vala, pro fulcimento rei és respective coloratum cambiumba a' Királyi Fiscusnak effective resignálja, és a helyett Marosszentgyörgyöt magának megkéri – megnyeri. Még pedig oly formán, hogy benne azon 1800 m. forintokig a Királyi Fiscus evictiót is vállal és fogadott magára, ut sub X, a' ~~nevezett fejedelem~~ 2^{-dik} Rákóczi György fejedelem mixta donatiójából olvashatni, és magát ugyan 1649^{-ben}, júniusnak 15^{-ik} napján, Marosszentgyörgybe statuáltatni próbálja, Ferenc Gábor, fejedelem udvari kancelláriájáról avégre kibocsátott íródeák és szentrontási Bott Boldizsár nevű

¹⁶⁰ Az „Instructio” szerzője itt téved: Petki István édesatyja és Petki Erzsébet testvére Petki Farkas volt (LJ).

maroszzéki assessor iktatók által. Kik is, midőn kötelességeknek eleget tenni igyekeznének Marossszentgyörgyön mint caput bonorumban, az iktatásnak éppen második napján, a' Tóth successorok, úgymint 1649^{ben}, júniusnak 16^{dik} napján az egész marossszentgyörgyi statutióknak introductionának solemniter ellentmondottanak, ut sub litteris W, a 11^{dik} lapon és a 12^{diken} olvashatni. Kiket is meghíván a' fenn nevezett iktató biztosok, 1650^{ben} mi módon adták légyen okát, a meghívottak ellentmondásoknak, azt Nagyságtok a II betű alatt, itten közlött tulajdon magok levelek regestrumának 1^ő lapján, a 9^{ik} szám alatt leveles ládájokban tartott instrumentumból bölcsen meg láthatják, 's hogy az exponens igazat szól, iránta meggyőződhetnek. [f. 4.]

Ily **erőszakos** utakon, ily törvénytelen, és az egész Nemes Székely Nemzet jószágainak devolutióját megbántó módokon, és az ország constitutióját nyaktörve megháborító igazságtalanságok elkövetései között, ama szerencsétlen, eltűnt revolutionális 17^{dik} századnak közepén urává válván, a' királyhalmi Petki familia, a' nemes Maros székben fekvő marossszentgyörgyi Tóth familiát 's maradékát illető marossszentgyörgyi jószágnak mind e mai napiglan per ordinem generationis Nagyságtok szerencsésen azt kezeken is tartják, minden igaz ok nélkül, és eleitől fogva törvénytelenül és igazságtalanul.

1^ő Ugyanis meg nem gondolván azt, hogy a' Székely Nemes jószágokban soha defectus nincsen és soha azok a Királyi Fiscusra nem szállhatnak, mert a' fiú maradék kihálván, annak azonnal természete szerint a' leányágra kell szállani, mely benne fiú maradékká válik, amint e' megtetszik a' B betű alatt, 1597^{dik} esztendőben Báthori Zsigmond fejedelem alatt költ ítéletből. Nyilvánosság a' C betű alatt, ide rekesztett 1636^{dik} esztendőben die 30^{ae} Januarii a' Nemes Székely Nemzetnek fejedelem, első Rákóczi Györgytől adott privilegiumának copijából. Világos a' törvényből és a bevett szokásból.

2^ő Tagadhatatlan világos igaz lévén továbbá az A betű alatt eléadott donationak valóságos másából [f. 4.v.] az is, hogy a' marossszentgyörgyi jószág soha sem volt légyen a' Petki Erzsébet tulajdona, ős öröksége, hanem az ő magtalanul megholt férjének, harmadik Tóth Mihálynak, nemes Maros szék főkapitányának királybírájának, és Bethlen Gábor fejedelem főlovászmesterének, és annak az édesatyjának, úgymint 2^{dik} marossszentgyörgyi Tóth Mihálynak ősi tulajdona. Következésképpen Petki Erzsébet mint dotalista míg harmadszori férjhezmentelével, urának 3^{dik} deficiens Tóth Mihálynak nevét le nem vetkezte, mint hív özvegye bírhatta ugyan, de azután soha, sem a' maga, sem a' 3^{dik} férje nevére meg sem kérhette volna. Erőszakoson el sem foglalhatta volna, hanem minek utána Szentpáli Jánoshoz férjhez ment, tartása szerént felvén belőle fél jegyét Decretum Tripartitum 1^ő része 96^{ik} titulusának tartása szerint felvén belőle, a' szentgyörgyi jószágot a' deficiens atyjafiaira vagy azoknak gyermekeire kellett volna bocsátania, ugyan a' Decr. Tripart. 1^ő része 98^{ik} titulusának foglalatlja szerént, nem pedig a' Tóth familiát illető leveleket is el **eskümmi** tartani és annál fogva az ugyan azon Tóth familiát, 's annak successorait illető jószágokat, kit magának, kit újabb-újabb

férjeinek, kit pedig atyjafiainak ~~practicálni~~ *kezében igazódni*, mint tett Petki Erzsébet asszony, az Approbatae Constitutiones 3^{dik} része, 25^{ik} titulusának 1^é articulusa ellenére!!

3^{or} Kérdés továbbá, Petki István önként defectus miért insinualt a' marossszentgyörgyi jószágban? Ha *az, amint feladta a' fejedelem előtt* valaha igazán a' Petki Erzsébeté lett volna, holott mint székely jószágban, Petki Istvánnak, t.i. mint Petki János fiának, ki is testvér volt a' deficiens Petki Erzsébettel immediate succedálni kell vala, fejedelem híre nélkül [!] is, s nem is kell vala a' collationális, contextussában beírni engedni ama szókot: „sed per mortem et defectum utriusque [f. 5.] sexus ejusdem juxta veterem et approbatam Regni Nostri Transsilvaniae et Partium Hungariae eidem adnexarum legem et consuetudinem in nos, fiscumque nostrum ad consequenter benignam collationem et dispositionem nostram legitimae devolutae sint et condescentae.” De mind ezek a ~~tekervényes~~ kifogások csak az igaz haeresek s praetendensek obnubilációjára nézve *és végett* történtenek. ~~Mert erre a Decretum Tripartitumban 1^é része 26^{dik} titulusa utat találhatni, ugyanis székely jószág lévén Marossszentgyörgy, sőt, melyben defectust hazudni nem nyitott nem kell vala, sőt ugyanazért a Tripartitum 1^é része 25^{ik} titulusának büntetését érdemlette.~~

4^{or} Ha Marossszentgyörgy igazán a' magtalanul ~~ki~~ meghaló a' Petki Erzsébeté lett volna, annak úgy is harmadik nagyercsei Tholdalagi Mihályra mint Petki Erzsébet negyedik férjére kell vala maradni, amint oda maradának általa Koronka, a' *Vácmány és Kisernye praediumok*, Kebeleszentiván, Mojós 's a több jószágok, melyeket *hogya a' Tóth familiáé* voltak legyen megbizonyítják az első János király donációja de anno 1534 *cum statutione sine contradictione* és a fejedelem Bethlen Gábor 1622^{dik} esztendőbeli donációja kineveznek és renddel elé számlálhat. Vagy pedig azoknak is – ha igaz volt volna a Petki István ezen feladása, valamint szinte Szentgyörgynek – mind a Királyi Fiscusra kellett ~~vala~~ *volna* menniek, és nem a mostani birtokosok, a *gróf Tholdalagi* praedecessorainak kezén maradni. De ebből is az ~~esalásnál~~ *igazságtalanságnál* egyéb nem jó ki, és világosan látni lehet, hogy sokszor említett nagyercsei Tholdalagi Mihály, *Petki Erzsébetnek férje*, Maros széknek főkirálybírája, Petki Istvánnal Csík- Gyergyó-, Kászonszékek főkapitányával mint tiszti pajtások egyik a másik kezére játszódtanak és a' Tóth maradékot illető ~~sok~~ jószágokban mintegy megosztotzanak. ~~Emez~~ *Tholdalagi Mihály* innen Koronkát 's a' többbit, túl, a ~~másik~~ Petki István Marossszentgyörgyöt *oda* traficálván magoknak. *Mindezekről pedig* fejedelem előtt pedig olyan szép feladásokat tettek és *színeltnek*, ~~amilyeneket nekik~~ *kinek milyen* tetszett, nem pedig *olyat*, mint a valóság volt. *Kiknek is a' két Rákócziak* is engedtenek, minthogy a székelyeknek kedvét mindenik különösen ~~fennt~~ *igyekezett maga iránt fenntartani*. *Ezek pedig akkor köztök nagyon előkelő tekintetes férfiak valának.*

5^{or} Továbbá kérdés, ezeket így tudván mint főtisztviselő és olyan nagy tekintetű embernek a' *házában*, akit Ali török basa még az erdélyi fejedelemséggel is megkínált, s a székelység quasi akkori *numennyinek* [!] és oráculumának, királyhalmi Petki Istvánnak

is micsoda hamis lelke, gondolkodása módja volt? hogy ilyen törvénytelen színes expositióval, az akkori fejedelemtől 2^{dik} Rákóczi Györgytől a székely nemes jószágok devolutiójának törvényeit megrontván és ami egyenesen a marosszentgyörgyi Tóth familiáé volt, Petki Erzsébetének lenni reá fogván, a' még máig is superextastans verus haereseknek nyilvánoságos kárára, praejudiciumára és elnyomatatására

Marosszentgyörgyre magának egy nova mixta donatiót venni hozatni minél fogva nem átállotta? Holott erre a' Decretum Tripartitum 1° része 26^{ik} titulusa utat nem nyitott, ugyanis Marosszentgyörgy nemes székely jószág lévén, benne magszakadást mondani nem kell vala, sőt, ezen cselekedet a' Tripartitum Decretum 1° része 25^{ik} titulusának büntetését amint megérdemlette, úgy be is várja.

6^{or} Mit gondolt legyen a fejedelem 2^{dik} Rákóczi György is akkor, midőn az édesatyja fejedelem, első Rákóczi Györgynek itten sub C exhibeált, a' nemes Székely Nemzetnek azelőtt 13 esztendővel adott privilégiumát, amint a 4^{dik} lapon belőle olvashatni valaméren egyáltaljában elfelejtván mellőzván az igaz törvényes maradéknak és következőknek kárára és erőszakos elnyomatására, a marosszentgyörgyi Tóth familia nemes székely jószág birtokait egy más idegennek, királyhalmi Petki Istvánnak odaadta? 's ez miért történhetett? Nem vizsgálja az Exponens? nem tudni s ki sem találhatni!-[f. 5.v.]

7^{or} 6^{or} De – ugyancsak ha mindezek így történnek is, mivel illetén az új donációk a' régebbieknek tekintetét a' törvény szerint az ilyen történetben soha meg nem emésztik, 's az a' clausula, hogy saluo iure alieno, az igaz praetendensek jussait a törvényes successiókra nézve elhunyni s elenyészni nem engedi, sőt, fenntartja és oltalmazza. amint a Hármastörvénykönyv és továbbá minthogy már a' jelen való időben, mely a' törvények és jó rend ideje, a' birtokok sorsa nem a' 17^{dik} század vad erőszakainak áldozatja, hanem az igazán elláttatott hazai szent inkább a' törvényeké, vagy a' vetélkedő felek közt történő jó móddal végben menő helyes megegyezéseké.

Annál fogva mindezeket így meggondolván, fontolván, 's hálát adván Nagyságtok a' kedvező szunnyadó hallgatásnak, amely mindeddig a' marosszentgyörgyi Tóth maradékot illető, nagybecsű és jövedelmes jószágot Nagyságtoknak méltatlanul bírni eltúrte, esmerjék az eddig való együgyű hallgatást, szerencsés egy nyereségeknek. De azonban az Exponens Turóczy Károly Úrnak (ki is a Deficiens 3^{dik} Tóth Mihályig a' Petki Erzsébet férjéig s ha kell, azon feljül, messze ágokig emeli s viszi és bizonyítja fel genealogiáját, Tóth Márta Úr Asszonyban, kik is mindketten, deficiens 3^{dik} Tóth Mihály Úrral voltak édes egy testvérek és gyermekei néhai Tekintetes marosszentgyörgyi 2^{dik} Tóth Mihály Úrnak, feleségétől, Daczó Ilona Úr Asszonytól való gyermekei, amint ez a' legelső entradájában ezen admonitoria instructiónak mindjárt elémondott) s cointeressatus atyafiainak ne sajnálják most azon nemes Maros székben, Marosszentgyörgyön lévő virtute donationis purae et primaeuae de anno 1570 die 6^a Martii emanatae a' marosszentgyörgyi Tóth maradékot azok között jure devolutionis haereditatum siculicalium az Exponens Urat s

cointeressatus atyafiait, az [f. 6.] elészámlált törvények és hazai bevett szokások szerint immediatae successionis ~~titulo~~ jure mint fiú-leányág maradékot vér szerint illető, marosszentgyörgyi Tóth részjóságot egészen becsülettel, szép szerint, per nélkül kiadni, azon nemes udvarházzal egyetemben, melyben ma Nagyságtok sic tolerantibus mulatoznak, és minden hozzá tartozandó, külső mezei örökségekkel, belső appertinentiáival, telkekkel és azoknak colonicaturáival egyetemben, melyek akármí név alatt a' Tóth részjóság után járulnak a marosszentgyörgyi határon és annak környékében, t.i. úgy amint 1623^{ban} deficiens 3^{dik} Tóth Mihály bírta azon marosszentgyörgyi ősi jóságot és hagyta vala relictájára, Petki Erzsébet Asszonyra. [f. 8.] Mindezeknek utána, minthogy a' relictá királyhalmi néhai Petki Erzsébet asszony mint deficiens 3^{dik} Tóth Mihály Úrnak özvegye, ki is elébb volt véckei Balási Ferencné, jegyruhájának a Decretum Tripartitum 1° része, 16^{dik} titulusa szerint, másodszeri férjhez menetelével csak fele részét praetendálhatta volna akármikor is marosszentgyörgyi Tóth jóságból, de ez megadatott-é valaha vagy sem? Sőt, minthogy erről nem bizonyíthat semmit is az Exponens, Nagyságtoknak mint a' már sokszor megnevezett néhai Petki Erzsébet asszony közelebb való véreinek és az által a fél jegyruhának meg nem adásáért talán leghelyesebben bírt és eddig használt nemes Maros székben fekvő marosszentgyörgyi nemes székely természetű, Tóth jóságotok manutentorainak. Azt is a Decretum [f. 8.v.] Tripartitum 1° része, 93^{ik} titulusának tartása szerint most, minthogy 3^{ik} deficiens, Tóth Mihály nemes Maros széknek főkapitánya és fejedelem főlovászmestere, ennél fogva a fő-fő rendek közül való volt, a' relictájának a fél ~~dossát~~ jegyruháját is 50 girában, az-az kétszáz magyar forintokban mi általunk Tekintetes R. Turóczi Károly Úr ezennel jó folyó császári-királyi banco cédulákban ~~pénzben~~ solemniter offerálja és meg is adja. jó folyó császári-királyi arany ~~pénzekben.~~

A melioratioknak, épületeknek becsű szerint való árát 's egyéb helyes úton módon ezen felkért jóságon inhaereáló pénzeiket is Nagyságtoknak ezennel ajánlván az Exponens Úr, önként, a' die praesentis dati 15^{öd} napok alatt a' felkért marosszentgyörgyi jóságnak kieresztését elvárja, addig szép szerint ha mi propositiója is netalán lenne Nagyságtoknak a' tekintetes Exponens úr eleiben meghallgatja, azontúl pedig többé soha sem, sőt egyszeriben a' Méltóságos Királyi Tábla eleiben evocaltatni és ott keresetét Nagyságtok ellen mentől elébb végrehajtani, el nem mulatja. Annál fogva egyszersmind e mai admonitiónk napjától számlálva, minden ezen per folytatása tárgyát illető költségéről a felkért jóságnak haszonvételéről, hurcoltatásáról, fáradságáról és az ok nélkül bosszantó kifogásokról, fortélyokról az Exponens Turóczi Károly Úr solemniter, a teendő építésekről a felkért jóságnak akármí szín alatt lehető nagyobb terheléséről cum protestatione contradictálván [f. 5.v.] iterato protestaltat. Mindezek ezek szerint légyenek Nagyságtoknak egyen-egyen hírül és tudtokra, et iterato etiam atque etiam ut supra protestatur.

Továbbá egyszersmind a' meliorációknak, épületeknek becsú szerint való árát, 's egyéb helyes úton módon ezen felkért jószágon inhaereáló pénzeket is Nagyságtoknak ezennel ajánlván az Exponens Úr önként, a' die praesentis, dati 15° napok alatt, a' felkért marosszentgyörgyi jószágnak kieresztését elvárja addig szép szerint. *Ha úri* propositiója is netalán lenne Nagyságtoknak a Tekintetes Exponens Úr eleiben, [f. 25.v.] meghallgatja, ~~azontúl pedig többé soha sem, sőt egyszerűben különben~~ a Méltóságos Törvényes Királyi Tábla eleiben evocaltatni és ott keresetét nagyságtok ellen mentől elébb végrehajtani el nem mulatja. Annál fogva egyszersmind e *mi* mai admonitiónak napjától számlálva, minden ezen marosszentgyörgyi per folytatása tárgyát illető mindennemű költségéről, *utazásairól, a marosszentgyörgyi felkért igen jövedelmes jószágnak haszonvételéről, hurcoltatásáról, fáradságáról és az ok nélkül való bosszantó kifogásokról, vagy próbálandó fortélyokról, az itten procedáltató Exponens, Turóczy Károly, valamint szinte a' felkért jószágban teendő építésekről a felkért jószágnak akármilyen szín alatt lehető nagyobb terheléséről cum protestatione contradictálván [f. 5.v.] ~~iterato~~ solemniter protestáltatván. Mindezek ezek szerint légyenek Nagyságtoknak egyen-egyen hírül és tudokra, et iterato etiam atque etiam ut supra protestatur.*

Ad peragendam cum praeinserta instructione ad monitionem pro parte Spectabilis Domini Caroli Thuroczy de Raksány Regio Gubler Cancellistae Egregii Sigismundus Relenicu et Alexander Kis hisce legitime exmilluntur. Saepis Claudiopoli, die 19^a Januarii 808

Per Steph. Rozsnyai Jud. Gubern.

[f. 7.] Szentpáli János is minden erőszakos foglalásának és hamis előadásaira a fejedelemtől kinyert donációinak sem sok üdeig veheté hasznát, mert magtalanul meghalván, mindezek ő tőle elmaradának és a' Petki Erzsébet kezére jutának, aki is negyedikszér férjhezmene 1646-ban szentbenedeki 3^{dk} Tholdalagi Mihályhoz, akinek aztán e szerént kezére játszódtá Koronkát s a többbit. Ezen ravasz szívú és férfiakkal telhetetlen magyar Messalina (Messalináról írták volt, hogy ő lassata viris nunquam satiata recessit, de Petki Erzsébetre is reá illik), Petki Erzsébet (ki volt leánya az öreg Petki Istvánnak Sarmasági Annától és testvér Petki Jánossal, kinek fia volt Petki István Sükösd Erzsébet felesége) úgy tűnik, hogy magával mindenütt hordozta az archívumot és a jószágokat is. Melyen nagyon lehet csudálkozni, de Tóthéknak igen sok szép és jó helyeken lévő jószágai lévén, arra igen sok főemberek vágytanak a fejedelmek idején. Másfelől a' Tóth maradékok között már akkor nem is volt egy ügyes, tanult ember is, aki ezen dotalistát, meg tudta volna zabolázni, 's a leveleket kezéhez vette volna. Perlettek ugyan véle a levelekért, amint [f. 7.v.] ez a' Tóth Judit és Borbára per folytatásából kitetszik, de az Istentelen asszony avval mentvén magát, hogy tőle az ország cancelláriusa a fejedelem parancsolatjából a' leveles ládát elvitette, consequenter: ami nincsen hatalmában, azt által nem adhatja. Ennél fogva absolváltatott egyéb aránt az impetitiótól, hanem juramentumot kellett tennie a' Maros

széki főkapitány Tholdalagi és 2 vice királybírák előtt arról, hogy azok a kísért levelek nála nincsenek. Amely 1627-ben meg is történt, de ő azonban hamisan, a levelekkel mind a' maga és atyjafiai hasznára dolgozott. Ugyanis Szentpáli János halála után negyedikszor férjhez ment (amint ezt a Rákóczi donációja de Anno 1649 elébeszéli), 3^{dik} Tholdalagi Mihályhoz 1646. Ehhez által vitte a Tóth leveleket Koronkáról, a Vácmány és Kisernye nevű praediumokról, a karácsonyfalvi portióról, Mojosról etc. Amely jószágokat mostan a méltóságos Gróf Tholdalagi família bír, mert amint a' nálam lévő donációjában Bethlen Gábornak kitetszik de Anno 1622° mindezek marosszentgyörgyi Tóth Mihálynak és Petki Erzsébetnek birtokában voltak. Ugyancsak a' Tholdalagiak nova donációt hozatván ezen Petki Erzsébettel apprehendált koronkai birtokokra, a' Tóth família praejudiciumára, mai napiglan annál fogva magokat benne is tartják. De Pathó Menyhárt ellen Tóthék 1506-ban ... [Itt megszakad]